

Prins Bernhard
Cultuurfonds
JAARVERSLAG
2011

Het Prins Bernhard Cultuurfonds in 2011

Het Prins Bernhard Cultuurfonds in 2011

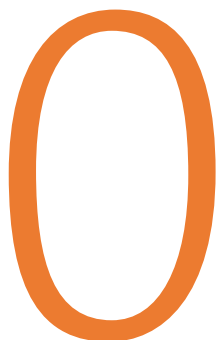
	Voorwoord	7
1	Onze doelstelling en kerntaken	8
2	Het werk van het Prins Bernhard Cultuurfonds	10
3	De Zilveren Anjer en onze prijzen	20
4	Inkomsten in 2011	26
5	Communicatie en voorlichting	32
6	Verantwoordingsverklaring goed bestuur	38
7	Bestuurlijke organisatie	42
8	Personeel en organisatie	46
9	Vrijwilligersbeleid	54
10	Cultuurfondsen voor Monumenten	56
11	Financieel beleid	60
	Jaarrekening 2011	68
	Bijlage	99

Het Prins Bernhard Cultuurfonds stimuleert cultuur en natuurbehoud in Nederland – op grote en op kleine schaal. Bijzondere initiatieven, bevoegenheid en talent moedigen wij aan met financiële bijdragen, opdrachten, prijzen en beurzen. Door actieve fondsenwerving en inkomsten uit loterijen kunnen wij jaarlijks ruim 3.500 projecten en personen ondersteunen. Dat maakt ons, met een landelijk fonds en twaalf provinciale afdelingen, een van de grootste particuliere cultuurfondsen van Nederland. Het Prins Bernhard Cultuurfonds geeft cultuur de kans.

- ◀ Het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel droeg in 2011 € 9.800 bij aan het educatieve project *Spin-da-Ring*, waarvoor scholieren onder meer een Wagner-ringtone maken op basis van flarden uit *Der Ring des Nibelungen* van Richard Wagner. Dit project vond plaats in het kader van de uitvoeringen van deze opera's door de Nationale Reisopera.

Foto: Bastiaan van Musscher

Voorwoord

Terugkijkend op 2011, kunnen wij concluderen dat het Prins Bernhard Cultuurfonds een goed jaar heeft gehad. Ondanks de economische crisis, die Nederland in zijn greep houdt en het Cultuurfonds ook raakt, hebben we onze inkomsten uit fondsenwerving in 2011 (€ 10,8 miljoen) op het hoge niveau van 2010 weten te houden. Ook de inkomsten uit loterijen bleven met € 22,1 miljoen globaal gelijk aan 2010. Waar we de tegenwind van de economie wel duidelijk merkten, was bij de beleggingsopbrengsten. Na twee jaren met een goed rendement van circa 8 procent noteerde het Cultuurfonds in 2011 een negatief beleggingsresultaat van 1,7 procent.

In 2011 konden we een recordbudget van € 30,2 miljoen besteden aan projecten op de werkterreinen Geschiedenis & letteren, Beeldende kunst, Muziek & theater, Monumentenzorg, Natuurbehoud en Beurzen. Dit geld is hard nodig in het veld. De bezuinigingen treffen onze werkterreinen fors, dus de vraag naar nog meer beschikbare middelen bij het Cultuurfonds neemt toe. Bij onze fondsenwervingsactiviteiten ervaren we een groeiend enthousiasme van particulieren, bedrijven en stichtingen om een steentje bij te dragen aan cultuur en natuurbehoud. Dit resulteert bijvoorbeeld in nieuwe vormen van Cultuurfondsen op Naam.

Om in de toekomst sneller en professioneler te kunnen inspelen op wensen en vragen van (potentiële) schenkers, onderzoekt het Cultuurfonds de dienstverlening op het gebied van het mecenaat. De zogenaamde mecenaatsdesk zal in 2012 gestalte krijgen. We willen (potentiële) schenkers een optimaal palet aan dienstverlening bieden. In dit licht is het Cultuurfonds ook gelukkig met de nieuwe Geefwet, die fiscale voordelen beoogt te bieden aan mensen die aan cultuur willen schenken.

De Raad van Toezicht heeft het jaarverslag van het Prins Bernhard Cultuurfonds inclusief de jaarrekening vastgesteld op 16 april 2012 te Amsterdam.

Hoog op de agenda van het Cultuurfonds in 2011 stond de gezamenlijke lobby van het Goede Doelen Platform naar aanleiding van de plannen van het kabinet om het kansspelbeleid te liberaliseren. Wanneer nieuwe loterijvormen in de toekomst op de markt komen, is het belangrijk dat goededoelenorganisaties op loterijafdrachten kunnen blijven rekenen. Als beneficiant van de BankGiro Loterij en De Lotto krijgt het Cultuurfonds jaarlijks een aanzienlijke bijdrage, die ten goede komt aan projecten op het gebied van cultuur en natuurbehoud. Het Cultuurfonds zal dan ook in 2012 zijn stem laten horen in de beleidsvorming rond dit thema.

Een groot gebaar van dank gaat uit naar allen die zich in 2011 betrokken hebben gevoeld bij het Cultuurfonds. Onze schenkers en begunstigers zijn wij bijzonder erkentelijk voor hun bijdragen. Met hun steun in de rug zien wij het jaar 2012 met vertrouwen tegemoet.

Alexander Rinnooy Kan
Voorzitter van de Raad
van Toezicht

Adriana Esmeijer
Statutair bestuurder /
directeur

1

Onze doelstelling en kerntaken

Het Prins Bernhard Cultuurfonds bevordert activiteiten op het gebied van cultuur en natuurbehoud in Nederland en in Europees verband.

Kerntaken

Om deze doelstelling te bereiken leggen we ons toe op vier kerntaken: het behoud van cultureel erfgoed in Nederland, het beschrijven van de Nederlandse cultuur en geschiedenis, het in contact brengen van een breed publiek en specifieke doelgroepen met cultuur en natuurbehoud en het bevorderen van het mecenaat.

Wij doen dit door projectbijdragen en beurzen te verstrekken, prijzen toe te kennen en zelf initiatieven te nemen. Bij de financiële steun aan personen en organisaties die zich inzetten voor cultuur en natuurbehoud geven wij voorrang aan activiteiten waarbij zelfwerkzaamheid een belangrijke rol speelt. Door voorlichting te geven over ons werk aan aanvragers en donateurs brengen we hen op de hoogte van alle mogelijkheden om door ons gesteund te worden en om cultuur en natuurbehoud te steunen.

Het werk van het Prins Bernhard Cultuurfonds

Het Prins Bernhard Cultuurfonds bestaat uit een landelijk fonds en twaalf provinciale afdelingen. Samen investeren we in cultuur en natuurbehoud in Nederland. Daarbij richten we ons op vijf werkkerreinen: Muziek & theater, Beeldende kunst, Monumentenzorg, Geschiedenis & letteren en Natuurbehoud.

◀ Ter gelegenheid van het zeventigjarig bestaan van het Cultuurfonds in 2010 initieerde het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant begin juli 2011 Festival Waterstof op het Fort Altena in Werkendam. Dit driedaagse festival – met verhalen, muziek en theater – werd samengesteld door dirigent Jan Gerrit Adema en schrijfster Lizzy van Pelt.

Foto: Bart Coolen

2

Verdeling budget in 2011

In 2011 konden we een budget van € 30,2 miljoen besteden. Een deel van het budget was bestemd voor projecten van ons zusterfonds in het Caribisch gebied, voor projecten van de European Cultural Foundation en voor de Vereniging Rembrandt. Van het bedrag dat resteerde wezen onze twaalf provinciale afdelingen de helft toe. De andere helft kende het landelijk fonds toe: voor negentig procent aan projecten op de vijf werkterreinen en voor tien procent in het kader van ons beurzenprogramma. De omvang van het beurzenprogramma doet niet onder voor die van andere beursverstrekende fondsen, zoals het vsbfonds en het Fulbright Center.

Richtlijnen voor de ondersteuning van projecten

Voor de selectie van projecten gebruiken we richtlijnen. Deze zijn hetzelfde voor het landelijk fonds en de provinciale afdelingen. Binnen de richtlijnen stellen de afdelingen hun eigen prioriteiten. Daarbij gaan ze bijvoorbeeld uit van plaatselijke omstandigheden. Bij nieuwe projecten bepalen

we aan de hand van de uitstraling en betekenis of we het verzoek op landelijk of provinciaal niveau behandelen. Verder hechten we veel waarde aan een gedegen en eerlijke besluitvorming. Daarom hebben we voor de beoordeling van aanvragen onafhankelijke adviescommissies ingesteld.

Niet uitgekeerde bijdragen

Soms keren we een bijdrage niet of alleen gedeeltelijk uit. Bijvoorbeeld omdat een project niet doorgaat of omdat het project een andere vorm krijgt dan aanvankelijk gepland. De bedragen die we niet uitkeren, voegen we het jaar erna toe aan het budget voor de bestedingen.

Onze bestedingen in cijfers

Tot ons grote genoegen hebben we in 2011 opnieuw een groot aantal projecten kunnen ondersteunen: 3.542 projecten voor een bedrag van in totaal € 30.726.422. Dit is inclusief toezeggingen aan de Vereniging Rembrandt van jaarlijks € 725.000 voor de jaren 2011 tot en met 2015, en bijzondere

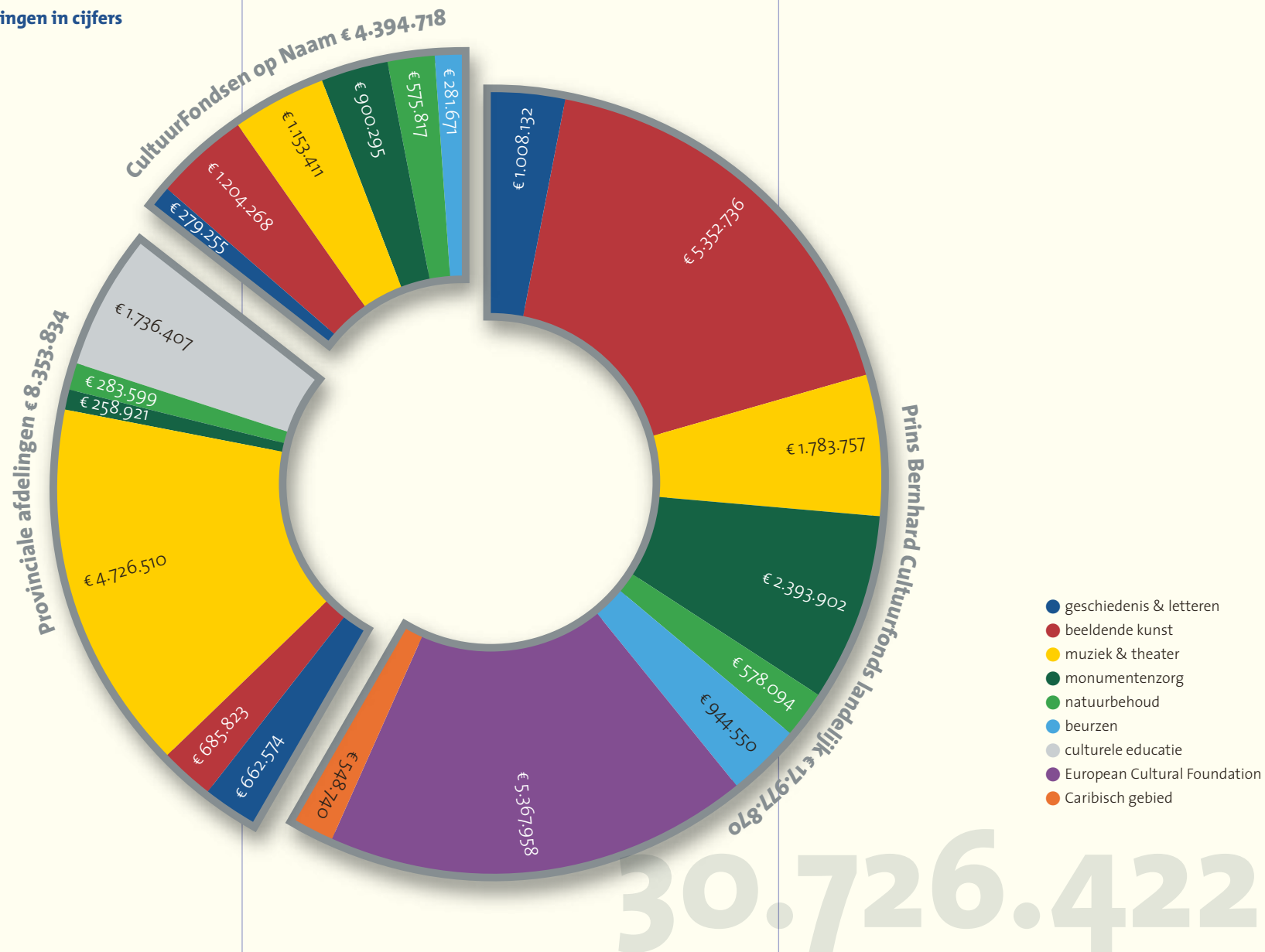
2007-2011: aantallen aanvragen

	Totaal ontvangen en afgehandeld	Toegewezen door landelijk fonds	Toegewezen door afdelingen	Totaal afgewezen
2011	5.538	911	2.631	1.996
2010	6.000	869	2.877	2.254
2009	6.047	921	2.723	2.403
2008	6.183	768	2.862	2.553
2007	6.116	798	2.736	2.582

2007-2011: besteed aan de doelstelling

	Budget	Totaal	Landelijk fonds	Afdelingen
2011	30.200.000	30.726.422	22.372.588	8.353.834
2010	26.800.000	24.793.860	16.628.317	8.165.543
2009	25.600.000	23.490.080	15.742.033	7.748.047
2008	24.600.000	24.321.110	16.300.693	8.020.417
2007	24.200.000	23.028.104	15.313.498	7.714.606

Onze bestedingen in cijfers

bijdragen aan het Nederlands Fotomuseum in Rotterdam van jaarlijks € 150.000 voor 2011 tot en met 2014.

Verscheidenheid projecten

In 2011 ondersteunden we een scala van projecten. Hun grote verscheidenheid komt niet alleen doordat onze vijf werkterreinen sterk uiteenlopen maar ook doordat we én nationaal én regionaal én lokaal actief zijn. Een representatieve selectie – allereerst van projecten ondersteund door het landelijk fonds:

Geschiedenis & letteren

STICHTING MARITIEM MUSEUM ROTTERDAM ∞ € 40.000 voor de interactieve tentoonstelling *Professor Plons*, waarin kinderen t/m 10 jaar kennis kunnen maken met het museum en de maritieme wereld.

STICHTING MEERTENS INSTITUUT ∞ € 40.000 voor de ontsluiting van 40.000 handgeschreven Nederlandstalige brieven en andere egodocumenten uit de zeventiende en achttiende eeuw van zeevarenden aan hun familieleden en andersom.

STICHTING GEOFORT ∞ € 12.000 voor het educatieproject *'Kruip in de huid van generaal Kraysen'*. Het project omvat de ontwikkeling van twee lespakketten voor leerlingen van middelbare scholen, waarmee zij leren over geschiedenis, geografie, cartografie en navigatie.

Beeldende kunst

STICHTING GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG ∞ € 75.000 voor de tentoonstelling *XXSmall. Poppenhuizen en meer in miniatuur*. Die bevatte twintig compleet ingerichte poppenhuizen, waaronder twee uit het Rijksmuseum die daar na de *Nachtwacht* het meest worden bezichtigd.

STICHTING AFRIKA MUSEUM ∞ € 30.000 voor de realisatie van de tentoonstelling *Het geheim van de slang*, waarin de symboliek van het reptiel vanaf de prehistorie wordt belicht. MUSEUM VOOR MODERNE KUNST ARNHEM ∞ € 20.000 voor een tentoonstelling over de zogenaamde Dutch Wax stoffen

van fabrikant Vlisco, die al ruim honderdvijftig jaar worden ontwikkeld en geproduceerd voor de Afrikaanse markt.

Muziek & theater

STICHTING GRACHTENFESTIVAL ∞ € 20.000 voor opmerkelijke onderdelen van het Grachtenfestival, waarbij jonge makers de ruimte kregen om nieuw werk te presenteren en jonge muzikanten onder de aandacht van een breed publiek werden gebracht.

STICHTING ZOMERCURSUS WOUDSCHOTEN ∞ € 15.000. Deze vermaarde zomercursus voor getalenteerde jonge musici vond in 2011 voor de vijftigste keer plaats.

STICHTING VOOR DE WIND ∞ € 40.000 voor het realiseren van Connecting Arts – The European Organ Festival. Dit festival op verschillende locaties te Utrecht combineerde in het najaar van 2011 op verrassende wijze het orgel met andere kunstdisciplines.

STICHTING BALLS ∞ € 30.000. In de voorstelling *MonteverdiSH* werden breakdance en opera gecombineerd. Een heel bijzondere samenwerking tussen een urban dance groep en het VocaalLAB, dat zich richt op hedendaags muziektheater.

STICHTING DANCING ON THE EDGE ∞ € 30.000. Dancing on the Edge is een multidisciplinair festival met de nadruk op dans, waarop werk van kunstenaars uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika wordt getoond. De artistieke en culturele uitwisseling met genoemde gebieden is uniek.

STICHTING EN... ACTIE! ∞ € 20.000. Dit filmeducatieproject vindt plaats in vijf steden en laat kinderen tussen de tien en twaalf jaar zelf een vijf minuten durende film maken, die uiteindelijk in een bioscoop wordt vertoond. Dit jaar werd voor het eerst ook de soundtrack door de leerlingen zelf ontwikkeld.

Monumentenzorg

VERENIGING HENDRICK DE KEYSER ∞ € 50.000 voor de restauratie van een bijzonder zeventiende-eeuws poppenhuis uit de familiecollectie van de Stichting Van Foreest en Van Egmond van de Nijenburgh. Het papierbehang, de meubeltjes,

de poppenkleding, het beddengoed, het serviesgoed, de 'stoffenwinkel' en de kast om het huis moesten worden hersteld.

STICHTING SLOT ZUYLEN € 10.000 voor de realisatie van het film- en fotodigitaliseringsproject en de beeldbank 'Het album van Slot Zuylen geopend'. Hiermee krijgen de bezoekers van het museum en de website een bijzonder inzicht in het dagelijkse leven van de familie die het slot bewoonde.

STICHTING EYE FILMINSTITUUT NEDERLAND € 15.000 voor het herplaatsen en de restauratie van het Standaard-bioscooporgel in de grote zaal van het nieuwe gebouw van EYE filminstituut. Het orgel wordt gebruikt om bestaande of nieuwe filmmuziek aan het publiek te laten horen bij het vertonen van de stille films uit de collectie.

Natuurbehoud

VERENIGING NEDERLANDS CULTUURLANDSCHAP € 12.500 voor het restaureren van de kenmerkende heggen binnen het maasheggenlandschap in Middelaar en Milsbeek (Limburg). LANDSCHAPSBEHEER GRONINGEN € 75.000 voor het project Groene knopen, Rode draden. Het aanleggen van een netwerk van boomgaarden en ecologische verbindingzones door vrijwilligers uit de directe omgeving in de noordelijke provincies.

UITGEVERIJ BLAUWDRUK € 8.000 voor de publicatie van de *Gids van Nederlandse en Vlaamse Arboreta*, die een uniek overzicht geeft van alle arboreta in Nederland en Vlaanderen.

Beurzen (diverse werkterreinen)

PIETER BAS KWAK € 12.500 voor een promotieonderzoek aan de Tokyo Universiteit te Japan. Zijn meest recente ontdekkingen zijn van groot belang om kanker en erfelijke ziektes te behandelen.

MAAIKE VAN DER LINDE € 20.000. Deze enthousiaste fluitiste, die in Groningen studeerde en onder meer in het Jong NBE heeft gespeeld, ontving een beurs voor de tweejarige

opleiding Master of Leadership aan Guildhall School of Music in Londen.

NIELS VAN ROIJ € 10.000. Met zijn grote passie voor autodesign was een vervolgopleiding Vehicle Design aan Royal College of Art te London een logische stap. Met de Cultuurfondsbeurs hoopt Niels in 2012 af te studeren.

REMKO OCKHUIJSEN € 7.500. Deze enthousiaste student van het Hout- en Meubileringscollege te Amsterdam ontving een beurs voor de vervolgopleiding meubelrestauratie aan West Dean College, Engeland.

Voorbeelden van projecten ondersteund door de provinciale afdelingen:

Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland

STICHTING OOSTERSCHELDEMUSEUM € 5.000 voor de restauratie van 'Gezicht op de haven van Yerseke' geschilderd door Willem Vaarzon Morel. De restauratie van dit schilderij is van nabij te volgen tijdens rondleidingen en via de website van het museum.

Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel

STICHTING MUZIEKKWARTIER € 9.800 voor het educatieve project Spin-da-Ring, waarvoor scholieren onder meer een Wagner-ringtone maken op basis van flarden uit *Der Ring des Nibelungen* van Richard Wagner. Dit project vindt plaats in het kader van de uitvoeringen van deze opera's door de Nationale Reisopera.

Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht

STICHTING HET POÉZIECIRCUS € 2.500 voor de tiende editie van Poetry Slam NL. Een kundige jury onder leiding van Wim Brands beoordeelde op 10 december in Tivoli te Utrecht de negen overgebleven deelnemers aan deze wedstrijd. Kira Wuck werd de winnaar en werd daarmee Slampion 2011.

Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland

VERENIGING KUST & ZEE € 10.000 voor de interactieve educatieve tentoonstelling Dolf de Bruinvis, die te zien is in Kust&Zee x-Pierience op de Pier van Scheveningen.

Hoogste bijdragen

De provinciale afdelingen besteedden traditiegetrouw een groot deel van hun budget aan muziek. De hoogste bijdragen van de CultuurFondsen op Naam en het landelijk fonds gingen naar Muziek & theater, Beeldende kunst en Monumentenzorg. De Vereniging Rembrandt, het Nederlands Fotomuseum in Rotterdam, de European Cultural Foundation, en het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied ontvingen de hoogste afzonderlijke bijdragen.

Nederlands Fotomuseum

Het Wertheimer Fonds stimuleert de Nederlandse fotografie en in het bijzonder de oprichting en instandhouding van een museum voor fotografie. Sinds dit fonds in 1997 werd ingesteld, beschikt het van de CultuurFondsen op Naam elk jaar over het grootste budget. De jaarlijkse rendementen geven we sinds 2003 aan het Nederlands Fotomuseum in Rotterdam; in 2011 ontving het museum een algemene bijdrage van € 300.000. Op advies van de Wertheimer-Stichting besloot onze Raad van Toezicht deze steunverlening in ieder geval voort te zetten tot en met 2012. Tevens heeft de Raad van Toezicht ingestemd met het voorstel van de Wertheimer-Stichting om een extra bijdrage van in totaal € 600.000 toe te kennen aan het Nederlands Fotomuseum voor de jaren 2011 tot en met 2014. Met deze extra bijdrage krijgt het museum de gelegenheid de positie als hét Nederlands Fotomuseum verder te versterken door het realiseren van innovatieve, experimentele en unieke fotoprojecten.

Bijzondere kunstwerken via Vereniging Rembrandt

De Vereniging Rembrandt helpt musea in Nederland om bijzondere kunstwerken aan te kopen. Sinds 1970 ontvangt

de vereniging jaarlijks een bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds. In 2011 is wederom voor vijf jaar een bijdrage toegezegd en is het bedrag verhoogd tot € 725.000. Mede daardoor konden drie musea kunstwerken aankopen: het Teylers Museum in Haarlem een tekening van Karel van Mander uit de late zestiende eeuw, het Dordrechts Museum een plafondstuk met vogels van de schilder Abraham Busschop uit 1708, en Keramiekmuseum Princessehof Leeuwarden 28 stukken uit een particuliere collectie artnouveau-sieraadewerk, rond 1900 gemaakt in Faience- en Tegelfabriek Holland.

Internationale bijdragen aan cultuur en natuurbehoud

Elk jaar steunt het Prins Bernhard Cultuurfonds vele mooie initiatieven in Nederland. Daarnaast zijn we, in lijn met onze doelstelling, via de European Cultural Foundation ook actief in Europees verband en steunen we projecten in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Actief in Europees verband via de European Cultural Foundation

Het Prins Bernhard Cultuurfonds ontvangt elk jaar een bijdrage van de BankGiro Loterij en De Lotto. Daarvan geven we jaarlijks 25 procent aan de European Cultural Foundation (ECF); in 2011 was dit € 5.367.958. De ECF zet zich op verschillende manieren in voor een cultureel sterk Europa. Zij verstrekt bijdragen aan grensoverschrijdende artistieke en culturele projecten. Zij maakt gebruik van haar eigen kennis en platforms om culturele voortrekkers te steunen en om actief mee te bouwen aan een democratisch en sociaal coherent Europa. Speerpunt van dit beleid is het versterken van de culturele sector in Europa en strategisch belangrijke buurlanden. De ECF doet dit zowel door het stimuleren van jongeren in hun creatieve expressie (Youth & Media Programme) als door het opleiden van culturele managers en het versterken van de culturele infrastructuur in de buurlanden van Europa (European Neighbourhood Programme). Daarnaast zet de ECF zich in voor een sterk

Europees cultuurbeleid door middel van lobbywerk en het opzetten van campagnes.

Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied

Jaarlijks sturen we 2,2 procent van het budget dat beschikbaar is voor ondersteuning van projecten op het gebied van cultuur en natuurbehoud naar ons gelijknamige zusterfonds in het Caribisch deel van het Koninkrijk; in 2011 was dit € 548.740.

Bijdragen aan andere beschermers

Het Prins Bernhard Cultuurfonds levert indirect ook bijdragen aan cultuurbeschermers. Voor 2011 waren de volgende zaken relevant:

Pand Stichting Erfgoed Nederland

We zijn eigenaar van het pand Herengracht 474 in Amsterdam, waarin Stichting Erfgoed Nederland is gevestigd. Erfgoed Nederland heeft de huur per 1 augustus 2012 opgezegd omdat de rijkssubsidie wordt stopgezet. We hebben dit pand altijd onder gunstige, niet-marktconforme voorwaarden aan deze stichting verhuurd en gaven op deze manier een indirecte bijdrage aan het erfgoed in Nederland. We beraden ons erover of we dit beleid bij toekomstige huurders zullen voortzetten.

Schilderij Van Musscher in bruikleen gegeven

In 2011 heeft het Cultuurfonds het schilderij David (1654–1729), Agneta (ca. 1658–1719) en hun dochter Catherina (1683–1729) de Neufville, gemaakt door Michiel van Musscher in 1696, uitgeleend aan Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam. Het schilderij was in de periode 23 februari tot en met 15 mei te zien bij de tentoonstelling Gedoopt. Vijf eeuwen doopsgezinden in Nederland, over de lange en bewogen geschiedenis van de doopsgezinde geloofsgemeenschap in Nederland. Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft het schilderij in 2003 aangekocht en vervolgens geschonken aan het Amsterdam Museum. De

vaste standplaats van het doek is wel bij het Cultuurfonds aan de Herengracht.

Eigen initiatieven landelijk bureau

Het grootste deel van de beschikbare middelen besteedt het Prins Bernhard Cultuurfonds aan projecten die anderen hebben opgezet. Merken we dat onderwerpen binnen onze werkerreinen te weinig aandacht krijgen, dan starten we soms zelf een project. Gespecialiseerde instanties voeren de bijbehorende werkzaamheden meestal uit. In 2011 liepen de volgende eigen initiatieven van het landelijk bureau van het Prins Bernhard Cultuurfonds:

Sleutelfiguren vertellen het verhaal van Nederland

De Sleutelfigurenreeks is een serie van acht biografieën over sleutelfiguren uit de vijftiende tot en met de negentiende eeuw. De biografieën hebben een relatief beperkte omvang en samen vertellen ze het Verhaal van Nederland. In 2011 verscheen het tweede deel, Het Oorakel Hermannus Boerhaave door Luuc Kooijmans. Het laatste deel verschijnt in 2016.

Feniksreeks: Nederlandse klassieken hertaald

In vijf delen worden Nederlandse klassieken uit de periode 1500–1900 hertaald. In 2011 zijn geen nieuwe delen verschenen.

Biografieënreeks koningen Willem I, II en III

In 2013 bestaat de Oranjemonarchie tweehonderd jaar. Gefinancierd door het Prins Bernhard Cultuurfonds brengt het Onderzoeksinstituut voor Geschiedenis en Cultuur van de Universiteit Utrecht met Uitgeverij Boom dat jaar een reeks biografieën uit die de levens schetst van koning Willem I, II en III. In 2011 lichtten auteurs Jeroen Koch (Willem I), Jeroen van Zanten (Willem II) en Dik van der Meulen (Willem III) tijdens een voortgangsbijeenkomst elk een dilemma toe waar zij in hun bronnenonderzoek naar de drie koningen op stuitten. Daarbij was de centrale vraag hoe de persoonlijke

geschiedenis van de vorsten zich verhoudt tot de algemene geschiedenis van het Koninkrijk en van Europa.

Perzik van Onsterfelijkheid

In 2011 is het graf van de dichter en letterkundige Albert Verwey op de Algemene Begraafplaats in Noordwijk gerestaureerd. Dit is het eerste project dat gerealiseerd kon worden op initiatief van het Cultuurfonds op Naam Perzik van Onsterfelijkheid, ingesteld door de Koninklijke Boekverkopersbond en het Cultuurfonds.

Stipendium voor jonge theatermakers

Het Prins Bernhard Cultuurfonds stelt van 2010 tot en met 2013 jaarlijks een bedrag van € 75.000 ter beschikking aan een jonge talentvolle theatermaker om een theaterproductie te ontwikkelen. Het Cultuurfonds Theater Stipendium is bedoeld voor theatermakers die de beginfase van hun carrière achter de rug hebben en toe zijn aan een nieuwe stap in hun artistieke ontwikkeling. In 2011 werd het Theater Stipendium toegekend aan Duda Paiva (1971) omdat hij op een unieke wijze dans combineert met objecten en poppenspel tot een originele vorm van hedendaags danstheater.

Eigen initiatieven provinciale afdelingen

Niet alleen ons landelijk fonds maar ook de afdelingen Overijssel, Drenthe, Flevoland en Noord-Brabant ontplooiden in 2011 eigen initiatieven:

Glasmozaïek Informatiecentrum Canadese Begraafplaats Holten

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel heeft kunstenaar Annemiek Punt opdracht gegeven een bijzonder glaskunstwerk te vervaardigen voor het Informatiecentrum bij de Canadese Begraafplaats in Holten. De glaspanelen zijn op 2 september 2011 onthuld door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet en prof. mr. Pieter van Vollenhoven bij de officiële opening van het Informatiecentrum.

Website Overijsselse kunstenaars

Als afscheidscadeau voor de voormalige voorzitter, de heer Geert Jansen, oud-commissaris van de Koningin in Overijssel, is door het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel op 9 december 2011 de website artoverijssel.nl gelanceerd, met professionele actuele Overijsselse beeldende kunst. De website is tot stand gekomen in samenwerking met de Werkplaats Typografie van ArtEZ in Arnhem en de Stichting Kunst & Cultuur Overijssel.

Flashmob-actie Drenthe verrast Drenthe

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Drenthe heeft in 2011 in samenwerking met rrv Drenthe culturele organisaties en groepen uitgedaagd de eigen grenzen te verleggen en hun kunst onaangekondigd op een openbare plek aan publiek te tonen. De winnaars van deze zogenaamde flashmob-actie zijn Koorschool Viva la Musica uit Zuidwolde, Kamerfilharmonie Der Aa uit Groningen en Vrouwenkoor Cantabile uit Hoogeveen.

Reizende expositie met Flevolandse natuurfoto's

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland en het Flevo-landschap hebben ter gelegenheid van hun vijftienvijftigjarig bestaan een reizende expositie met Flevolandse natuurfoto's georganiseerd. Op 5 september 2011 opende prinses Irene van Lippe-Biesterfeld de expositie geopend in Lelystad.

Waardebonnenactie 'Advies op maat' in Noord-Brabant

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant en de Provincie Noord-Brabant organiseerden samen met Kunstbalie, het Brabants Kenniscentrum Kunst en Cultuur, Erfgoed Brabant en de UITpunten de waardebonnenactie 'Advies op maat'. Alle culturele vrijwilligersorganisaties in de provincie Noord-Brabant konden zich aanmelden voor een van de veertig waardebonnen. Elke bon gaf recht op vijf dagdelen gratis ondersteuning door een adviseur op het gebied van marketing en strategie. De bonnen zijn op

21 maart officieel overhandigd door vice-voorzitter Peter Neeb en Brigitte van Haaften-Harkema, gedeputeerde Jeugd, Cultuur en Samenleving.

Festival Waterstof in Noord-Brabant

Ter gelegenheid van het zeventigjarig bestaan van het Cultuurfonds in 2010 initieerde het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant begin juli 2011 Festival Waterstof op het Fort Altena in Werkendam. Dit driedaagse festival – met verhalen, muziek en theater – werd samengesteld door dirigent Jan Gerrit Adema en schrijfster Lizzy van Pelt.

De Zilveren Anjer en onze prijzen

Goede initiatieven voor cultuur en natuurbehoud verdienen een beloning. Daarom reikt het Prins Bernhard Cultuurfonds elk jaar met trots verscheidene onderscheidingen en prijzen uit. Landelijk en provinciaal.

◀ Op 23 juni 2011 reikte Hare Majesteit de Koningin de Zilveren Anjers van het Prins Bernhard Cultuurfonds uit aan Gravin zu Ortenburg – Gravin van Aldenburg Bentinck, Joke Sickmann en Han Nefkens in het Koninklijk Paleis Amsterdam.

Foto: Sander Stoepker

3

Landelijke prijzen

Zilveren Anjer

De Zilveren Anjer is de belangrijkste onderscheiding van het Prins Bernhard Cultuurfonds. De prijs is er voor bijzondere vrijwilligers: mensen die zich onverplicht en onbetaald hebben ingezet voor cultuur of natuurbehoud in Nederland. De onderscheiding is een initiatief van Prins Bernhard en het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds. In 1950 riepen ze de Zilveren Anjer in het leven, ter gelegenheid van de tiende herdenking van de Anjerdag en het tienjarig jubileum van het fonds.

Laureaten 2011

Op 23 juni 2011 reikte Hare Majesteit de Koningin de Zilveren Anjers uit aan de volgende laureaten:

I.A. Gravin zu Ortenburg – Gravin van Aldenburg Bentinck voor haar inzet voor het behoud van het landgoed Middachten;

Joke Sickmann voor het ontplooiën van diverse activiteiten op het gebied van geschiedenis en het behoud van cultureel erfgoed in Amersfoort en omgeving;

Han Nefkens voor zijn rol als moderne mecenas ten behoeve van de beeldende kunst en mode.

Nu de rol van het mecenaat bij de ondersteuning van initiatieven op het gebied van kunst en cultuur steeds evidenter wordt, hecht het Cultuurfonds er waarde aan om mecenasen expliciet te eren vanwege hun verdiensten. De Zilveren Anjer aan Han Nefkens komt uit die gedachte voort.

Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs

De Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs kennen we toe aan een persoon of organisatie die zich op een bijzondere manier onderscheidt op het gebied van cultuur of natuurbehoud in Nederland. Adviescommissies van het landelijk fonds en hun voorzitters, verenigd in het College van Adviseurs, selecteren

kandidaten. De uiteindelijke voordracht wordt bekrachtigd door de Raad van Toezicht. De winnaar ontvangt een vrij te besteden bedrag van € 75.000 en mag een CultuurFonds op Naam instellen van nogmaals € 75.000.

Laureaat 2011

Op 28 november reikte Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2011 uit aan fotograaf en filmmaker Anton Corbijn in het Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam. Speciale gasten waren Bono (U2), Chris Martin (Coldplay) en Herbert Grönemeyer.

Met de helft van het prijzengeld heeft Anton Corbijn het Haagse Bluf Fonds ingesteld. Uit dat fonds worden projecten ondersteund die het kunstklimaat in Den Haag stimuleren en bevorderen. Er wordt ook rekening gehouden met het publiek van morgen: de jongeren.

Charlotte Köhler Prijzen

Op 7 juli zijn de Charlotte Köhler Prijzen 2011 uitgereikt aan de getalenteerde theatermakers Ilay den Boer, Wikke van Houwelingen en Joachim Robbrecht in het DeLaMar Theater in Amsterdam. De jury bestond uit Melle Daamen (voorzitter), Jeffrey Meulman, Peggy Olieslagers, Mark Warnink, Dave Schwab en Hester Wolters.

Martinus Nijhoff Prijs

Piet Schrijvers kreeg in het voorjaar van 2011 tijdens het vertaalevenement Nederland Vertaalt de Martinus Nijhoff Prijs 2011 voor zijn uitmuntende vertalingen uit het Latijn. In de jury zaten Willem Weststeijn (voorzitter), Ria van Hengel, Ton Hoenselaars, Linda Pennings en Annelies Schulte Nordholt.

De BankGiro Loterij Museumprijs werd in 2011 niet uitgereikt. Met de BankGiro Loterij werd afgesproken de stemperiode en de uitreiking van de prijs naar het voorjaar te verplaatsen. De BankGiro Loterij Museumprijs 2012 wordt op 4 april 2012 uitgereikt.

Onderscheidingen en prijzen van de afdelingen

Ook negen afdelingen van het Prins Bernhard Cultuurfonds reikten in 2011 onderscheidingen en prijzen uit voor bijzondere prestaties:

Flevoland: Lelyprijs 2011

Trudy van der Meer uit Lelystad ontving de Lelyprijs 2011. Commissaris van de Koningin en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland, Leen Verbeek, overhandigde haar deze prijs op 17 maart vanwege haar grote verdienste op cultureel gebied voor de provincie Flevoland. De prijs bestaat uit een kunstwerk van Jeroen Stok en een bedrag van € 2.500.

Groningen: Tine Clevering-Meijer Prijs 2011

Op 28 april 2011 reikte de commissaris van de Koningin in de provincie Groningen, Max van den Berg, de Tine Clevering-Meijer Prijs 2011 uit. Café Marleen ontving de prijs voor 'De Songclub'. Aan de prijs zijn een bedrag van € 5.000 en een beeldje van de kunstenaar Eddy Roos verbonden.

Cultuurprijs Overijssel 2011

Op 12 juni 2011 ontving Jan Eijns uit Markvelde de Cultuurprijs 2011 voor zijn inspanningen en grote verdiensten voor het straattheater in Overijssel. Jan is de drijvende kracht achter de Stichting Kunsten op Straat, die het grootste reizende straattheaterfestival van Nederland organiseert. De prijs, € 5.000 en een glasobject, werd uitgereikt door commissaris van de Koningin Ank Bijleveld-Schouten, als voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel.

Noord-Brabant: Theaterprijs 2011

Theater Artemis uit 's-Hertogenbosch heeft op 14 augustus de Theaterprijs 2011 van het Cultuurfonds Noord-Brabant ontvangen. Artemis maakt theater waarmee de grenzen tussen jeugd- en volwassenentheater worden opgeheven. De Theaterprijs bestaat uit een bedrag van € 10.000.

Brabant Bokaal 2011

Wim van de Donk, commissaris van de Koningin in Noord-Brabant en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant, reikte de Brabant Bokaal 2011 op 28 november uit aan Harry Peeters (Oisterwijk), Ferd Quik (Bergen op Zoom) en Rob de Vrind (Rosmalen). De Brabant Bokaal is een eerbetoon van het Cultuurfonds Noord-Brabant aan personen die zich als vrijwilliger op meer dan bijzondere wijze inzetten voor Brabantse cultuur en natuur. De Brabant Bokaal en de gouden draagspeld zijn ontworpen door de Brabantse kunstenaar Eelco Veenman.

Culturele Prijs Noord-Holland 2011

Op 1 oktober 2011 reikte commissaris van de Koningin en voorzitter van het Cultuurfonds Noord-Holland, Johan Remkes, de Culturele Prijs Noord-Holland 2011 uit aan het fortenuverleg in de regio Gooi & Vechtstreek. De uitreiking vond plaats bij Fort Werk IV in Bussum. Aan de prijs is een bedrag van € 7.500 verbonden.

Gelderland: Bokaal 2011

Op 14 oktober 2011 overhandigde Clemens Cornielje, commissaris van de Koningin en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland, de tweejaarlijkse bokaal van de afdeling Gelderland aan historicus en geschiedenisdocent Willem van Norel uit Elburg. De laureaat heeft zich enorm ingezet om de geschiedenis van Elburg op diverse manieren onder de aandacht van een breed publiek te brengen.

Zuid-Holland: Hendrik Chabot Prijs 2011

De Hendrik Chabot Prijs voor beeldende kunsten van het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland is in 2011 uitgereikt aan kunstenaar Wendelien van Oldenborgh. Aan de prijs is een bedrag van € 7.500 verbonden. Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland en voorzitter van het Cultuurfonds Zuid-Holland, Jan Franssen, heeft de prijs op 4 november in het Stadhuis te Rotterdam uitgereikt.

Limburg: inspiratieprijs 2011

De voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg, Theo Bovens, heeft de Inspiratieprijs 2011 op 25 november uitgereikt aan schilder Sidi El Karchi. Deze nieuwe prijs bestaat uit een bedrag van € 10.000 en een glasobject van de kunstenares Ruth Houkes. Het Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg reikt vanaf 2011 jaarlijks de prijs uit aan een persoon of organisatie die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van letteren, virtual art, e-culture, beeldende kunst, muziek, theater, dans, geschiedenis, natuurbehoud of monumentenzorg.

Friese Anjer 2011

Zangeres Elske DeWall heeft de Friese Anjer 2011 van het Cultuurfonds Fryslân gewonnen. Op 2 december 2011 kreeg zij deze prijs uit handen van John Jorritsma, commissaris van de Koningin en voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Fryslân. Zij krijgt de prijs, een bedrag van € 2500 en een speld van Antonia Talamini, als stimulans voor haar muzikale carrière.

Foto: Sander Stoepker

Anton Corbijn ontvangt de
Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs
van Hare Koninklijke Hoogheid
Prinses Máxima en Adriana Esmeijer.

Inkomsten in 2011 Om cultuur en natuurbehoud blijvend te ondersteunen, werven wij fondsen. Daarbij houdt het Prins Bernhard Cultuurfonds zich aan de CBF-richtlijnen voor fondsenwerving.

◀ Het Prins Bernhard Cultuurfonds droeg € 20.000 bij aan de tentoonstelling *Six Yards Guaranteed Dutch Design* in het Museum voor Moderne Kunst Arnhem. Te bewonderen waren zogenaamde Dutch Wax stoffen van fabrikant Vlisco, die al ruim honderdvijftig jaar worden ontwikkeld en geproduceerd voor de Afrikaanse markt.

Foto: Marc Pluim

4

Fondsen werven doen we via de Anjeractie, CultuurFondsen op Naam, donateursacties en nalatenschappen. Zeer belangrijk zijn de bijdragen van een aantal loterijen.

Anjeractie

Jaarlijks organiseert het Prins Bernhard Cultuurfonds in mei de Anjeractie. Tijdens deze collecteweek verzamelen tienduizenden vrijwilligers – leden van culturele verenigingen en individuele collectanten – bijdragen voor cultuur en natuurbehoud in Nederland. Collecterende verenigingen mogen een derde van hun opbrengst zelf gebruiken.

Opbrengst in 2011

In 2011 vond de 66ste editie van de Anjeractie plaats, van 16 tot en met 21 mei. Onze collectanten zamelden € 1.074.831 in, waarvan € 358.842 naar de deelnemende organisaties ging. De opbrengst is licht gestegen t.o.v. 2010 (€ 1.071.710). Er zijn in 2011 nauwelijks coördinatoren en collectanten uitgevallen.

Bijeenkomsten voor coördinatoren en collectanten

In verscheidene provincies zijn bijeenkomsten gehouden voor coördinatoren en collectanten van de Anjeractie, om hen te bedanken voor hun inzet en om elkaar te inspireren.

Gelderland

Om contactpersonen die jarenlang de Anjeractie in hun buurt organiseren in het zonnetje te zetten, heeft het Cultuurfonds Gelderland in 2011 twee bijeenkomsten georganiseerd. Op 20 mei werd in de DRU Cultuurfabriek in Ulft een theateervoorstelling van Theatergroep Spot bijgewoond en op 27 november werd in Muis Sacrum een concert door Het Gelders Orkest beluisterd. De voorstellingen zijn allebei ondersteund door een bijdrage van de afdeling Gelderland.

Noord-Holland

Op 4 november 2011 heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland voor de eerste keer een bijeenkomst georganiseerd voor alle coördinatoren van de Anjeractie

in het provinciehuis in Noord-Holland. Het doel was alle coördinatoren waardering te tonen voor hun tomeloze inzet door ze een leuke middag aan te bieden. Tevens was de bijeenkomst bedoeld om ervaringen en tips uit te wisselen.

Utrecht

Commissaris van de Koningin Roel Robbertsen, voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht, heeft in 2011 de vrijwilligers van het Cultuurfonds Utrecht bedankt voor hun inzet voor de Anjeractie. Hij deed dit met een Kick-off in het Spoorwegmuseum. Tijdens een rondleiding door het Spoorwegmuseum konden de coördinatoren en collectanten met eigen ogen zien wat zoal gebeurt met het geld dat zij ieder jaar ophalen.

Zuid-Holland

Jan Vis uit Monster is door het bestuur van het Cultuurfonds Zuid-Holland uitgeroepen tot 'collectant van het jaar 2011'. Hij is op 12 november in Den Haag gehuldigd door commissaris van de Koningin Jan Franssen, voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland.

Groningen

De voorzitter van het Cultuurfonds Groningen, Max van den Berg, heeft op 16 mei samen met de rest van het bestuur gecollecteerd in de Plantsoenbuurt in Groningen. De aftrap van de Anjeractie in Groningen werd verzorgd door de Groningse muziekvereniging Harmonie'67.

CultuurFondsen op Naam

Particulieren, bedrijven en stichtingen kunnen cultuur en natuurbehoud in Nederland steunen via een CultuurFonds op Naam. Ze kunnen een schenking of nalatenschap bestemmen voor een bestaand CultuurFonds op Naam of een eigen fonds starten. In 2011 werden er twintig nieuwe CultuurFondsen op Naam aan ons toevertrouwd. Dat brengt het totaal op 281 CultuurFondsen op Naam.

Nieuwe Cultuurfondsen op Naam ingesteld door particulieren

Ale en Oscar Fonds € 100.000 Het financieel ondersteunen van klassieke muziekprojecten uit de periode 1100-1750 door professionele musici alleen, of in samenwerking met amateurmusici (bijvoorbeeld een amateurkoor met professionele solisten en instrumentalisten), waarbij historische authenticiteit in de opzet en de aanpak van het project belangrijk is. Indien moderne transcripties nodig zijn voor het project kan dit ook in aanmerking komen voor ondersteuning uit dit fonds.

Amersfoorts Cultuurfonds € 5.000 jaarlijks Het financieel ondersteunen van culturele en kunstzinnige initiatieven die van Amersfoort een mooie (samen)levende stad maken. Ingesteld door vijf bezorgde inwoners van Amersfoort, waarbij de Stichting Amersfoorts Cultuurfonds schenkingen zal werven t.b.v. het fonds.

Co Rosberger Fonds € 75.000 Het financieel ondersteunen van medisch talent met een voorkeur voor het terrein revalidatie en/of kinderen.

Goessche Diep Fonds € 78.750 Stimuleren van natuurbescherming, met name t.a.v. vogels in de breedste zin en cultuurbehoud in Zeeland.

Haagse Bluf Fonds € 75.000 Het financieel ondersteunen van projecten die het kunstklimaat in Den Haag stimuleren en bevorderen, waarbij ook rekening wordt gehouden met projecten die gericht zijn op het publiek van morgen: de jongeren. Het fonds is ingesteld door Anton Corbijn, winnaar van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2011, met het prijzengeld van € 75.000. Ten behoeve van dit fonds hebben we begin 2012 van een anonieme schenker € 30.000 en van de Gemeente Den Haag € 75.000 ontvangen.

Jan van Heel Fonds € 100.000 Het financieel ondersteunen van jonge beeldend kunstenaars voor een vervolgopleiding in binnen- of buitenland.

Kannegieter Fonds € 50.000 Het financieel ondersteunen van projecten voor jongeren en talenten op het gebied van de klassieke muziek.

Mikosara Fonds € 100.000 Het financieel ondersteunen van talenten en projecten op het gebied van klassieke zang.

PK Fonds € 90.000 Het financieel ondersteunen van beeldend kunstenaars voor het volgen van een vervolgopleiding in het buitenland.

Theo Schoemaker Fonds € 50.000 Het financieel ondersteunen van jong talent voor een vervolgopleiding op het terrein van hedendaagse beeldende kunst in brede zin. Ook projecten door c.q. ten behoeve van jong beeldend kunst talent kunnen ondersteund worden.

Westenberg Sorgdrager Fonds € 75.000 Het financieel ondersteunen van projecten die jonge klassieke musici een podium bieden in Noord-Holland, met een voorkeur voor initiatieven uit Valkkoog.

Nieuwe Cultuurfondsen op Naam ingesteld door bedrijven en stichtingen

Buurtcultuurfonds Woonbedrijf Eindhoven € 472.800 Het financieel ondersteunen van cultuurprojecten binnen het werkdomein van Woonbedrijf die bijdragen aan de 'kunst van het samenleven' en waar mogelijk aan de campagne culturele hoofdstad Brabant2018. Ingesteld door Woonbedrijf uit Eindhoven.

Buurtcultuurfonds 2018Brabant € 250.000 Het fonds is bedoeld om ideeën te realiseren die bijdragen aan ontmoeting, samenwerken en samenleven. Binnen wijken, tussen generaties, culturen en kunstvormen én tussen stad en platteland. Goede projecten zullen ook bijdragen aan een succesvolle kandidatuur van BrabantStad als Culturele Hoofdstad van Europa in 2018. Ingesteld door de Provincie Noord-Brabant.

Grachtentuinen Fonds € 15.000-25.000 per jaar Het financieel ondersteunen van toegankelijk historisch groen in de Amsterdamse grachtengordel. Ingesteld

door de organisatie van de Open Tuinen Dagen in Amsterdam. Jaarlijks zal een deel van de opbrengsten van de Open Tuinen Dagen in het fonds worden gestort.

Monumentenfonds 1818 € 500.000 tot max. € 3.000.000

Het financieel ondersteunen van de restauratie, renovatie, herbestemming en nevenbestemming van monumenten in het werkgebied van het Fonds 1818. Het betreft hier leningen met een lage rente in een revolverend fonds dat is ingesteld bij het Nationaal Restauratiefonds. De regeling is bedoeld voor gemeentelijke monumenten en rijksmonumenten indien het een kerk betreft, waarbij ingrepen die duurzaam plaatsvinden of tot verduurzaming van het monument leiden in het bijzonder worden gestimuleerd.

Tiger Film Mecenaat € 35.750 Het financieel ondersteunen van de onafhankelijke en vernieuwende films en filmgerelateerde kunstprojecten uit de hele wereld en de presentatie daarvan op het Internationaal Film Festival Rotterdam (IFFR).

Nieuwe Cultuurfondsen op Naam uit nalatenschappen

Jan de Ruijsscher/Pia Huisman Fonds € 700.000 Het toekennen van beurzen aan talentvolle onderzoekers, bij voorkeur oogartsen, op het gebied van glaucoomonderzoek en datgene wat hiermee direct of zijdelings verband houdt.

Mijndershuis Fonds € 148.000 Ondersteuning en bevordering van culturele activiteiten met een voorkeur voor projecten voor kinderen met een geestelijke of lichamelijke beperking.

Sylvia Brinkman Fonds € 50.000 Het financieel ondersteunen van talent voor een vervolgopleiding in Italië op het gebied van cultuur, taal, (kunst) geschiedenis, muziek en ontwerp (design).

Van der Jagt Zwolsman Fonds € 1.250.000 Het financieel ondersteunen van jonge talentvolle kunstenaars en wetenschappers en projecten voor jongeren ter stimulering van de culturele creatieve ontwikkeling.

Schenken, legaten en erfstellingen aan bestaande Cultuurfondsen op Naam (bedragen vanaf € 10.000)

Aafje Heynis Fonds	€ 10.000
Allardina Tack Fonds	€ 47.625
Appie Baantjer Fonds	€ 711.642
Bredius Fonds	€ 1.000.000
Breeman Talle Fonds	€ 410.404
Cultuurfonds voor Monumenten Zeeland	€ 150.000
Cultuurfonds voor Monumenten Groningen (vsbfonds)	€ 120.000
Cultuurfonds voor Monumenten Friesland (vsbfonds)	€ 130.000
Erik Beelaerts van Blokland Fonds	€ 17.000
Drs. Henri Roovers Fonds	€ 30.000
Fonds Jong Talent	€ 100.000
Kolnaar Mulier Fonds	€ 40.000
M.A. van der Elburg Schuddebeurs Fonds	€ 75.000
Jawino Fonds	€ 100.000
Meens Luyten Block Fonds	€ 10.623
Nomes Pauli Fonds	€ 39.256
Ruarus Bloemkolk Fonds	€ 23.511
Scheltema-Breet Fonds	€ 873.073
Ted Schutten Fonds	€ 175.000
Van Hoorn Koster Fonds	€ 104.799
Van Lange Fonds	€ 200.000
Willem van Wolmerum Fonds	€ 75.000
Wim en Nini H. Fonds	€ 45.000
Wijnand Goppel Fonds	€ 10.000

Nalatenschappen

Het Cultuurfonds ontvangt veelal als enig erfgenaam grote bedragen uit nalatenschappen, al dan niet in de vorm van een Cultuurfonds op Naam. Sinds 2011 biedt het Cultuurfonds de functie van executele aan bij de afwikkeling van een nalatenschap. Tijdens gesprekken met geïnteresseerden over nalaten aan het Cultuurfonds, werd regelmatig gevraagd

of het Cultuurfonds ook de functie van executele op zich wilde nemen. Wij hebben gemeend er goed aan te doen deze mogelijkheid aan te bieden wanneer het Cultuurfonds de enige erfgenaam is. Wij hebben een team van deskundigen om ons heen verzameld dat wij kunnen inzetten om de tastbare nalatenschap op juiste wijze af te wikkelen en een goede bestemming te geven. Ook bij de totstandkoming van een testament kunnen deze deskundigen desgewenst door de testateur geraadpleegd worden.

Donateurs

Donateurs zijn voor het Prins Bernhard Cultuurfonds een onmisbare steun in de rug. Ook in 2011 leverden ze een belangrijke bijdrage aan cultuur en natuurbehoud in Nederland.

Activiteiten

In 2011 is een nieuwe campagne opgezet voor het werven van donateurs. Er zijn nieuwe folders, posters en advertenties ontwikkeld, die op grote schaal zijn verspreid, o.a. in bladen en websites gericht op cultuur en natuurbehoud. Daarnaast zijn straatwerving en e-mailmarketing ingezet voor de werving. De band met onze bestaande donateurs is verstevigd door middel van aanbiedingen in Cultuurbericht en op onze website, verloting van vrijkaarten via het digitale CultuurNieuws en het organiseren van donateursexcursies naar door het Cultuurfonds ondersteunde projecten. Met telemarketing zijn donateurs die al langere tijd niet hadden gegeven benaderd over het afgeven van een machtiging.

Donateursaantallen en giften

In totaal werven we in 2011 1842 nieuwe donateurs, terwijl 1848 donateurs opzegden. Samen met andere mutaties, onder meer door opschoning van het systeem, komt het aantal donateurs eind 2011 op 21.647, een lichte daling ten opzichte van 2010. De inkomsten uit donaties zijn hierdoor ook gedaald, van € 784.062 in 2010 naar € 710.313 in 2011. Het aantal automatische incasso's stijgt wel. In 2011 heeft

54 procent van de donateurs een doorlopende machtiging afgegeven, ten opzichte van 47 procent in 2010. Er sloten 44 donateurs een akte voor periodieke schenkingen. Vier daarvan zijn vervolgaktes van eerdere schenkingen en negentien aktes zijn speciaal voor het Tiger Film Mecenaat fonds.

Verdeling van de giften over onze werkerterreinen

Donateurs mogen kiezen of hun bijdrage ten goede komt aan onze algemene doelstelling of aan een specifiek werkerterrein. In 2011 waren de bestemmingsgiften als volgt verdeeld:

Muziek & theater	€ 78.435
Beeldende kunst	€ 32.307
Monumentenzorg	€ 15.682
Natuurbehoud	€ 13.323
Geschiedenis & letteren	€ 10.608
Cultuurfondsbeurzen	€ 23.932

Wij zijn al onze schenkers zeer erkentelijk voor hun bijdragen.

Loterij-inkomsten

Het Prins Bernhard Cultuurfonds ontvangt een groot deel van zijn inkomsten uit loterijen. In 2011 kregen we een percentage van de opbrengsten van de BankGiro Loterij, De Lotto en de Paardentotalisator.

BankGiro Loterij

Van de opbrengst van de BankGiro Loterij gaat de helft naar culturele instellingen. Ook het Prins Bernhard Cultuurfonds ontvangt elk jaar een percentage. Uit de opbrengst van 2011 kregen we tijdens het Goed Geld Gala in het Rijksmuseum in Amsterdam op 6 februari 2012 een cheque ter waarde van € 15.324.602.

De Lotto

De Lotto stelt al ruim veertig jaar een deel van zijn inkomsten ter beschikking aan Nederlandse sportorganisaties en goede

doelen. De verwachte bijdrage 2011 aan het Prins Bernhard Cultuurfonds is € 6,7 miljoen.

De Paardentotalisator

Daarnaast ontvangt het Prins Bernhard Cultuurfonds een deel van de inkomsten van de Paardentotalisator. Deze organisatie coördineert het wedden op harddraverijen en paardenrennen. Ze gaf ons in 2011 € 18.386.

Goede Doelen Platform

Het Cultuurfonds is samen met de BankGiro Loterij en De Lotto actief in het Goede Doelen Platform. Het platform is een samenwerkingsverband van alle 173 goededoelenorganisaties die structureel worden gesteund door de Nationale Goede Doelen Loterijen. Naar aanleiding van de plannen van het kabinet voor de modernisering van het kansspelbeleid, hebben ook de Nationale Goede Doelen Loterijen zelf (Nationale Postcode Loterij, BankGiro Loterij, Vriendenloterij), De Lotto, NOC*NSF en ALN zich erbij aangesloten om samen een sterke lobby te vormen richting de politiek.

Kansspelmarkt in de toekomst

Doordat het kabinet-Rutte inzet op flinke bezuinigingen, neemt voor ons het belang van particuliere fondsenwerving toe – en daarmee dat van goededoelenloterijen. Maar ook de kansspelwetgeving staat op de agenda van het kabinet: het wil kritisch kijken naar de inrichting van de loterijmarkt en naar de manier waarop vergunningen worden verleend, en wil het instellen van een kansspel-autoriteit onderzoeken. We hopen dat eventuele wijzigingen in de kansspelmarkt de loterijen voldoende ruimte laten om fondsenwerving op het huidige niveau voort te zetten. Want zonder hen zouden wij een groot deel van onze initiatieven niet kunnen realiseren.

Fondsen werven volgens de richtlijnen

Fondsenwerving is een belangrijke inkomstenbron voor het Prins Bernhard Cultuurfonds. Bij al onze wervingsactiviteiten

houden we ons aan strenge richtlijnen. Als we toch klachten krijgen, gaan we daar zorgvuldig mee om.

Gedragscodes en richtlijnen

We houden ons aan onderstaande richtlijnen bij het werven van fondsen:

GEDRAGSCODE FONDSSENWERVING

We verstrekken geen gegevens over donateurs, relaties en begunstigen aan derden.

GEDRAGSCODE STRAAT- EN HUIS-AAN-HUISWERVING

We volgen deze gedragscode van de brancheorganisatie Vereniging Direct Dialogue Donateurwervers Nederland.

RICHTLIJNEN CENTRAAL BUREAU FONDSSENWERVING (CBF)

We dragen het CBF-Keur, omdat we ruimschoots voldoen aan alle criteria die het Centraal Bureau Fondsenwerving stelt aan werving en besteding van fondsen.

BEL-ME-NIET REGISTER

Bij telemarketing conformeren wij ons aan de richtlijnen uit het Bel-me-niet register.

Klachten

Klachten nemen we serieus. We proberen ze binnen twee dagen af te handelen. Als het meer tijd kost om de klacht te onderzoeken, dan melden we dit direct aan degene die de klacht heeft ingediend. In 2011 ontvingen we 26 klachten, tegen negen in 2010. Deze gingen over de keuze van projectbijdragen (zeven klachten), de fondsenwerving (zes klachten), de naam van het fonds (vijf klachten), de hoogte van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs (vier klachten) en het salaris van de directeur (vier klachten).

Communicatie en voorlichting

Het Prins Bernhard Cultuurfonds ondersteunt elk jaar ruim 3.500 culturele projecten met inkomsten uit fondsenwerving, loterijen en beleggingen. Dit geeft ons de verantwoordelijkheid om te zorgen voor heldere communicatie.

5

We communiceren met verschillende doelgroepen via diverse eigen communicatiemiddelen. Om ons werk onder de aandacht te brengen plaatsen we advertenties, organiseren we campagnes en voeren we een actief mediabeleid.

Activiteiten en evenementen

Communicatiemiddel

Onze doelgroepen en communicatiemiddelen

Om onze doelgroepen te bereiken en onze band met hen te versterken, zetten we verschillende communicatiemiddelen in:

Doelgroep

Bijeenkomst in Jachtslot Hubertus op de Hoge Veluwe op 24 maart	(Potentiële) testateurs
Vertoning van de documentaire De Moderne Mecenass in Tuschinski te Amsterdam tijdens het IDFA op 22 november	Intermediairs (fiscalisten, notarissen, accountants, private bankers) en Cultuurfonds op Naam-schenkers
Presentatie van de collectie Ambacht van Ilja Visser in het Rijksmuseum te Amsterdam op 13 januari	Cultuurfonds op Naam-schenkers
Zangworkshop in het Concertgebouw te Amsterdam op 2 april Excursie naar Landgoed Middachten op 17 september Bijeenkomst in het heropende Scheepvaartmuseum te Amsterdam op 27 oktober	Begunstigers en donateurs
Open Tuindagen op 18 en 19 juni	Algemeen publiek
Met de Cultuurpas korting op tentoonstellingen, theaterproducties, boeken en cd's die we ondersteunen	Begunstigers en donateurs
Zes mecenaatslezingen in Spui 25. In deze lezingen werd het mecenaat vanuit verschillende invalshoeken door diverse sprekers belicht. Een verslag van deze lezingen is te downloaden vanaf www.cultuurfonds.nl .	Alle doelgroepen
Via onze e-mailnieuwsbrief CultuurNieuws mochten we weggeven: fotoboeken Wertheimer, kaarten finale Vioolconcours, kaarten Holland Festival 2011, kaarten Hermitage en Mode Biennale, kaarten Paleis het Loo, Korting Goud van het Nationaal Ballet, kaarten opera MonteverdiSH, kaarten International Documentary Festival Amsterdam, kaarten Museum Boijmans van Beuningen, biografie Boerhaave, kaarten GeNeCo concerten en kaarten International Film Festival Rotterdam 2012	Begunstigers en donateurs
Facebookgroep Bernhard Fellow. Deze applicatie is exclusief voor onze Cultuurfondsbursalen ontwikkeld. Zij kunnen via dit kanaal communiceren met elkaar en met het fonds.	Bursalen 150 deelnemers
Uitmarkt, samen met de Uitmarkt op 27 en 28 augustus 2011	Alle doelgroepen
Uitzending van vier portretten van mecenasen bij het Cultuurfonds door de AVRO op 26 maart, 2, 9 en 16 april. De uitzendingen werden herhaald op zaterdagochtend en trokken gemiddeld 125.000 kijkers.	Algemeen publiek
Uitzending van de documentaire De Moderne Mecenass door de AVRO op 10 december en herhaald op 17 december. In totaal keken er 660.000 kijkers.	Algemeen publiek

Drukwerk en publicaties:

Communicatiemiddel	Doelgroep	Oplage/aantal
Brochures CultuurFonds op Naam voor particulieren, stichtingen en bedrijven	Intermediairs	10.000
Algemene informatiefolder	Culturele instellingen, potentiële donateurs	183.000
Algemene poster	Culturele instellingen	8.000
Magazine Cultuurbericht	Begunstigers, relaties, coördinatoren	32.000 (per editie, verschijnt driemaal per jaar)
Jaarbericht	Intermediairs, potentiële donateurs, CultuurFonds op Naam-schenkers, culturele instellingen, bibliotheekcentrales en relaties	35.000

Digitale uitingen:

Communicatiemiddel	Doelgroep	Oplage/aantal
www.cultuurfonds.nl www.facebook.com/bernhardfellow www.youtube.com/cultuurfonds www.twitter.com/cultuurfonds	Alle doelgroepen (ex) Bursalen Alle doelgroepen Alle doelgroepen	243.000 150 leden, 48 likes Per eind december 2011: 4.007 volgers, 15de plaats op Twitter-Goede Doelen 250
Digitale nieuwsbrief CultuurNieuws, verschijnt tienmaal per jaar	Alle doelgroepen	14.000
Online jaarverslag	Intermediairs, prospects, CultuurFonds op Naam-schenkers, culturele instellingen, bibliotheekcentrales en relaties	2.000

Persoonlijk contact:

Communicatiemiddel	Doelgroep
Schriftelijk bericht van elke schenking die we doen uit een CultuurFonds op Naam	Betreffende CultuurFonds op Naam-schenkers
Ontmoetingen	(Potentiële) schenkers van CultuurFondsen op Naam nodigen we uit bij ons op kantoor of bezoeken we thuis.

Modern Mecenaat

Door de bezuinigingsplannen voor de culturele sector komt de belangstelling voor een CultuurFonds op Naam niet meer alleen voort uit de traditionele trits van

particulieren, bedrijven en stichtingen. Ook groepen burgers, kunstinstellingen en fondsen nemen in toenemende mate contact op met het Cultuurfonds. Daarnaast benaderen provincies en bedrijven ons met de vraag hoe zij particulier

initiatief voor de financiering van cultuurvormen kunnen stimuleren. Die contacten hebben geleid tot nieuwe vormen van het Cultuurfonds op Naam, zoals het Tiger Film Mecenaat en het Amersfoorts Cultuurfonds (zie ook hoofdstuk 4, Inkomsten). Het Cultuurfonds is blij met deze ontwikkeling en ziet de innovatie van het mecenaat als een belangrijke taak. Daarom hebben wij een adviesbureau opdracht gegeven om de mogelijkheden te onderzoeken voor de ontwikkeling van nieuwe product/marktcombinaties voor het Cultuurfonds. In de loop van 2012 zullen de resultaten gepresenteerd worden.

Nederland Vertaalt

Om meer aandacht te vestigen op het grote belang van goed vertalen organiseerde het Cultuurfonds in 2011 voor de eerste maal de landelijke manifestatie Nederland Vertaalt. Deze vond plaats op 6 maart in het Muziekgebouw aan 't IJ en bestond uit een vertaalwedstrijd in samenwerking met De Volkskrant, een vertaalprijsvraag voor scholieren en een vertaalmiddag met workshops en aansluitend de uitreiking van de Martinus Nijhoff Prijs. Aan de vertaalwedstijd deden 1008 mensen mee. Voor de scholierenwedstijd werden 724 scholen aangeschreven, waarvan er negentien deelnamen. Vanaf november 2011 is Nederland Vertaalt wederom georganiseerd. De workshops en de uitreiking van de prijs zullen plaatsvinden op 25 februari 2012. De manifestatie wordt gecommuniceerd via www.nederlandvertaalt.nl.

Inzet van Google Grants

In 2010 heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds toegang gekregen tot Google Grants, het gratis Google Adwords programma voor goede doelen om online campagnes te beheren bij Google. In het najaar van 2011 hebben enkele medewerkers van de afdeling Fondsenwerving & Communicatie hebben een training gevolgd, waardoor zij nu zelf de zoekmachinemarketing kunnen optimaliseren. Zo'n zeventien procent van het totale aantal bezoekers op www.cultuurfonds.nl was in 2011 afkomstig van Google Grants.

Algemene advertenties

We vinden het belangrijk om het Prins Bernhard Cultuurfonds en zijn activiteiten goed onder de aandacht te brengen bij een breed publiek. Daarom laten we regelmatig algemene advertenties en banners plaatsen in tijdschriften, seizoensbrochures en websites over onze werkerterreinen. In 2011 is hiervoor een nieuwe campagne ontwikkeld, die met nadruk oproept om juist in deze tijd donateur te worden en daarmee de cultuur in Nederland te ondersteunen. We vragen instellingen die we steunen om deze advertentie op te nemen in bijvoorbeeld hun eigen periodieken, programmabladen en op hun websites. De meeste organisaties geven hieraan gehoor.

Campagnes van het Prins Bernhard Cultuurfonds

Soms vraagt het Prins Bernhard Cultuurfonds aandacht voor specifieke activiteiten. In 2011 organiseerden we bijvoorbeeld campagnes om nieuwe Cultuurfondsen op Naam te werven, de Anjeractie te promoten en afgestudeerden te wijzen op onze beurzen.

Campagne voor nieuwe Cultuurfondsen op Naam

'Neem cultuur in eigen hand. Meer dan ooit is uw bevoegdheid nodig, start een Cultuurfonds op Naam.' Zo luidde de slogan van de advertentiecampagne waarmee het Prins Bernhard Cultuurfonds de eerste maanden van 2011 actief was in de media. Via kranten, radio, internet en Twitter verkondigden we deze boodschap om particulieren, bedrijven en stichtingen enthousiast te maken voor ons werk. Want nu de overheid zich terugtrekt, wordt het mecenaat steeds belangrijker voor de culturele sector. Daarom manifesteren we ons nadrukkelijk als partner in het mecenaat. De campagne scoorde bovengemiddeld: in de periode waarin de campagne liep, was de Cultuurfonds op Naam-pagina de meest bezochte pagina op onze website en vervijfvoudigde het aantal informatieaanvragen.

Mediacampagne voor de Anjeractie

In de periode rond de Anjeractie zetten we elk jaar televisie, radio, printpers en internet in. Dit doen we om de 40.000 vrijwilligers moreel te ondersteunen en de opbrengst te verhogen. In 2011 hebben we de televisie- en radiospot aangepast en zag onze mediacampagne er zo uit:

Televisie

Socutera zond drie keer de promotiefilm van 95 seconden uit en tien keer de verkorte versie van twintig seconden. Hiermee bereikten we in totaal 1.041.000 kijkers. Verder zonden we op de zenders Nederland 1, Nederland 2, Nederland 3, RTL4, Discovery Channel, Animal Planet, National Geographic en regionale televisiezenders (ORN) een reclamespot van 25 seconden uit.

Radio

Op Radio 1, Radio 2, Radio 4, Classic FM, BNR en regionale radiozenders (ORN) zonden we een reclamespot van twintig seconden uit.

Printpers

We plaatsten advertenties in landelijke (De Volkskrant, Trouw, Het Parool en NRC Handelsblad) en regionale dagbladen (NRP).

Internet

We plaatsten banners op ster.nl en ClassicFM.nl. Voorafgaand aan de collecteweek hebben we polls geplaatst op nrc.nl. Deze polls hebben betere resultaten laten zien dan de banners.

Campagnes voor bursalen

Voor de beurzen van het Prins Bernhard Cultuurfonds vroegen we aandacht met de campagne 'Talent en geen cent te makken?'. De buitencampagne bestond uit vijftig posters en uit flyers op universiteiten en hogescholen. Dezelfde flyers waren ook te vinden bij de bureaus buitenland op alle universiteiten. Via een digitale flyer en BlogMij hebben wij 7.920

potentiële bursalen bereikt. We ontvingen 278 aanvragen voor een beurs (311 in 2010). De kwaliteit van de aanvragen was hoger dan in voorgaande jaren, zodat we maar liefst 149 Cultuurfondsbeurzen konden toekennen (134 in 2010).

Cultuuragenda op TV Gelderland

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland zond het hele jaar maandelijks een spot van tien seconden uit op tv Gelderland, in de Cultuuragenda. tv Gelderland trekt dagelijks ruim 360.000 kijkers. De spot vroeg aandacht voor een cultureel project dat we ondersteunden in Gelderland. Zo wilde het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland het publieksbereik van het project verhogen en de naamsbekendheid van het Prins Bernhard Cultuurfonds vergroten.

Vrije publiciteit door actief mediabeleid

We voeren landelijk en regionaal een actief mediabeleid om onze activiteiten en werkzaamheden onder de aandacht te brengen bij een breed publiek. In 2011 verstuurde het landelijk fonds vijftien persberichten. Gedurende het jaar kon het fonds op buitengewone aandacht van de media rekenen. Met name de uitreiking van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs aan Anton Corbijn op 28 november werd in bijna alle landelijke dagbladen en nieuwsprogramma's op radio en tv belicht. Dit had uiteraard te maken met de optredens van de internationale gasten (Bono, Chris Martin en Herbert Grönemeyer) tijdens de uitreiking. Verder genereerde het Cultuurfonds veel publiciteit met de plannen rondom het mecenaat, een actueel onderwerp vanwege de voorgenomen forse overheidsbezuinigingen op cultuur.

Ook onze provinciale afdelingen kregen regionale persaanbacht. Zij verstuurden 29 persberichten over toegekende bijdragen, prijzen en bijzondere gebeurtenissen. Alle persberichten hebben regionaal media-aandacht opgeleverd.

Verantwoordingsverklaring

goed bestuur Het Prins Bernhard Cultuurfonds draagt het CBF-keur. Een van de voorwaarden: een Verantwoordingsverklaring, waarin we laten zien hoe we invulling geven aan de drie principes van het Reglement van het CBF-keur.

◀ Het Prins Bernhard Cultuurfonds droeg € 30.000 bij aan het multidisciplinaire festival *Dancing on the Edge* dat in december 2011 in vijf Nederlandse steden gehouden werd. De nadruk lag op dans, theater en film, afkomstig van kunstenaars uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

Foto: Marijn Alders

6

In dit jaarverslag geven we een samenvatting van de Verantwoordingsverklaring. De integrale versie maakt deel uit van de recente voorschriften van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) en is gedeponeerd bij het CBF.

Principes voor goed bestuur

De Raad van Toezicht van het Prins Bernhard Cultuurfonds onderschrijft de volgende principes voor goed bestuur:

1. Binnen de stichting is het toezicht duidelijk gescheiden van het bestuur en de uitvoering;
2. De stichting werkt voortdurend aan een optimale besteding van middelen, zodat doelstellingen effectief en doelmatig worden gerealiseerd;
3. De stichting streeft naar optimale relaties met belanghebbenden.

1. Scheiding van toezicht, bestuur en uitvoering

We leggen graag uit hoe het Prins Bernhard Cultuurfonds invulling geeft aan het eerste principe: scheiding van toezicht, bestuur en uitvoering.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is het hoogste orgaan van de stichting. Dit houdt toezicht op het beleid van de statutair bestuurder/directeur en op de algemene gang van zaken in de stichting. De Raad van Toezicht bestaat uit ten minste negen leden, van wie er drie uit de kring van de provinciale afdelingen worden benoemd. Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar. Ze kunnen eenmaal worden herbenoemd voor eenzelfde termijn.

INTERNE BESTUURSCODE VAN HET CULTUURFONDS

Bij hun benoeming beloven de toezichthouders dat ze zich zullen houden aan onze interne Bestuurscode. Hierin staan de uitgangspunten vermeld voor de bestuurlijke verhoudingen die gelden binnen het Cultuurfonds. Zo zorgen we ervoor dat de Raad van Toezicht zijn taak onafhankelijk kan vervullen.

STATUTEN EN DIRECTIEREGLEMENT

De scheiding van bevoegdheden tussen de Raad van Toezicht en het bestuur hebben we formeel vastgelegd in de statuten; het directiereglement werkt dit verder uit voor de directievoering. In dit reglement hebben we onder meer vastgelegd welke besluiten van het bestuur altijd vooraf ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht moeten worden voorgelegd.

BESLUITEN RAAD VAN TOEZICHT EN BESTUUR APART VASTGELEGD

De besluiten van de Raad van Toezicht en die van het bestuur worden afzonderlijk vastgelegd. Jaarlijks evalueert de Raad van Toezicht het functioneren van het bestuur en zijn eigen functioneren. De Raad van Toezicht vergadert jaarlijks vijf keer met het bestuur. Het College van Adviseurs, dat is samengesteld uit de voorzitters van de adviescommissies, is doorgaans bij deze vergaderingen aanwezig.

ADVIES VAN FINANCIËLE AUDIT- EN BELEGGINGSCOMMISSIE

De Raad van Toezicht laat zich door de Financiële Audit- en Beleggingscommissie adviseren over het te volgen financieel en beleggingsbeleid.

Bestuur

Het bestuur van de stichting ligt bij de statutair bestuurder/directeur (directeur). De directeur heeft de dagelijkse leiding en is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleidsplan en de activiteiten. Het directiereglement geeft daarbij houvast. De directeur wordt bijgestaan door een College van Gedelegeerden dat is samengesteld uit drie leden van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht benoemt de directeur, houdt toezicht op zijn functioneren en mag hem schorsen en ontslaan.

Afdelingsbesturen en adviescommissies

De directeur laat zich bij zijn besluitvorming adviseren door adviescommissies van het landelijk fonds en door provinciale afdelingsbesturen, waarvan een aantal zich laat adviseren door eigen commissies.

LANDELIJKE ADVIESCOMMISSIES

De adviescommissies van het landelijk fonds bestaan uit deskundigen op de werkterreinen van het fonds. Voordat de directeur een besluit neemt over een beleidsvoorstel, legt hij dit voor aan de adviescommissie op het betreffende werkterrein. Ook aanvragen voor financiële ondersteuning van projecten met een landelijke uitstraling legt hij – voorzien van een preadvies van het landelijk bureau – voor aan de adviescommissies. Het advies is niet bindend. Als de directie afwijkt van dit advies, dan legt ze dit voor aan de Raad van Toezicht. In de praktijk komt dat zelden voor.

MANDAAT VOOR PROVINCIALE VOORSTELLEN

Voor aanvragen voor financiële ondersteuning van projecten met een lokale of regionale uitstraling heeft de directeur beslissingsbevoegdheid gemandateerd aan provinciale afdelingsbesturen. Binnen ons bestedingenbeleid kunnen provinciale afdelingsbesturen prioriteiten stellen voor hun provincies, mits de directeur voorstellen daartoe heeft bekrachtigd.

2. Optimale effectiviteit en efficiëntie van bestedingen

Doen we de goede dingen en doen we de goede dingen op de goede manier? Die vragen hebben betrekking op het tweede principe voor goed bestuur dat het Prins Bernhard Cultuurfonds onderschrijft. Mede als gevolg van de overheidsbezuinigingen en de vele (nieuwe) vragen en verzoeken die in 2011 op ons afkwamen, hebben wij ons producten- en dienstenpakket kritisch onder de loep genomen. Dit heeft geleid tot een haalbaarheidsstudie naar de mogelijkheid van het instellen van een ‘mecenaatsdesk’ om beter te kunnen inspelen op de vraag. De conclusie van deze studie is onder andere dat er behoefte is aan mecenaat op maat, waarbij de schenker meer betrokken wordt bij de besteding van zijn giften en nieuwe financieringsvormen worden aangeboden. Het Cultuurfonds werkt aan een ondernemingsplan voor de invoering van een dergelijke mecenaatsdesk en zal daarmee nieuwe product/

marktcombinaties introduceren. Hierdoor komen we beter tegemoet aan de behoeften van aanvragers en schenkers. Met behulp van onze planning & controlecyclus – ons vierjarig beleidsplan, de jaarplannen met concrete en meetbare doelstellingen en onze beoordelingscyclus – streven we voortdurend naar een optimale besteding van middelen en hogere efficiëntie. Gedurende het jaar houden we de vinger aan de pols met managementrapportages. In 2011 is er hard gewerkt aan de inrichting van een CRM (customer relationship managementsysteem), dat in 2012 moet worden opgeleverd. Dit systeem, gecombineerd met een betere beheersing van onze werkstromen met een workflow managementsysteem, moet leiden tot een hogere kwaliteit en efficiëntie. De methodiek om te beoordelen of onze activiteiten en financiële ondersteuning daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van onze doelen maakt onderdeel uit van het CRM. Overigens keert het Prins Bernhard Cultuurfonds altijd achteraf uit, waardoor het niet of nauwelijks voorkomt dat we bedragen ten onrechte uitbetalen.

3. Optimale relaties met belanghebbenden

Het Prins Bernhard Cultuurfonds kent verschillende doelgroepen. Conform het derde principe voor goed bestuur werken we continu aan een optimale communicatie met hen. Dat zijn onder meer aanvragers, donateurs, (potentiële) CultuurFonds op Naam-schenkers, intermediaire doelgroepen en samenwerkingspartners. Elke doelgroep kent een eigen communicatie- en voorlichtingsbeleid. Daarbij gaan we uit van een klantgerichte opstelling, adequate en tijdige informatievoorziening, een transparante en open opstelling en professionaliteit. We hebben oog voor wensen, ideeën en klachten van alle doelgroepen. We hanteren een gedragscode voor fondsen- en straatwerving, die fatsoenlijk gedrag van fondsenwerbers waarborgt. We behandelen klachten volgens een vaste procedure.

Philip Larkin - This Be The Verse
They fuck you up, your mum and dad.
They may not mean to, but they do.
They fill you with the faults they had
And add some extra, just for you.

But they were fucked up in their turn
By fools in old-style hats and coats,
Who half the time were soppy-stern
And half at one another's throats.

Man hands on misery to man.
It deepens like a coastal shelf.
Get out as early as you can,
And don't have any kids yourself.

Bernhard Lurfsfonds

Je ouders, ze verneuken je.
Misschien per ongeluk, maar toch.
Hun eigen fouten geven ze
Aan jou, en een paar extra nog.

Verneukt zijn echter zij zelf ook
Door ouderwetse, dwaze lui
Regerend, soms, met zachte hand
Maar meestal in een slechte bui.

De mens geeft zijn ellende door
En maakt de cirkel vicieus
Vermijd het kwaad nu dat nog kan
Blijf kinderloos, de beste keus.

Bestuurlijke organisatie Onze verschillende landelijke organen zorgen voor toezicht, bestuur en uitvoering binnen de hele organisatie van het Prins Bernhard Cultuurfonds. We werken daarbij volgens regels voor goed bestuur.

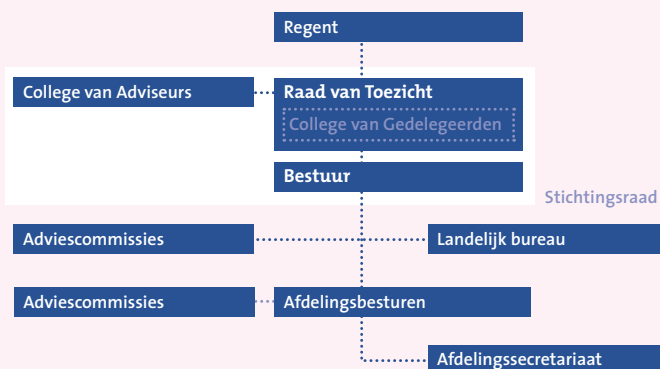
- ◀ Op 6 maart 2011 organiseerde het Prins Bernhard Cultuurfonds de vertaalmanifestatie Nederland Vertaalt rondom de uitreiking van de Martinus Nijhoff Prijs. Op het programma stonden verschillende workshops en optredens. Ook maakten we de winnaars bekend van onze online vertaalwedstrijd en de vertaalprijsvraag voor scholieren in het voortgezet onderwijs.

Foto: Anke Teunissen

7

Het Prins Bernhard Cultuurfonds voldoet aan de interne en de externe eisen van de Code Cultural Governance, de keurmerkgeregels van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), en de Code Goed Bestuur van Goede Doelen (Code Wijffels) van de VFI, de branchevereniging van goede doelen. Daarnaast kent het fonds een interne Bestuurscode. Daarin staan bevoegdheden, rechten en plichten, zittingstermijnen en de regel dat de functies niet-gehonoreerd zijn. Alleen onkosten worden vergoed.

Bestuurlijke organisatie

Regent

Sinds de oprichting van het fonds in 1940 tot zijn overlijden op 1 december 2004 was Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard der Nederlanden Regent van het Prins Bernhard Cultuurfonds. Hare Majesteit de Koningin nam in 2005 de uitreiking van de Zilveren Anjer van haar vader over.

Bestuur

Het Bestuur van de stichting ligt bij de statutair bestuurder/directeur.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is het hoogste orgaan van het fonds en eindverantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de organisatie. Van de negen leden worden er drie vanuit de provinciale afdelingen benoemd. In 2011 waren dat mw. drs. J.A.J. Stam, mw. S.J.F.M. Swinkels-van Thiel en mr. M.J.E.M. Jager. Alle leden worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen eenmaal worden herbenoemd. We streven naar een brede maatschappelijke afspiegeling, met vertegenwoordigers uit particuliere organisaties, bedrijfsleven en openbaar bestuur. Bij vacatures hanteren we daarom een profielschets, die zo nodig wordt aangevuld met specifieke eisen, afhankelijk van de achtergrond en expertise van de zittende leden.

College van Adviseurs

Het College van Adviseurs is samengesteld uit de voorzitters van onze landelijke adviescommissies. Het college bereidt het advies voor aan de Raad van Toezicht over kandidaten voor de Zilveren Anjer en de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs.

Stichtingsraad

Deze drie organen – Bestuur, Raad van Toezicht, College van Adviseurs – vormen tezamen de Stichtingsraad. De raad kwam in 2011 vijf keer bijeen voor reguliere agendapunten als het jaarplan, de begroting, het beleggingsbeleid, provinciale afdelingen, de benoemingen van leden in onze adviescommissies en besturen en onze prijzen. Andere onderwerpen waren het bestedingenbeleid als gevolg van de overheidsbezuinigingen in cultuur en natuurbehoud, het meerjarenbeleidsplan 2012–2015, het culturele-diversiteitsbeleid, een haalbaarheidsonderzoek naar het instellen van een mecenaatsdesk en de hernieuwde samenwerkingsovereenkomst met de European Cultural Foundation (ECF).

Financiële Audit- en Beleggingscommissie

De Raad van Toezicht laat zich door de Financiële Audit- en Beleggingscommissie adviseren over het financieel en beleggingsbeleid. Deze commissie bespreekt de jaarrekening met de accountant en beoordeelt de jaarrekening, het activiteitenbudget en de kostenbegroting. In 2011 kwamen daarnaast ook aan de orde: de beleggingsrapportages (in aanwezigheid van onze fiduciair manager SEI), de kosten van besteding en beheer van Cultuurfondsen op Naam, de huurovereenkomst met vereniging Hendrick de Keyser betreffende ons kantoorpand en de verhuur van ons pand aan de Herengracht 474.

Adviescommissies

Wanneer aanvragen voor financiële ondersteuning een landelijke uitstraling hebben, leggen we die voor aan onze adviescommissies. Het landelijk bureau voorziet deze aanvragen dan van een preadvies. De adviescommissies voor het landelijk fonds bestaan uit deskundigen op de verschillende werkterreinen van het fonds. Ze vergaderen vier keer per jaar. Daarnaast is er de adviescommissie Fondsenwerving & Communicatie. Deze adviseert het bestuur over fondsenwerving en communicatie.

Provinciale afdelingsbesturen

Voor de activiteiten die een overwegend provinciaal belang hebben, hebben we twaalf afdelingen. Deze provinciale afdelingen hebben geen rechtspersoonlijkheid en worden bestuurd door een afdelingsbestuur. De voorzitter van het afdelingsbestuur is de commissaris van de Koningin in de betreffende provincie. Deze functie wordt qualitate qua vervuld, maar betreft in de uitvoering een onafhankelijke functie voor een particulier fonds. De afdelingsbestuursleden worden benoemd door de Raad van Toezicht en bij de uitoefening van hun taak bijgestaan door een ambtelijk secretariaat. Net als bij het landelijk fonds laten sommige afdelingsbesturen zich bijstaan door adviescommissies. Afdelingsbesturen hebben elk een eigen vergaderfrequentie.

De uitgangspunten voor de bestuurlijke verhoudingen tussen de Raad van Toezicht en directie enerzijds en de provinciale afdelingsbesturen anderzijds zijn vastgelegd in een bestuurscode.

Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied is gevestigd op Curaçao. Dit zusterfonds functioneert volledig zelfstandig en legt in een apart jaarverslag verantwoording af over de bestedingen. Jaarlijks ontvangt het fonds 2,2 procent uit het activiteitenbudget van het Prins Bernhard Cultuurfonds. De gevolgen van de nieuwe staatkundige structuur van het Koninkrijk der Nederlanden, met vergaande gevolgen voor het Caribische deel, zijn in 2011 in de bestuursstructuur van ons zusterfonds in het Caribisch gebied geïmplementeerd.

Een overzicht van de leden van de Stichtingsraad, de Adviescommissies, de Afdelingsbesturen en het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied vindt u in de bijlage op pagina 99.

27 VII 1897
MARTHA VERWEY

16 VII 1867
ALLEN

VAN 'T DENKEN, SIK STAAT EN IN ZELF VERGEET
ZUN MOND ZICH NIET ZIEN WAT ZUN STERKEIT WA
EEN OP DE ONSTERFELIJKHEID GERICHTTE WIT
1865 - 1905
ALBERT VERWEY

Personeel en organisatie Ons landelijk bureau zit in Amsterdam en heeft 33 medewerkers. Daarnaast hebben we twaalf provinciale afdelingen die zijn ondergebracht bij de provinciehuizen.

◀ In 2011 is het graf van de dichter en letterkundige Albert Verwey op de Algemene Begraafplaats in Noordwijk gerestaureerd. Dit is het eerste project dat gerealiseerd kon worden op initiatief van het CultuurFonds op Naam Perzik van Onsterfelijkheid, ingesteld door de Koninklijke Boekverkopersbond en het Cultuurfonds.

Foto: Werry Crone

Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft een heldere organisatiestructuur. Onze onderdelen, met taken en verantwoordelijkheden, in vogelvlucht:

Managementteam

De directie leidt het Prins Bernhard Cultuurfonds met ondersteuning van de afdelingshoofden. Samen vormen ze het managementteam. Het hoofd bestedingen heeft hierin de rol van directiesecretaris. Het managementteam vergadert wekelijks, waarbij de leden de voortgang van het bestedingenbeleid, de fondsenwerving, communicatie, financiën en bedrijfsvoering bespreken. Zo zorgen ze ervoor dat het Cultuurfonds het jaarplan en de begroting volgt.

Landelijk bureau

Medewerkers van het landelijk bureau behandelen aanvragen met een landelijke uitstraling. Daarnaast organiseren en coördineren ze de fondsenwerving & communicatie, financiën en informatievoorziening & automatisering van het gehele Cultuurfonds inclusief de provinciale afdelingen.

Provinciale afdelingen

Elke provinciale afdeling heeft een afdelingsbestuur dat de aanvragen voor financiële ondersteuning met een regionale uitstraling behandelt. Bij de afhandeling van aanvragen en bij het organiseren van prijsuitreikingen en eigen initiatieven worden de afdelingsbesturen ondersteund door medewerkers. Deze zijn daarnaast, samen met een medewerker van het landelijk fonds, verantwoordelijk voor de Anjeractie. Werkafspraken zijn vastgelegd in service-overeenkomsten tussen provincies en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Personeelsvertegenwoordiging

Sinds 2011 hebben we bij het landelijk bureau een gekozen personeelsvertegenwoordiging (pvt) van drie medewerkers. De pvt heeft in 2011 namens alle medewerkers zesmaal overleg gevoerd met de directie. Hierin zijn diverse onderwerpen

aan de orde geweest, zoals het meerjarenbeleidsplan, het jaarplan en de begroting, het gevoerde sociale beleid en de beoordelingscyclus.

Goede arbeidsvoorwaarden voor medewerkers

Het Prins Bernhard Cultuurfonds voelt zich verantwoordelijk voor zijn medewerkers. Ze kunnen daarom rekenen op goede arbeidsvoorwaarden.

Opleiding en coaching

We hebben een regeling voor opleiding en coaching, waarmee we de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers stimuleren. In de jaarlijkse beoordelingsgesprekken wordt aan de hand van de competentieprofielen vastgesteld waaraan behoefte is. Voor de regeling reserveert het Prins Bernhard Cultuurfonds elke jaar twee procent van de totale salariskosten. In 2011 kwam dat neer op € 58.000.

Salarissen van medewerkers volgen de inflatie

We stemmen de salarissen van medewerkers elk jaar af op het indexcijfer van het Centraal Bureau voor de Statistiek. In 2011 was dat 1,1 procent.

Ziekteverzuim in cijfers

Het ziekteverzuimpercentage voor 2011 was 3,34 procent. Dit percentage bestaat uit de gemiddelde meldingsfrequentie en de gemiddelde verzuimduur. De meldingsfrequentie is het aantal keren per jaar dat een werknemer zich gemiddeld ziek meldt. In het onderstaande schema zetten we het ziekteverzuim van 2011 af tegen dat in voorgaande jaren. De cijfers zijn exclusief zwangerschaps-, bevallings- en ouderschapsverlof.

	2011	2010	2009	2008	2007
Verzuimpercentage	3,34	4,90	6,92	3,15	6,10
Gem. meldingsfrequentie	2,10	2,30	2,50	2,20	1,87
Gemiddelde verzuimduur	4,50	6,30	8,30	5,10	9,36

Ontwikkelingen in ziekteverzuim

Het Prins Bernhard Cultuurfonds neemt maatregelen om medewerkers gezond te houden. Als een medewerker toch ziek wordt, doen we er alles aan om ervoor te zorgen dat hij er snel weer bovenop is. Sinds 2009 neemt het ziekteverzuim af. We streven naar een ziekteverzuim met een gemiddelde van maximaal 3,5 procent, gemeten over de laatste drie jaar. Hierin slagen we nog niet. Het gemiddelde komt uit op een percentage van 5 procent. We proberen het ziekteverzuim verder terug te dringen. Dit doen we bijvoorbeeld door regelingen aan te bieden om fysieke klachten te voorkomen of verminderen. Verder werken we met een verzuimprotocol. Dit verplicht ons en de zieke medewerker om ervoor te zorgen dat hij zo snel mogelijk weer aan het werk kan.

Maatschappelijk verantwoord beleid

Prins Bernhard Cultuurfonds neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid voor duurzaamheid serieus. Dit komt – naast ons beleggingsbeleid – tot uiting in maatregelen op het gebied van interne milieuzorg, energie- en papiergebruik, e.d. In 2012 willen we onze bedrijfsprocessen verder doorlichten op duurzaamheid.

Intern overleg voor optimale samenwerking

Voor een optimale samenwerking overleggen het landelijk bureau en de provinciale afdelingen geregeld met elkaar. Dat doen we in een bestuurlijk en administratief overleg.

Bestuurlijk overleg

Het bestuurlijk overleg vindt normaal gesproken één keer per jaar plaats en vaker als dat nodig is. In 2011 vond het eenmaal plaats. Tijdens het overleg komen leden van alle afdelingsbesturen in wisselende samenstellingen bij elkaar. Elk afdelingsbestuur is minimaal met één bestuurslid vertegenwoordigd. Mr. M.J.E.M. Jager, lid van de Raad van Toezicht, is voorzitter. Tijdens het bestuurlijk overleg bespreken we algemene informatie over het Cultuurfonds en actuele thema's die bij de afdelingsbesturen leven. Denk

daarbij aan richtlijnen voor financiële ondersteuning of communicatie- en fondsenwervingsplannen. In 2011 waren het financieel beleid van het Cultuurfonds, de richtlijnen voor bestedingen en fondsenwerving onderwerpen van overleg.

Administratief overleg

Het administratief overleg vindt afwisselend plaats op het kantoor in Amsterdam of bij een van de provinciale afdelingen. In 2011 kwam men samen op het kantoor van het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland. Alle medewerkers van de secretariaten van de provinciale afdelingen nemen hieraan in principe deel. Tijdens het administratief overleg bespreken de deelnemers praktische zaken die betrekking hebben op bestedingen, fondsenwerving & communicatie, financiën en informatievoorziening & automatisering.

Medewerkers landelijk bureau

De medewerkers van het landelijk bureau zijn in loondienst. Een ruime meerderheid van hen werkt parttime en is vrouw. De leeftijdssamenstelling is als volgt:

Leeftijd	Aantal medewerkers
Tussen 20 en 30	0
Tussen 31 en 40	8
Tussen 41 en 50	15
Ouder dan 50	10

De gemiddelde leeftijd op 31 december 2011 was 46 jaar. In 2011 namen we afscheid van drie collega's en kwamen er twee nieuwe collega's voor hen in de plaats.

Medewerkers in dienst bij het landelijk fonds

Mw. DR. A. ESMEIJER, statutair bestuurder/directeur
Drs. J.H. VAN BEEM, adjunct-directeur
Mw. M. ANDRIESSE, coördinator evenementen (tot 1.7.11)
M. ARNOLD, functioneel applicatiebeheerder (tot 1.9.11)
Mw. J.G. BIESHEUVEL, fondsenwerver donateurs
Mw. H.M.E. VAN BOSVELD HEINSIUS, receptioniste/telefoniste

K.A.B.O. DEHULSTERS, coördinator informatievoorziening & automatisering
 Mw. drs. L.M. BLIJENBERG, communicatieadviseur
 Mw. mr. M.H.F. DELPRAT, senior fondsenwerver particulieren
 Mw. drs. H.A.M. DEJKERS, adviseur bestedingen
 Drs. H.A. DIJKSTRA, adviseur bestedingen
 Mw. H.H. VAN DOESUM, hoofd secretariaat en directiesecretaresse
 Mw. G.A. VAN DOOREN, assistent fondsenwerving & communicatie
 Mw. I. ECKHART, assistent bestedingen
 Mw. drs. M. GROENINK, adviseur bestedingen
 Mw. S.J. VAN HEEMSKERCK VAN BEEST-MANHEIM, assistent fondsenwerving & communicatie
 Mw. Y. HOGERWERF, communicatieadviseur (vanaf 1.2.11)
 Drs. M. KAHLMAN, adviseur bestedingen
 C. KAN, administrateur (vanaf 1.3.11)
 Mw. drs. A.M.J. KOCH, assistent bestedingen
 Mw. A.T.M. KRAAKMAN, administratief medewerker
 D. MADIGAN, facilitair medewerker
 Mw. M.H.D. NILLESEN, hoofd fondsenwerving & communicatie
 Mw. M. OOIJEVAAR, coördinerend assistent bestedingen (tot 1.5.11)
 Mw. N.M. ORPEN, assistent bestedingen
 Mw. drs. E. OVERWEEL, adviseur bestedingen
 Mw. H.M.A. PAESBRUGGE, fondsenwerver Anjeractie
 Mw. L. PEPER, assistent bestedingen
 Mw. M.S. SOETENS, directiesecretaresse
 Drs. J. VAN STRATEN, adviseur bestedingen
 Mw. drs. P.J. STROOPER RA, hoofd financiën
 Drs. T.L. TROMP, hoofd bestedingen en directiesecretaris
 Drs. M. TUMMERS, senior fondsenwerver bedrijven en stichtingen
 Mw. H.E.G. VLUGGEN-HAMAEKERS, adviseur bestedingen
 Mw. J. de WAAL, receptioniste/telefoniste
 Mw. M.A. WARREN, administrateur

Medewerkers provinciale afdelingen

Alle medewerkers van de provinciale afdelingen zijn in dienst van de provincies, met uitzondering van een medewerker die op freelancebasis werkt voor het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Medewerkers in dienst bij de provinciale afdelingen

Mw. H. ALBERS, afdeling Overijssel
 Mw. H.J.T. DEN BESTEN, afdeling Gelderland
 M. BONEMEIJER, afdeling Zuid-Holland
 Mw. P. VAN DEN BOOREN, afdeling Noord-Holland
 Mw. G.T.M. BRUGGEMAN, afdeling Overijssel
 K. BRUINING, afdeling Groningen (vanaf 1.2.11)
 J.M.C.M. DECKERS, afdeling Noord-Brabant
 Mw. R. DIJKSTRA-POPMA, afdeling Drenthe
 Mw. M.H.F.L. VAN EIJS, afdeling Limburg
 Mw. M.H.L. GANZINGA-SUTMAN MEIJER, afdeling Fryslân
 Mw. C. GIDEONSE, afdeling Zeeland
 Mw. drs. J.Y.M. HABETS, afdeling Drenthe
 Mw. M. HARMSSEN, afdeling Groningen
 Mw. S.S.F. HOUBEN-ESSERS, afdeling Limburg
 Mw. drs. A.H.C. KEIJZER, afdeling Zeeland
 Mw. W.J. KUIT, afdeling Gelderland
 Mw. L.H.F. LOUIS, afdeling Groningen (tot 1.5.11)
 Mw. K. LOUWERSE, afdeling Zeeland
 Mw. L. LUBBERS, afdeling Zuid-Holland
 Mw. M. MEEUSEN, afdeling Noord-Holland
 Mw. C. NIEUWHOF-KUIKEN, afdeling Fryslân
 Mw. S. REMIJN, afdeling Zeeland
 P.H.J.C. RUTGERS, afdeling Noord-Brabant
 Mw. J. RUTTEN-NAS, afdeling Noord-Brabant
 Mw. D. v.d. SANDEN-VAN OS, afdeling Noord-Brabant
 Mw. M.C.T. STOLKER, afdeling Utrecht
 Mw. drs. M.E. STRUVING, afdeling Zuid-Holland
 Mw. H.M. SWEERTS, afdeling Flevoland
 Mw. drs. E. VLEMMINGS, afdeling Utrecht

Het Prins Bernhard Cultuurfonds vertegenwoordigd in andere organisaties

Enkele leden van de Stichtingsraad, de directeur en enkele medewerkers vertegenwoordigen het Prins Bernhard Cultuurfonds in andere organisaties. Het Prins Bernhard Cultuurfonds was vertegenwoordigd in of lid van:

- De BankGiro Loterij
- De Lotto
- European Cultural Foundation
- European Foundation Centre
- GoedeDoelenPlatform
- ICOMOS
- ICOM
- Informeel Fondsenoverleg
- Nederlands Genootschap van Fondsenwerwers
- Stichting Collecteplan
- Stichting Socutera
- Stichting ten behoeve van Culturele en Maatschappelijke Beschikkingen
- Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN)
- VFI, brancheorganisatie van goede doelen

Onze belangrijkste vertegenwoordigers in andere organisaties:

Dr. A.H.G. RINNOOY KAN, voorzitter van de Raad van Toezicht, was namens het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds voorzitter van het bestuur van het Goede Doelen Platform.

Mr. I.H.J.M. VAN WAESBERGHE, vice-voorzitter van de Raad van Toezicht, was namens het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds adviseur bij de Board van de European Cultural Foundation.

Mr. J.Ch.L. KUIPER, lid van de Raad van Toezicht, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in het bestuur van de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN). De heer Kuiper was penningmeester van deze stichting en lid van de Beneficiantenraad van de Lotto.

Mw. dr. A. ESMEIJER, statutair bestuurder/directeur, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in: het bestuur van Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN) het bestuur van de Stichting Collecteplan het bestuur van het Goede Doelen Platform de Board van de European Cultural Foundation (als adviseur) de Advisory Council van de European Cultural Foundation (als lid) de Vrienden van de European Cultural Foundation de Beneficiantenraad van de BankGiro Loterij

Mw. mr. M.H.F. DELPRAT, senior fondsenwerver particulieren, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in het bestuur van de Stichting ten behoeve van Culturele en Maatschappelijke Beschikkingen. Ook was mevrouw Delprat lid van de werkgroep Schenken en Nalaten van de VFI.

Mw. M.H.D. NILLESEN, hoofd fondsenwerving & communicatie, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in de Beneficiantenraad van de BankGiro Loterij en was lid van de Associatie Culturele Marketing en Communicatie.

Mw. H.M.A. PAESBRUGGE, landelijk coördinator Anjeractie, vertegenwoordigde het Prins Bernhard Cultuurfonds in het bestuur van de Stichting Collecteplan en was voorzitter van het Informeel Fondsenoverleg.

Drs. M. TUMMERS, senior fondsenwerver bedrijven en stichtingen, was lid van het Nederlands Genootschap voor Fondsenwerwers, the Association of Fundraising Professionals en de Associatie Culturele Marketing en Communicatie.

Nevenfuncties van medewerkers Prins Bernhard Cultuurfonds

Onze medewerkers vervullen de volgende relevante nevenfuncties:

Mw. dr. A. ESMEIJER, statutair bestuurder/directeur

Betaalde nevenfuncties:

Vice-voorzitter Raad van Toezicht Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (tevens voorzitter Remuneratiecommissie)

Lid Stichtingsbestuur Universiteit van Tilburg

Lid bestuur Rathenau Instituut

Onbetaalde nevenfuncties:

Secretaris en lid bestuur van The Hague Club (Europees netwerk van vermogensfondsen)

Vice-voorzitter van de Steering Committee van The Hague Club

Lid Amsterdamsche Kring

Lid Comité van Aanbeveling van de stichting

Wetenschapsoriëntatie Nederland (WON)

Directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen

Lid van de Adviescommissie Overheid en non-profitorganisaties bij de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen

Mw. drs. M. GROENINK, adviseur bestedingen

Onbetaalde nevenfunctie:

Lid Raad van Toezicht van Kunst Centraal steunpunt kunsteducatie provincie Utrecht

Drs. M. KAHLMAN, adviseur bestedingen en coördinator Cultuurfondsen voor Monumenten

Betaalde nevenfunctie:

Lid Monumentencommissie Schijndel

Mw. drs. E. OVERWEEL, adviseur bestedingen

Onbetaalde nevenfuncties:

Bestuurslid Stichting Tera de Marez Oyens Fonds

Bestuurslid Stichting tot Steun van het Nederlands

Concert Koor

Mw. H.M.A. PAESBRUGGE, landelijk coördinator Anjeractie

Betaalde nevenfunctie:

Zakelijk leider van Opera per Tutti

Reizende expositie met natuurfoto's, georganiseerd door het Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland en het Flevo-landschap.

Vrijwilligersbeleid Het Prins Bernhard Cultuurfonds maakt dankbaar gebruik van vele vrijwilligers. Deze deskundige adviseurs, collectanten en coördinatoren voelen zich betrokken bij het Cultuurfonds en geven onze werkzaamheden maatschappelijk draagvlak. Ook dit jaar leverden ze weer een onmisbare bijdrage aan ons werk.

◀ Het Prins Bernhard Cultuurfonds droeg € 10.000 bij aan de realisatie van het film- en fotodigitaliseringsproject en de beeldbank 'Het album van Slot Zuylen geopend'. Hiermee krijgen de bezoekers van het museum en de website een historisch kijkje in het dagelijkse leven op het slot.

9

Ongeveer 25.000 collectanten gaan elk jaar tijdens de Anjeractie langs de deur. Daarbij worden ze begeleid door zevenhonderd provinciale coördinatoren. Zij leiden de collecte in goede banen en vormen de schakel tussen het Prins Bernhard Cultuurfonds en de collectanten. De landelijke coördinatie van de Anjeractie is in handen van het landelijk bureau in Amsterdam.

Deskundigen met een adviserende rol

Ongeveer vierhonderd deskundige vrijwilligers zetten zich voor ons in als lid van de Stichtingsraad, afdelingsbesturen, adviescommissies, jury's en redactieraden. Regelmatig ontmoeten de leden van de Stichtingsraad, afdelingsbesturen en adviescommissies elkaar. Samen helpen ze het Prins Bernhard Cultuurfonds een goede bestemming te vinden voor het budget dat jaarlijks beschikbaar is voor onze doelstelling.

Waarde van vrijwilligerswerk in euro's

Vrijwilligers doen belangrijk werk voor het Prins Bernhard Cultuurfonds. Zouden we hetzelfde werk laten doen door betaalde medewerkers, dan betekent dat een aanzienlijke extra kostenpost. Dankzij de inzet van alle vrijwilligers bespaarden we in 2011 € 369.598.

Waarde vrijwilligers ten opzichte van salarissom

Vrijwilligers	€ 369.598
Salaris	€ 2.091.754

De berekening is van toepassing op de circa vierhonderd vrijwilligers met een adviserende rol, omdat de inzet van deze groep vrij nauwkeurig te bepalen is.

Cultuurfondsen voor Monumenten

Het Nationaal Restauratiefonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds hebben in negen provincies Cultuurfondsen voor Monumenten ingesteld. Daaruit kunnen we leningen met een lage rente verstrekken voor restauraties van particuliere monumenten.

10

Het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Nationaal Restauratiefonds stellen samen per provinciaal fonds een zogenaamd sleutelbedrag beschikbaar. Andere partijen, bijvoorbeeld de provincies, vullen dit bedrag aan met schenkingen aan het Prins Bernhard Cultuurfonds. In de provincies Friesland en Groningen heeft het vsbfonds in 2011 zijn participatie omgezet in een schenking aan het Prins Bernhard Cultuurfonds. Het Nationaal Restauratiefonds verzorgt zowel de financiële als de inhoudelijke toetsing en de afhandeling van aanvragen.

Cultuurfonds voor Monumenten Fryslân

Het Cultuurfonds voor Monumenten Fryslân (ingesteld in 2003) heeft een vermogen van € 699.327. Naast het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Nationaal Restauratie Fonds droeg ook het vsbfonds hieraan bij. In 2011 heeft het vsbfonds zijn participatie van € 130.000 omgezet in een schenking aan het Prins Bernhard Cultuurfonds. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 626.125, mede dankzij schenkingen van de provincie Fryslân en het Bouwcultuurfonds Fryslân.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Fryslân verstrekte sinds de oprichting achttien leningen voor een totaalbedrag van € 716.166. In 2011 verstrekte het twee leningen voor een totaalbedrag van € 136.037.

Cultuurfonds voor Monumenten Gelderland

Het Cultuurfonds voor Monumenten Gelderland (ingesteld in 2005) heeft een vermogen van € 5.040.497. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 4.186.497.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Gelderland verstrekte sinds de oprichting 75 leningen voor een totaalbedrag van € 4.795.393. In 2011 verstrekte het zestien leningen voor een totaalbedrag van € 1.034.141.

Cultuurfonds voor Monumenten Groningen

Het Cultuurfonds voor Monumenten Groningen (ingesteld in 2003) heeft een vermogen van € 699.988. Naast het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Nationaal Restauratie Fonds droeg ook het vsbfonds hieraan bij. In 2011 heeft het vsbfonds zijn participatie van € 120.000 omgezet in een schenking aan het Prins Bernhard Cultuurfonds. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 634.968, mede dankzij schenkingen van de provincie Groningen en het Scholten-Kammingafonds.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Groningen verstrekte sinds de oprichting twaalf leningen voor een totaalbedrag van € 670.680. In 2011 verstrekte het twee leningen voor een totaalbedrag van € 150.000.

Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Brabant

Het Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Brabant (ingesteld in 2003) heeft een vermogen van € 3.945.072. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 3.278.097, mede dankzij schenkingen van de provincie Noord-Brabant en de gemeente Bergen op Zoom.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Brabant verstrekte sinds de oprichting 69 leningen voor een totaalbedrag van € 3.850.397. In 2011 verstrekte het twintig leningen voor een totaalbedrag van € 1.467.296.

Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Holland

Het Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Holland (ingesteld in 2003) heeft een vermogen van € 3.389.866. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 2.813.503, mede dankzij een schenking van de provincie Noord-Holland.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Noord-Holland verstrekte sinds de oprichting 44 leningen voor een

totaalbedrag van € 3.197.596. In 2011 verstrekte het vijf leningen voor een totaalbedrag van € 382.606.

Cultuurfonds voor Monumenten Overijssel

Het Cultuurfonds voor Monumenten Overijssel (ingesteld in 2005) heeft een vermogen van € 4.366.487. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 3.632.186, mede dankzij schenkingen van de provincie Overijssel, Essent n.v., Woningstichting Volion, DeltaWonen, St. Joseph Wonen, Woningcorporatie Domijn, Woningbouwvereniging Des, Woningstichting Hellendoorn, Woningstichting Lucht en Licht, Woningstichting De Marken, Woningstichting St. Joseph, Woningstichting sw, Wetland Wonen Groep, Stichting Woningbelangen Losser, Stichting Woonmaatschappij Dinkelborgh, Stichting Woonmaatschappij wbo, Stichting Wonen Wierden-Enter en Stichting de Goorse Volkswoning.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Overijssel verstrekte sinds de oprichting 48 leningen voor een totaalbedrag van € 2.389.778. In 2011 verstrekte het acht leningen voor een totaalbedrag van € 580.886.

Cultuurfonds voor Monumenten Utrecht

Het Cultuurfonds voor Monumenten Utrecht (ingesteld in 2004) heeft een vermogen van € 6.461.566. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 5.582.870, mede dankzij schenkingen van de provincie Utrecht, Mitros Wonen, De Alliantie, Rabobank Utrecht, K.F. Hein Stichting, Elise Mathilde Fonds, De Winter Heijnsiusstichting en de gemeenten Amersfoort, Houten, Maarssen, De Bilt, Eemnes, Renswoude en Woerden.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Utrecht verstrekte sinds de oprichting 71 leningen voor een totaalbedrag van € 5.153.842. In 2011 verstrekte het zeventien leningen voor een totaalbedrag van € 948.479.

Cultuurfonds voor Monumenten Zeeland

Het Cultuurfonds voor Monumenten Zeeland (ingesteld in 2005) heeft een vermogen van € 755.148. In 2011 stortte de provincie Zeeland € 150.000 in het fonds. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 644.233, mede dankzij schenkingen van de provincie Zeeland, de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) en de vereniging VNO-NCW.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Zeeland verstrekte sinds de oprichting zeventien leningen voor een totaalbedrag van € 727.914. In 2011 verstrekte het drie leningen voor een totaalbedrag van € 192.441.

Cultuurfonds voor Monumenten Zuid-Holland

Het Cultuurfonds voor Monumenten Zuid-Holland (ingesteld in 2005) heeft een vermogen van € 4.786.076. Het aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds in het vermogen is € 4.094.041, mede dankzij een schenking van de provincie Zuid-Holland.

Het Cultuurfonds voor Monumenten Zuid-Holland verstrekte sinds de oprichting 62 leningen voor een totaalbedrag van € 4.304.959. In 2011 verstrekte het veertien leningen voor een totaalbedrag van € 984.144.

Financieel beleid Het Prins Bernhard Cultuurfonds is een fondsenwervende instelling met vermogen. We streven ernaar om onze organisatiekosten zoveel mogelijk te dekken met de opbrengsten uit dit vermogen, zodat een groter deel van de schenkingen en donaties overblijft om activiteiten te ondersteunen.

◀ Het Prins Bernhard Cultuurfonds steunde de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap met € 12.500 voor het restauratie van de kenmerkende heggen binnen het maasheggenlandschap in Middelaar en Milsbeek (Limburg).

Foto: Valentijn te Plate

11

Ons resultaat in 2011

Per saldo haalde het Cultuurfonds in 2011 een negatief resultaat van € 2,9 miljoen. Dit komt enerzijds door de negatieve beleggingsopbrengsten van € 1,2 miljoen. Anderzijds zijn de bestedingen – € 31,1 miljoen – hoog door twee meerjarige toezeggingen: een aan de Vereniging Rembrandt van € 3,6 miljoen (5 x € 725.000) en een aan het Fotomuseum Rotterdam van € 600.000 (4 x € 150.000 uit het Wertheimer Fonds).

bedragen in € x 1.000

	2011	2010
Baten uit fondsenwerving	10.842	10.939
Baten uit acties derden	22.090	21.926
Baten uit beleggingen	-1.240	12.594
	-----	-----
Som der baten	31.692	45.459
- toegezegde financiële bijdragen	30.726	24.794
- vrijgevallen toezeggingen	-1.406	-1.807
- toegerekende organisatiekosten	1.759	1.725
	-----	-----
Totaal besteed aan de doelstelling	31.080	24.712
Kosten fondsenwerving	1.729	1.691
Kosten acties derden	180	80
Kosten van beleggingen	684	651
Kosten beheer en administratie	936	1.059
	-----	-----
Som der lasten	34.609	28.193
	-----	-----
Resultaat	-2.917	17.266

Baten

Baten uit fondsenwerving

In 2011 bedroegen de inkomsten uit fondsenwerving € 10,8 miljoen. In 2010 was dit € 10,9 miljoen.

	2011	2010
Collecten	1.074.831	1.071.710
Schenkingen CultuurFondsen op Naam	8.874.478	8.553.320
Donaties en giften	771.438	1.069.087
Legaten en nalatenschappen	121.317	244.989
	-----	-----
	10.842.064	10.939.106

De inkomsten uit CultuurFondsen op Naam bleven nagenoeg gelijk, ondanks de ontvangst van een nalatenschap van € 3 miljoen in 2010. De bijdragen van donateurs in 2011 daalden van € 784.062 naar € 710.313 en de overige giften daalden van € 285.025 naar € 61.125.

Baten uit acties derden

Uit loterijen ontving het Prins Bernhard Cultuurfonds in 2011 € 22,1 miljoen, tegen € 21,9 miljoen in 2010. Hiervan is € 0,6 miljoen door de BankGiro Loterij geoormerkt voor specifieke projecten. Dat was in 2010 € 1,1 miljoen.

Baten uit beleggingen

In 2011 behaalden we een negatief resultaat op beleggingen van € 1,2 miljoen (2010: + € 12,6 miljoen). Na twee goede jaren bedroeg het rendement op de effectenportefeuille - 1,7 procent (2010: 8,1 procent; 2009: 8,0 procent). Dankzij de reserves van het Cultuurfonds hebben de negatieve beleggingsopbrengsten niet direct invloed op het budget dat het Cultuurfonds beschikbaar heeft voor de ondersteuning van projecten. Het activiteitenbudget van de CultuurFondsen op Naam is gebaseerd op het gemiddelde rendement over de afgelopen tien jaar. Dit was 3,1 procent in 2011. Het verschil wordt onttrokken aan de reserves. Dit was circa € 3,9 miljoen in 2011.

Bestedingen aan de doelstelling

In totaal werd er in 2011 € 30,7 miljoen aan financiële bijdragen toegezegd, inclusief € 4,2 miljoen meerjarige toezeggingen. Daarnaast werd er voor € 0,9 miljoen aan

nieuwe leningen verstrekt uit de Cultuurfondsen voor Monumenten. Inclusief vrijgevallelen toezeggingen en toegerekende organisatiekosten betekent dit dat er in totaal een bedrag werd besteed aan de doelstelling ter hoogte van 100,9 procent van de inkomsten (57,7 procent in 2010).

Kosten eigen organisatie

Om inkomsten te verwerven, te besteden en te beheren maken we kosten. Hoe hoog deze kosten zijn, waar ze voor gemaakt worden en hoe we ze financieren, zetten we hieronder op een rij.

Overzicht kosten

De totale kosten eigen organisatie van het Prins Bernhard Cultuurfonds waren in 2011 € 5,3 miljoen. We hanteren voor deze kosten een eigen norm van maximaal 25 procent ten opzichte van het activiteitenbudget van dat jaar. In 2011 bedroegen de totale kosten voor de eigen organisatie ten opzichte van het activiteitenbudget 17,5 procent.

	2011	begroot 2011	2010
Kosten eigen organisatie	5.287.895	5.886.700	5.206.208
Activiteitenbudget	30.200.000	30.200.000	26.800.000
Kosten t.o.v. activiteitenbudget	17,5 %	19,5 %	19,4 %

Toelichting kosten

De kosten eigen organisatie zijn met € 80.000 gestegen ten opzichte van 2010, in tegenstelling tot een begrote stijging van € 680.000. De lagere dan begrote kosten hebben voor een groot deel (ca. € 285.000) betrekking op het ingezette automatiseringstraject ten behoeve van het relatiemanagement met schenkers en de afhandeling van aanvragen. De ontwikkeling en inrichting van deze software gaat minder snel dan verwacht. Dit heeft tot gevolg dat er minder kosten zijn gemaakt dan begroot en dat nog niet is gestart met afschrijven over geactiveerde kosten.

Daarnaast wordt een geplande personele uitbreiding pas in 2012 ingevuld, zijn publiciteitscampagnes uitgesteld in verband met de Geefwet die per 1 januari 2012 in werking is getreden en is minder gebruik gemaakt van externe (juridische) adviseurs dan begroot.

Toerekening kosten aan activiteiten

De kosten eigen organisatie kunnen worden toegerekend aan de verschillende activiteiten van het Prins Bernhard Cultuurfonds (conform de daarvoor geldende handreiking van de vfi, de branchevereniging van goede doelen).

Uitvoeringskosten bestedingen

We behandelden in totaal 5.538 aanvragen. De uitvoeringskosten – de kosten om aanvragen te beoordelen, selecteren, monitoren en de eindafrekening te controleren – bedroegen in 2011 € 1,8 miljoen. Hiervoor is een bedrag van € 30,7 miljoen aan financiële bijdragen toegezegd.

	2011	2010
Behandelde aanvragen	5.538	6.000
Uitvoeringskosten bestedingen	1.759.415	1.725.269
per aanvraag	318	288
t.o.v. totaal toegezegde bijdragen	5,7 %	7,0 %

De stijging van de uitvoeringskosten bestedingen is het gevolg van de gestegen kosten van automatisering. De lage uitvoeringskosten t.o.v. de toegezegde bijdragen zijn het gevolg van de meerjarige toezeggingen, waardoor het totaal aan toegezegde bijdragen relatief hoog is.

Kosten van fondsenwerving

De kosten van fondsenwerving waren in 2011 € 1,7 miljoen. Dat is 15,9 procent van de inkomsten uit fondsenwerving. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (cbf) hanteert een maximale norm van gemiddeld 25 procent over de afgelopen drie jaar. Het Prins Bernhard Cultuurfonds bleef hier met 16,7 procent ruimschoots onder.

	2011	2010	2009
Kosten fondsenwerving	1.728.545	1.691.193	1.593.757
t.o.v. inkomsten fondsenwerving	15,9 %	15,5%	18,6%
3 jaars gemiddelde	16,7%	16,0%	14,5%

De stijging van de kosten van fondsenwerving is het gevolg van personeelsswisselingen, waarbij ten behoeve van de continuïteit tijdelijk met extra bezetting is gewerkt.

Kosten van acties derden

De kosten van acties derden betreffen de inspanningen die verricht moeten worden om loterijgelden te verwerven en te behouden. De stijging van € 80.418 naar € 179.852 is het gevolg van de verbeterde toerekening van uren aan deze activiteiten.

Kosten van beleggingen

De kosten van beleggingen stegen in 2011 van € 650.550 naar € 683.723. Dit is het gevolg van de extra eisen die wij ten aanzien van de duurzaamheid van de beleggingen hebben gesteld (zie ook onder 'Effectenportefeuille: engagement en uitsluiting').

Kosten van beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie bedroegen € 0,9 miljoen, wat slechts 2,7 procent is van de totale lasten. Het Prins Bernhard Cultuurfonds hanteert een eigen norm van maximaal 5 procent voor de kosten van beheer en administratie.

	2011	2010
Kosten beheer en administratie	936.360	1.058.779
ten opzichte van de totale lasten	2,7 %	3,8 %

In 2010 actualiseerden we de functiebeschrijvingen van de medewerkers en beschreven we de bedrijfsprocessen voor de automatisering. Daarin werden we bijgestaan door externe adviseurs. Deze kosten hadden we in 2011 niet.

Dekking kosten eigen organisatie

Het Prins Bernhard Cultuurfonds streeft ernaar de organisatiekosten zoveel mogelijk te dekken uit de opbrengsten uit vermogen, zodat meer overblijft voor ondersteuning van activiteiten. Daarom hebben we een bestemmingsreserve gevormd die wordt belegd in effecten. Daarnaast vragen we van CultuurFonds op Naam-instellers een tegemoetkoming in de kosten van 5 procent van nieuw beschikbaar budget. In 2011 hielden we in totaal € 324.471 als tegemoetkoming in. In jaren waarin de kosten eigen organisatie niet (geheel) worden gedekt, wordt ingeteerd op de bestemmingsreserve, zoals in 2011. Om het voortbestaan van het Cultuurfonds te waarborgen is het belangrijk de bestemmingsreserve op peil te houden. Daarom worden ongeoormerkte legaten en nalatenschappen en 11 procent van de inkomsten uit loterijen toegevoegd aan de reserves van het Prins Bernhard Cultuurfonds. In 2011 was dit € 2,6 miljoen. Uiteraard zorgt het Prins Bernhard Cultuurfonds er tegelijkertijd voor dat we de gestelde maxima voor de kosten eigen organisatie en de kosten van beheer en administratie strikt handhaven.

Bezoldiging directie

Het Prins Bernhard Cultuurfonds wordt geleid door een statutair bestuurder/directeur. Deze is eindverantwoordelijk voor het beleid en de realisatie van de doelstellingen van het fonds op zowel provinciaal als landelijk niveau en in Europees verband.

De Raad van Toezicht stelt het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere beloningscomponenten vast. De directiebezoldiging is overeenkomstig het arbeidsvoorwaardenreglement en beloningssysteem/salarisgebouw dat voor al onze medewerkers geldt. Het beloningssysteem is ingesteld op advies van Hay Consultants in 2000 en door ons herijkt in 2011. Het Prins Bernhard Cultuurfonds kent geen dertiende maand of eindejaarsuitkeringen en stelt geen leaseauto ter beschikking.

Jaarinkomen directeur

Het Prins Bernhard Cultuurfonds is een vermogensfonds. De kosten van het salaris van de directeur worden betaald uit het rendement op het eigen vermogen. Deze kosten komen dus niet ten laste van de inkomsten uit eigen fondsenwerving. Het voor de toetsing aan vfi-maxima relevante werkelijke jaarinkomen van de directeur bedroeg in 2011 € 155.870 (1 fte/12 maanden). Deze beloning bleef binnen het door de vfi (de branchevereniging van goede doelen) gestelde maximum van € 158.000. De hoogte en de samenstelling van de bezoldiging wordt in de jaarrekening behandeld in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Benoeming accountant

De jaarrekening van het Prins Bernhard Cultuurfonds wordt gecontroleerd door KPMG. De accountant wordt benoemd door de Raad van Toezicht. De accountant rapporteert jaarlijks direct aan de leden van de Raad van Toezicht die zitting hebben in de Financiële Audit- en Beleggingscommissie.

Beleggingen

Het Prins Bernhard Cultuurfonds belegt de Cultuurfondsen op Naam en een deel van het eigen vermogen in een effectenportefeuille. Ook verstrekken we tegen een lage rente hypotheek aan eigenaren van gemeentemonumenten en vormt het pand Herengracht 474 een beleggingsobject. We zorgen er daarbij wel voor dat we maatschappelijk verantwoord beleggen.

Het Prins Bernhard Cultuurfonds vindt het van groot belang om zijn eigen vermogen maatschappelijk verantwoord te beleggen en ook op die manier positief bij te dragen aan de samenleving. We kiezen bewust voor investeringen die passen bij onze missie en die onze doelstelling ondersteunen. Zoals de investeringen in de Cultuurfondsen voor Monumenten en het pand Herengracht 474. Zo snijdt het mes aan twee kanten.

Investerings in de Cultuurfondsen voor Monumenten

Samen met het Nationaal Restauratiefonds heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds de Cultuurfondsen voor Monumenten opgericht. Uit de Cultuurfondsen voor Monumenten verstrekt het Restauratiefonds laagrentende cultuurfondshypotheek aan eigenaren van gemeentemonumenten. Eind 2011 bedroeg het vermogen dat het Prins Bernhard Cultuurfonds hiervoor beschikbaar stelde in totaal € 26 miljoen (2010: € 24,9 miljoen). Daarvan is € 21,8 miljoen (2010: € 16,6 miljoen) door het Restauratiefonds doorgeleend als cultuurfondshypotheek. De netto ontvangen rente van € 176.724 (2010: € 136.406) wordt toegevoegd aan het voor Cultuurfondsen voor Monumenten beschikbare vermogen.

In samenwerking met Fonds1818 en het Nationaal Restauratiefonds is in 2011 het Monumentenfonds1818 opgericht. Het fonds ondersteunt met laagrentende leningen de restauratie, renovatie, herbestemming en nevenbestemming van monumenten in het werkgebied van Fonds1818; ingrepen die duurzaam plaatsvinden of tot verduurzaming van het monument leiden worden in het bijzonder gestimuleerd. Het fonds kan uitgroeien tot € 3 miljoen. In 2011 werden nog geen leningen uit het fonds verstrekt.

Beleggingspand Herengracht 474

Het Prins Bernhard Cultuurfonds is eigenaar van het pand Herengracht 474, waarin Erfgoed Nederland is gevestigd. We verhuren het pand onder gunstige, niet-marktconforme voorwaarden aan deze stichting. In verband met de beëindiging van de huurovereenkomst door Erfgoed Nederland per 1 augustus 2012, zijn wij op zoek naar een nieuwe huurder die past binnen de doelstelling van het Cultuurfonds.

Effectenportefeuille: engagement en uitsluiting

Voor de effectenportefeuille is gekozen voor engagement. Bedrijven worden direct aangesproken op niet-duurzame activiteiten. Als aandeelhouder maken we actief gebruik van het stemrecht, waarbij we aansluiten bij het totale vermogen

van de fiduciair manager. Hierdoor stijgen de mogelijke invloed en effectiviteit van ons duurzaam beleggingsbeleid aanzienlijk.

In sommige gevallen verwachten wij ook op de lange termijn weinig resultaten van het engagement en gaan we over tot uitsluiting van bedrijven. In 2011 zijn we begonnen met het actief uitsluiten van bedrijven die betrokken zijn bij de productie van en/of handel in controversiële wapens. Dit breiden we in 2012 uit tot bedrijven die de Tien Principes van de United Nations Global Compact (<http://unglobalcompact.org/AboutTheGC/TheTenPrinciples>) stelselmatig schenden. Om bedrijven uit te kunnen sluiten, hebben wij in 2011 een apart aandelenmandaat ingesteld bij SEI, zodat wij zelf de criteria kunnen aangeven waaraan bedrijven moeten voldoen om in te kunnen beleggen. Deze dienstverlening op maat leidde tot een stijging van de beleggingskosten.

De discussie over maatschappelijk verantwoord beleggen is nog gaande en de mogelijkheden om de effectenportefeuille duurzaam in te richten zijn nog steeds in ontwikkeling. Daarom heeft het maatschappelijk verantwoord beleggen blijvende aandacht van het management en de Financiële Audit- en Beleggingscommissie. Het Prins Bernhard Cultuurfonds draagt van harte bij aan initiatieven van brancheorganisaties als de VFI en de vereniging Fondsen in Nederland (FIN) op dit gebied. En we onderzoeken actief de mogelijkheden voor samenwerking met collega-fondsen.

Effectenportefeuille

De samenstelling van de effectenportefeuille was per 31 december als volgt:

	2011			2010			Strategisch
Obligaties	71.696.435	51 %		71.171.310	49 %	50 %	
Aandelen	53.488.514	38 %		55.906.518	38 %	35 %	
Vastgoed	3.705.145	3 %		5.907.617	4 %	5 %	
Hedge funds	12.736.076	9 %		12.901.060	9 %	10 %	
	-----			-----			
	141.626.170			145.886.505			

In verband met een herstructurering van de vastgoedportefeuille wordt € 2,6 miljoen liquide aangehouden in afwachting van herbelegging in vastgoed.

Het rendement op de effectenportefeuille was -1,7 procent. Het gemiddelde rendement over de periode 2002–2011 was 3,1 procent.

Rendement

2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
-1,7%	8,1%	8,0%	-3,2%	2,6%	1,4%	10,3%	5,9%	4,1%	-4,8%

Beheer effectenportefeuille

Vanwege de turbulente markten en de toegenomen complexiteit van beschikbare beleggingsinstrumenten heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds per 1 december 2009 de effectenportefeuille overgedragen aan fiduciair manager SEI Investments Company (SEI). SEI ondersteunt ons bij de vaststelling van het beleggingsbeleid, het risicoprofiel en het daarmee samenhangende gewenste rendement. Op basis hiervan stelt de Raad van Toezicht een strategische asset allocatie vast. SEI selecteert en stuurt de vermogensbeheerders aan waarin wordt belegd.

Effectenadministratie

De volledige effectenadministratie wordt verzorgd door International Trust Services (ITS). Deze partij rapporteert maandelijks aan de directie. De Financiële Audit- en Beleggingscommissie komt vier keer per jaar bijeen om samen met de directie de prestaties te evalueren; minimaal twee keer per jaar is de fiduciair manager daarbij aanwezig. De Financiële Audit- en Beleggingscommissie rapporteert vier keer per jaar aan de Raad van Toezicht.

Terugblikken en vooruitzichten

We kijken niet alleen terug maar ook graag vooruit. We kijken vooruit met de financiële meerjarenraming.

Ook hebben we de risicogebieden gedefinieerd voor de continuïteit van het Cultuurfonds.

Meerjarenraming 2012 – 2015

In 2011 is gewerkt aan het meerjarenbeleid voor de periode 2012 – 2015. Op basis van de plannen en de verwachte inkomsten, bestedingen en kosten eigen organisatie stelden we een meerjarenraming op:

Financiële meerjarenraming	2012-2015 (in € 1.000)			
	2012	2013	2014	2015
BATEN:				
baten uit fondsenwerving	10.800	11.200	11.800	12.300
baten uit acties van derden	24.300	24.300	24.300	24.300
baten uit beleggingen	7.400	7.700	8.000	8.200
	-----	-----	-----	-----
Som der baten	42.500	43.200	44.100	44.800
LASTEN:				
Besteed aan doelstellingen	30.178	32.525	33.485	34.345
Kosten fondsenwerving	1.872	1.909	1.947	1.986
Kosten acties derden	113	115	117	119
Kosten van beleggingen	727	742	757	772
Kosten beheer en administratie	1.100	1.122	1.145	1.168
	-----	-----	-----	-----
Som der lasten	33.990	36.413	37.451	38.390
Resultaat	8.510	6.787	6.649	6.410
RESULTAATBESTEMMING				
CultuurFondsen op Naam	6.100	6.303	6.507	6.712
Bestemmingsreserves	2.410	484	142	302-
	-----	-----	-----	-----
	8.510	6.787	6.649	6.410

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij het opstellen van de meerjarenraming:

- Een jaarlijkse stijging van de baten uit fondsenwerving met 5 procent (ten opzichte van de gemiddelde inkomsten over de periode 2006 -2010), met uitzondering van de inkomsten uit de Anjeractie, die gelijk blijven.
- Een stijging van de inkomsten uit loterijen in 2012. Daarna blijven de inkomsten gelijk.
- Een jaarlijks rendement op beleggingen van 5 procent.
- De bestedingen bedragen 96 procent van het activiteitenbudget; 5 procent van de bestedingen valt vrij.
- De kosten werkorganisatie stijgen jaarlijks met een verwachte inflatie van 2 procent.

Risicogebieden

Voor de continuïteit van de organisatie heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds de volgende risicogebieden gedefinieerd:

Bestendigen dekking organisatiekosten

We streven ernaar om de organisatiekosten zoveel mogelijk te dekken uit de opbrengsten uit vermogen, zodat meer overblijft voor ondersteuning van activiteiten. In 2011 daalde de bestemmingsreserve met € 9,1 miljoen, mede door de negatieve beleggingsopbrengsten. Door de gestage groei van de inkomsten uit zowel fondsenwerving als loterijen en de onzekerheid van de beleggingsopbrengsten, zullen we de komende jaren alternatieven onderzoeken voor een gezonde financiële toekomst van het Cultuurfonds.

Risico's en rendement van beleggingen

We hebben een effectenportefeuille van € 141,6 miljoen. Het is duidelijk dat er risico's verbonden zijn aan het houden van effecten. Op basis van een langetermijnvisie, strategische uitgangspunten en economische verwachtingen kiezen we voor een afgewogen verhouding tussen risico en rendement.

Consolideren en verstevigen loterijafdrachten

De jaarlijkse bijdrage aan het activiteitenbudget bestaat voor meer dan 70 procent uit de inkomsten van loterijen. Het spreekt voor zich dat we nauw met de BankGiro Loterij en De Lotto samenwerken om de inkomsten op peil te houden. De inkomsten uit loterijen zijn onderhevig aan de volgende risico's:

- Het verlies van de vergunning door de loterijen.
- Een verandering van de verhouding prijzengeld/afdracht door de loterijen.
- Het toelaten van concurrerende loterijen en online kansspelen door de minister.

Succes werving eigen fondsen

Ons beleid is erop gericht om de inkomsten uit eigen fondsenwerving te verhogen, zodat de verhouding tot inkomsten uit loterijen meer in evenwicht komt.

Kredietrisico

Het kredietrisico heeft betrekking op het oninbaar worden van een vordering die het Cultuurfonds heeft op een tegenpartij. De vordering op het Nationaal Restauratiefonds die verantwoord is onder Financiële Vaste Activa is gegarandeerd door de Nederlandse staat.

Bij het beoordelen van de kredietwaardigheid van de beleggingen in obligaties wordt gebruik gemaakt van de credit ratings van rating agencies. Van de obligatieportefeuille wordt 10 % structureel belegd in High Yield obligaties. Het overige deel van de obligatieportefeuille wordt in BBB of hoger (investment grade) belegd. Het kredietrisico wordt beperkt door een goede spreiding over obligaties en actief beheer van de portefeuille.

Valutarisico

Het valutarisico is het risico van schommelingen in de waarde van in vreemde valuta luidende posten als gevolg van wijzigingen in valutakoersen. Het valutarisico in de effectenportefeuille is geminimaliseerd doordat alle

beleggingen in andere valuta dan de euro worden afgedekt naar de euro (met uitzondering van de valuta waar dit niet efficiënt voor kan gebeuren, zoals valuta van opkomende landen).

Renterisico

Renterisico is de invloed die schommelingen in de rente hebben op de toekomstige winstgevendheid. Het renterisico is voornamelijk geconcentreerd in de portefeuille vastrentende waarden. Een stijging van de rente zal koersverlies veroorzaken. Het renterisico wordt beperkt door een goede spreiding over looptijden in de portefeuille, beleggingen in bedrijfsobligaties (waarvan het koersverloop tevens afhankelijk is van de bedrijfsresultaten) en een actief beheer van de portefeuille.

Jaarrekening 2011

Balans

Activa

Materiële vaste activa

Financiële vaste activa

Vorderingen en overlopende activa

Effecten

Liquide middelen

Totaal

Passiva

Reserves en fondsen

RESERVES

bestemmingsreserves

herwaarderingsreserve

FONDSEN

bestemmingsfondsen

Voorzieningen

Langlopende schulden

Kortlopende schulden

Totaal

2011

2010

3.407.485 1

25.992.520 2

29.400.005

12.121.175 3

141.626.170 4

25.390.291 5

179.137.636

208.537.641

3.086.592

24.908.144

27.994.736

10.457.567

145.886.505

21.634.737

177.978.809

205.973.545

60.298.005 6.1

1.470.729 6.2

61.768.734

113.721.873 6.3

175.490.607

416.469 7

2.475.000 8

30.155.565 9

208.537.641

69.431.267

1.470.729

70.901.996

107.505.382

178.407.378

484.202

0

27.081.965

205.973.545

Staat van baten en lasten

Baten

	2011	Begroting 2011	2010
Baten uit fondsenwerving	10.842.064 ¹¹	8.000.000	10.939.106
Baten uit acties van derden	22.090.219 ¹²	18.000.000	21.925.603
Baten uit beleggingen	-1.240.453 ¹³	5.750.000	12.594.437
	-----	-----	-----
Som der baten	31.691.830	31.750.000	45.459.145

Lasten

BESTEED AAN DOELSTELLINGEN	¹⁴		
Cluster I: Geschiedenis, letteren en beeldende kunst	9.425.157		5.132.207
Cluster II: Podiumkunsten muziek en theater	7.796.561		8.211.107
Cluster III: Monumentenzorg en natuurbehoud	5.125.167		3.667.429
Beurzen	1.158.036		1.036.582
Kunst- en cultuureducatie	1.658.502		983.127
European Cultural Foundation	5.367.958		5.201.862
Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied	548.740		479.731
	-----	-----	-----
	31.080.121	27.850.000	24.712.045
WERVING BATEN			
Kosten fondsenwerving	1.728.545 ¹⁵	1.895.190	1.691.193
Kosten acties derden	179.852 ¹⁵	57.875	80.418
Kosten van beleggingen	683.723 ¹⁵	687.375	650.550
	-----	-----	-----
	2.592.120	2.640.440	2.422.161
BEHEER EN ADMINISTRATIE			
Kosten beheer en administratie	936.360 ¹⁵	920.005	1.058.779
	-----	-----	-----
Som der lasten	34.608.601	31.410.445	28.192.986

Resultaat

RESULTAATBESTEMMING

toevoeging aan Bestemmingsfondsen	6.141.491	4.200.000	6.847.811
onttrekking uit Herwaarderingsreserve	-	-	0
toevoeging aan Bestemmingsreserves	-9.058.262	-3.860.445	10.418.348
	-----	-----	-----
	-2.916.771	339.555	17.266.159

Kasstroomoverzicht

	2011	2010
Kasstroomen uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat:	-2.916.771	17.266.159
AANPASSING VOOR:		
Afschrijvingen	135.821	145.089
Mutatie in vorderingen	-1.663.608	-1.551.276
Mutatie in schulden	5.548.600	-58.135
Mutatie in financiële vaste activa	-1.084.376	-2.515.213
Mutatie in voorzieningen	-67.733	-171.608
	-----	-----
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-48.065	13.115.016
Kasstroomen uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-456.715	-143.672
Waardedaling onroerend goed	-	-
Mutatie in effecten	4.260.335	-14.963.498
	-----	-----
Kasstroomen uit investerings- en beleggingsactiviteiten	3.803.620	-15.107.170
	-----	-----
Mutatie liquide middelen	3.755.554	-1.992.155
	-----	-----
Beginstand liquide middelen	21.634.737	23.626.892
Eindstand liquide middelen	25.390.291	21.634.737
	-----	-----
Mutatie liquide middelen	3.755.554	-1.992.155
	-----	-----

De stijging in liquide middelen is met name het gevolg van het gedeeltelijk liquide aanhouden van de vastgoedportefeuille in afwachting van herbelegging.

Toelichting behorende bij de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de RJ 650 voor de Verslaggeving van Fondsenwervende Instellingen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, zijn zowel de activa als de passiva tegen nominale waarde gewaardeerd. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. De vergelijkende cijfers zijn waar nodig aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Afschrijvingen vinden plaats vanaf het jaar van ingebruikneming. Kantoorinventaris met een relatief geringe waarde wordt in het jaar van aanschaf geheel afgeschreven. De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

Verbouwingen	10%
Inventaris & Inrichting	20%
Computerhardware en -software	33%

Het als belegging aangemerkte pand Herengracht 474 wordt gewaardeerd tegen de geschatte marktwaarde op basis van een tweejaarlijkse externe taxatie. Ongerealiseerde waardeverschillen van het pand worden gemuteerd op de herwaarderingsreserve. Op dit pand wordt niet afgeschreven.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, vorderingen, geldmiddelen, verplichtingen aan leveranciers, toegezegde maar nog niet opgevraagde bestedingen en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen de reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA – De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

OVERIGE VORDERINGEN – De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

AANDELEN EN OBLIGATIES – Aandelen en obligaties die onderdeel uitmaken van de effectenportefeuille, worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurswaarde. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

VASTGOED – De reële waarde van het Encore+ vastgoedfonds wordt elk kwartaal vastgesteld. Het beleggingsfonds stelt een onafhankelijke externe partij aan voor de waardering van het vastgoed in portefeuille. Het vastgoed wordt door deze partij gewaardeerd met minimaal eens per jaar een fysieke inspectie.

FONDS VAN HEDGEFONDSEN – Het fonds wordt elke maand gewaardeerd op reële waarde. Deze waarde wordt vastgesteld op basis van de reële waarde van de onderliggende hedgefondsen. De waarde van de onderliggende hedgefondsen wordt door onafhankelijke

administrateurs bepaald op basis van beurswaarde danwel interne waarderingmodellen.

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN – Het valutarisico op de aandelenportefeuille wordt afgedekt. Voor de waardering van de gebruikte afgeleide financiële instrumenten wordt hedge accounting onder het kostprijs-hedgemodel toegepast.

Transacties in vreemde valuta

Transactie luidend in vreemde valuta's worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in euro's omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Het Cultuurfonds heeft als beleid om het valutarisico van effecten aangehouden in vreemde valuta af te dekken.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn opgenomen voor de contante waarde, waarbij een rentevoet van 3% is gehanteerd.

Schulden

De schulden zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Schenken, legaten en nalatenschappen

De in de baten uit fondsenwerving begrepen schenken, legaten en nalatenschappen worden verantwoord wanneer een betrouwbare schatting van de omvang kan worden gemaakt.

Cultuurfondsen op Naam

Door schenkers toegezegde gelden onder de titel van een Cultuurfonds op Naam worden in de staat van baten en lasten als schenken Cultuurfondsen op Naam verantwoord.

Besteed aan doelstellingen

De bestedingen worden als last verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is medegedeeld.

Pensioenen

Het Cultuurfonds kent een pensioenregeling voor de medewerkers. Het betreft een toegezegde bijdrageregeling, die extern is verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. De opgenomen pensioenlast is gelijk aan de verschuldigde pensioenpremies over 2011. Voorzover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, is hiervoor een verplichting opgenomen.

Als op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeraar of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie worden als volgt toegerekend aan de kosten voor werving baten, de kosten van bestedingen ten behoeve van de doelstelling, en de kosten beheer en administratie:

- personeelskosten op basis van geschatte interne tijdsbesteding;
- huisvestings-, kantoorkosten-, en afschrijvingskosten op basis van FTE's;
- automatiseringskosten op basis van werkplekken, inclusief de op de provinciale afdelingen ondersteunde werkplekken;
- overige kosten op basis van de aard van de onderscheiden kosten.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

AANSCHAFWAARDE	Verbouwing	Automatisering	Inrichting & Inventaris	Totaal Activa voor bedrijfsvoering
Saldo per 1 januari	440.198	522.500	288.719	1.251.417
Buitengebruikgestelde activa				–
Herwaarderingen				–
Aanschaffingen / Verbouwingen	215.260	193.611	21.417	430.288
	-----	-----	-----	-----
Saldo 31 december	655.458	716.111	310.136	1.681.705
AFSCHRIJVINGEN				
Saldo per 1 januari	271.245	489.290	250.551	1.011.086
Buitengebruikgestelde activa				–
Afschrijvingen	64.329	32.683	20.280	117.292
	-----	-----	-----	-----
Saldo 31 december	335.574	521.973	270.831	1.128.378
	-----	-----	-----	-----
Boekwaarde ultimo boekjaar	319.884	194.138	39.305	553.327

AANSCHAFWAARDE	Totaal Activa voor bedrijfsvoering	Totaal Activa voor belegging	Totaal 2011	Totaal 2010
Saldo per 1 januari	1.251.417	2.908.864	4.160.281	4.569.331
Buitengebruikgestelde activa	–			–552.722
Herwaarderingen	–			–
Aanschaffingen / Verbouwingen	430.288	26.427	456.715	143.672
	-----	-----	-----	-----
Saldo 31 december	1.681.705	2.935.291	4.616.996	4.160.281
AFSCHRIJVINGEN				
Saldo per 1 januari	1.011.086	62.604	1.073.690	1.481.322
Buitengebruikgestelde activa	–		–	–552.722
Afschrijvingen	117.292	18.529	135.821	145.089
	-----	-----	-----	-----
Saldo 31 december	1.128.378	81.133	1.209.511	1.073.689
	-----	-----	-----	-----
Boekwaarde ultimo boekjaar	553.327	2.854.158	3.407.485	3.086.592

De materiële vaste activa benodigd voor de bedrijfsvoering hebben betrekking op verbouwing pand Herengracht 476, kantoorinventaris en computerhardware en -software.

Het actief als belegging heeft betrekking op het pand Herengracht 474. Overeenkomstig de waarderingsgrondslagen is dit pand getaxeerd op de marktwaarde met peildatum 31 december 2011. De afschrijvingen betreffen geactiveerde verbouwingen.

De in 2011 gemaakte kosten van ontwikkeling en inrichting van nieuwe software zijn geactiveerd. Bij ingebruikname van de applicatie zal worden gestart met afschrijven.

Buitengebruikgestelde activa betreft volledig afgeschreven hard- en software en inventaris die niet meer in gebruik zijn, en geactiveerd en afgeschreven groot onderhoud ouder dan 10 jaar.

2. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa hebben betrekking op aan het Nationaal Restauratie Fonds (Restauratiefonds) verstrekte geldleningen in het kader van de Cultuurfondsen voor Monumenten. Uit de Cultuurfondsen voor Monumenten worden door het Restauratiefonds cultuurfonds-hypotheken verstrekt aan eigenaren van gemeentemonumenten.

De middelen voor de Cultuurfondsen voor Monumenten zijn bijeengebracht door het Prins Bernhard Cultuurfonds, het Nationaal Restauratiefonds, Provincies en derden schenkers. Het totale vermogen van de afzonderlijke Cultuurfondsen voor Monumenten en de daaruit verstrekte leningen worden toegelicht in Hoofdstuk 10 Cultuurfondsen voor Monumenten van het jaarverslag. Het in de jaarrekening onder bestemmingsfondsen verantwoorde bedrag betreft de door het Prins Bernhard Cultuurfonds beschikbaar gestelde middelen, inclusief ontvangen schenkingen van Provincies en derden.

In 2011 is van de provincie Zeeland een schenking van € 150.000 ontvangen ten behoeve van het Cultuurfonds voor Monumenten Zeeland. Het vsbfonds heeft de participatie in de Cultuurfondsen voor Monumenten Fryslân en Groningen omgezet in een schenking aan het Prins Bernhard Cultuurfonds van respectievelijk € 134.832 en € 122.820. Van Fonds1818 is een schenking van € 500.000 ontvangen voor het nieuw ingestelde Monumentfonds1818.

De mutaties in de financiële vaste activa waren als volgt:

	2011	2010
Geldleningen aan Restauratiefonds begin boekjaar	24.908.144	22.392.930
Verstrekte geldleningen	907.653	2.378.808
Ontvangen rente op cultuurfonds-hypotheken	176.724	136.406
	-----	-----
Geldleningen aan Restauratiefonds ultimo boekjaar	25.992.521	24.908.144

De Cultuurfondsen voor Monumenten zijn revolverende fondsen. Aflossingen van cultuurfonds-hypotheken worden weer aan de beschikbare middelen toegevoegd, evenals de ontvangen rente op de cultuurfonds-hypotheken (minus een beheervergoeding van 0,5% voor het Restauratiefonds). De vordering van het Cultuurfonds op het Restauratiefonds wordt middels een achterborgovereenkomst gegarandeerd door de Staat der Nederlanden.

Per ultimo 2011 was van het door het Prins Bernhard Cultuurfonds verstrekte totaal aan geldleningen € 21.775.048 uitgeleend door het Restauratiefonds als cultuurfonds-hypotheek. De looptijd van de cultuurfonds-hypotheek is maximaal 30 jaar, en deze worden verstrekt tegen door het Restauratiefonds te stellen voorwaarden en voor risico van het Restauratiefonds. De rente op hypotheek is 4,5% lager dan de basisrente van het Restauratiefonds welke wordt vastgesteld aan de hand van de rentetarieven op de kapitaalmarkt. De rente op de hypothecaire leningen bedraagt minimaal 1,5%. Het Cultuurfonds ontvangt van het Restauratiefonds over het nog niet als cultuurfonds-hypotheek verstrekte saldo een rente gebaseerd op 1-maands euribor verminderd met 20 basispunten.

3. Vorderingen en overlopende activa

	2011	2010
Nog te ontvangen bedragen uit eigen fondsenwervende activiteiten	479.335	324.302
Nog te ontvangen toezeggingen uit hoofde van CultuurFondsen op Naam	3.425.570	3.282.214
Nog te ontvangen bedragen uit acties van derden	7.905.722	6.630.477
Overlopende rente, overige transitoria en vooruitbetaalde kosten	310.548	220.574
	12.121.175	10.457.567

Van deze vorderingen heeft € 1.437.172 (2010: € 1.544.843) een geschatte looptijd van langer dan één jaar. Op de toezeggingen uit hoofde van CultuurFondsen op Naam is geen voorziening voor overlijdensrisico van de schenkers in mindering gebracht.

4. Effecten

	2011		2010	
Obligaties	71.696.435	51%	71.171.310	49%
Aandelen	53.488.514	38%	55.906.518	38%
OVERIGE BELEGGINGEN				
vastgoed	3.705.145	3%	5.907.617	4%
hedge funds	12.736.076	9%	12.901.060	9%
	141.626.170		145.886.505	
Stand per 31 december				

In verband met het opheffen van het door fiduciair manager beheerde vastgoedfonds zijn de participaties verkocht. Voor het gedeelte waarvoor reeds een indirect aandeel in vastgoedfonds Encore+ werd gehouden, is dit aandeel over genomen. De overige vrijgekomen gelden worden aangehouden in afwachting van herbelegging in vastgoed tot de strategische allocatie van 5%.

	Obligaties	Aandelen	Overige beleggingen	Totaal 2011	Totaal 2010
Stand per 1 januari	71.171.310	55.906.518	18.808.677	145.886.505	130.923.006
Aankopen	4.593.502	53.230.995	3.705.145	61.529.642	41.644.647
Verkopen	-6.803.576	-50.452.283	-6.374.645	-63.630.504	-38.402.535
Reclassificatie	58.818	-58.818		-	-
Gerealiseerde koersverschillen	140.256	-6.177.619	467.027	-5.570.336	1.145.412
Ongerealiseerde koersverschillen	2.536.125	1.039.721	-164.983	3.410.863	10.575.975
	-----	-----	-----	-----	-----
Balanswaarde ultimo boekjaar	71.696.435	53.488.514	16.441.221	141.626.170	145.886.505
	-----	-----	-----	-----	-----

De reclassificatie betreft effecten die onder aandelen waren geclassificeerd, maar de karakteristieken van vastrentende waarden hebben.

In 2011 is een rendement op de effectenportefeuille behaald van -1,7% (2010: 8,1%) bestaande uit de volgende elementen:

	Dividend en Interest	Koers resultaten	Totaal 2011	Totaal 2010
Aandelen	90.674	-5.137.898	-5.047.224	6.398.860
Obligaties	111.635	2.676.381	2.788.016	5.063.175
Overige beleggingen	17.108	302.044	319.152	458.662
	-----	-----	-----	-----
	219.417	-2.159.473	-1.940.056	11.920.697
	-----	-----	-----	-----

5. Liquide middelen

Onder Liquide middelen zijn direct opvraagbare banktegoeden opgenomen. Hiervan heeft € 4.675.350 (2010: € 1.848.323) betrekking op banktegoeden die onderdeel zijn van een beleggingsmandaat, waaronder € 2,6 miljoen aangehouden in afwachting van herbelegging in Vastgoed.

6. Reserves en fondsen

6.1 Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves bestaan uit:

	Stand per 1 januari 2011	Toevoeging/Onttrekking	Stand per 31 december 2011
Reserve projectbestedingen volgend boekjaar	30.200.000	1.150.000	31.350.000
Reserve rendementen CultuurFondsen op Naam	3.045.936	-3.045.936	-
Reserve als bron van inkomsten	36.185.331	-7.237.325	28.948.006
	-----	-----	-----
	69.431.267	-9.133.261	60.298.006
	-----	-----	-----

RESERVE PROJECTBESTEDINGEN VOLGEND BOEKJAAR

De “Reserve projectbestedingen volgend boekjaar” betreft het activiteitenbudget, zijnde het in het komende boekjaar beschikbare bedrag voor bestedingen. Het activiteitenbudget wordt jaarlijks vastgesteld door de Raad van Toezicht.

De mutaties in de reserve waren als volgt:

	2011	2010
Stand begin boekjaar	30.200.000	26.800.000
Toevoeging uit resultaat boekjaar	1.150.000	3.400.000
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	31.350.000	30.200.000

RESERVE RENDEMENTEN CULTUURFONDSEN OP NAAM

Om grote fluctuaties te voorkomen in het jaarlijkse activiteitenbudget van de CultuurFondsen op Naam, wordt niet het werkelijk behaalde rendement beschikbaar gesteld voor ondersteuning van projecten, maar wordt het jaarlijkse budget bepaald aan de hand van een rekenrente. Deze rekenrente wordt vanaf 2010 gebaseerd op het 10-jaars gewogen gemiddelde rendement. Het verschil tussen het werkelijke rendement en de rekenrente wordt toegevoegd danwel onttrokken aan de “Reserve rendementen CultuurFondsen op Naam”.

De mutaties in de reserve waren als volgt:

	2011	2010
Stand begin boekjaar	3.045.936	–
Toevoeging uit resultaat boekjaar	–3.045.936	3.045.936
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	0	3.045.936

Mocht de reserve in enig jaar niet toereikend zijn, dan wordt het restant onttrokken aan de Reserve als bron van inkomsten. Deze onttrekking wordt in volgende jaren aangevuld alvorens toevoegingen aan de Reserve rendementen CultuurFondsen op Naam plaatsvinden. Ultimo 2011 betreft dit een bedrag van € 808.690.

RESERVE ALS BRON VAN INKOMSTEN

Met de keuze voor een “Reserve als bron van inkomsten” brengt de Stichting haar beleid tot uitdrukking om de kantoorkosten te dekken uit het rendement van het belegde vermogen en zo de overige inkomsten zo veel mogelijk direct ten goede te laten komen aan de doelstelling. Door de aanwezigheid van de “Reserve als bron van inkomsten” is een afzonderlijke continuïteitsreserve niet nodig.

De mutaties gedurende het boekjaar waren als volgt:

	2011	2010
Stand begin boekjaar	36.185.331	32.212.919
Mutatie in bestemmingsfondsen	-75.000	-
Toevoeging uit resultaat boekjaar	-7.162.326	3.972.412
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	28.948.006	36.185.331
	=====	=====

6.2 Herwaarderingsreserve

Dit betreft niet-gerealiseerde waardeverschillen van het beleggingspand Herengracht 474.

De mutaties gedurende het boekjaar waren als volgt:

	2011	2010
Stand begin boekjaar	1.470.729	1.470.729
Onttrekking/toevoeging uit hoofde van herwaardering pand Herengracht 474	-	-
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	1.470.729	1.470.729
	=====	=====

6.3 Bestemmingsfondsen

Dit betreft fondsen met een door derden bepaalde bestemming. De vermogens van deze CultuurFondsen op Naam zijn niet vrij beschikbaar omdat ze eigen doelstellingen hebben, die overeenkomstig de wensen van de schenkers zijn bepaald.

Het verloop van de CultuurFondsen op Naam was als volgt:

	2011	2010
Stand begin boekjaar	107.505.382	100.657.571
Toevoeging uit bestemmingsreserve	75.000	-
Toevoeging uit resultaat boekjaar	6.141.491	6.847.811
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	113.721.873	107.505.382
	=====	=====

De toevoeging uit het resultaat boekjaar is als volgt samengesteld:

Nieuw toegezegde gelden	7.746.729	7.971.415
Onttrekkingen ten gunste van het activiteitenbudget	-2.011.369	-1.476.366
Toevoegingen uit beleggingsopbrengsten	406.131	352.762
	-----	-----
	6.141.491	6.847.811
	=====	=====

De toevoeging uit beleggingsopbrengsten heeft betrekking op die CultuurFondsen op Naam waar de instellers hebben bepaald dat ter compensatie van de inflatie een deel van het rendement moet worden toegevoegd aan het vermogen van het desbetreffende CultuurFonds op Naam.

Op pagina's 79 tot en met 86 volgt een specificatie van de CultuurFondsen op Naam.

CultuurFondsen op Naam	Vermogen 1 januari 2011	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 december 2011
9 november Fonds	18.678		-9.775		8.903
A.H.T. Fonds	102.611			636	103.247
Aafje Heynis Fonds	81.310	10.000			91.310
Adèle Wickert Fonds	283.295		-33.381		249.914
Adri en Greet Bos-de Jong Fonds	497.829				497.829
Adriana Hoogenboom Fonds	104.514		-12.315		92.199
Ahrend Fonds	251.399		-7.207		244.193
Ale en Oscar Fonds		100.000		310	100.310
Alida Augusta Fonds	201.150			624	201.773
Alida Beekhuis Fonds	75.873		-2.648		73.225
Allardina Tack Fonds	134.650	47.625			182.274
Ammerlaan Beuken Fonds	43.533		-1.150		42.383
Angela E. Fonds	48.218				48.218
Ankie Wiegant-Brinkgreve Fonds	63.866		-4.333		59.533
Annie Langelaar Fonds	60.012			186	60.198
Ans Otten-Nypels Fonds	211.941				211.941
Anthonia Bloembergen Fonds	124.527		-10.507		114.021
Appie Baantjer Fonds	14.865	680.380	-35.000		660.245
Aurora Fonds	113.389		-9.567		103.822
B. Tourniaire Fonds	17.373		-11.961		5.412
Banning-de Jong Fonds	2.473.912			7.669	2.481.581
Barbara Eveline Keuning Fonds	48.610				48.610
Barbas-van der Klaauw Fonds	476.130			1.476	477.606
Bas Hak en Joke Strikwerda Fonds	52.430				52.430
Ben en Nel van Bohemen van der Zwart Fonds	49.367		-5.817		43.550
Bertus en Anne Luyten Block Fonds	37.050		-5.969		31.081
Beter Bouw Fonds	120.546		-14.204		106.342
Blauwe Baan Fonds	70.464		-1.281		69.184
Bob Vlakte Fonds	22.549		-9.611		12.938
Bredius Fonds	105.445	900.000	-18.831		986.613
Breeman Talle Fonds	2.939.784	410.404			3.350.188
Bruinvis Meijer Fonds	45.310		-4.525		40.785
Buchter-de Vries Fonds	77.393			480	77.873
Burger-Dominicus Fonds	127.755			792	128.547
Buziau Geesink Fonds	43.054		-3.454		39.600
Carla Dobbelman Fonds	66.711		-5.165		61.547

Cultuurfondsen op Naam	Vermogen 1 januari 2011	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 december 2011
Carolus Magnus Fonds	2.093.010			12.977	2.105.986
Catrien Venverloo Fonds	238.991		-10.000		228.991
Chagall Fonds	97.791		-12.123		85.668
Charles Burney Fonds	68.261		-8.043		60.218
Charlotte Köhler Fonds	822.848				822.848
Chris Devries Fund for the Arts	85.994		-10.580		75.414
Christiaan G. van Anrooij Fonds	104.942				104.942
Clara Haskil Fonds	295.977			1.835	297.812
Co Rosberger Fonds		75.000	-2.035		72.965
Cohen Fonds	103.956				103.956
Constant van Gestel Fonds	46.861		-36.861		10.000
Cornelis Fop Smit Fonds	856.626		-49.744		806.882
D.G. en R.W. van Eck Fonds	23.221		-4.280		18.940
D/M Fonds	356.612				356.612
Dames Tiemersma Fonds	536.614		-23.902		512.712
De Bander Fonds	86.665		-2.500		84.165
De Bijll Nachenius Fonds	144.870		-9.489		135.381
De By-van der Heyden Fonds	100.405		-11.831		88.574
De Waal-Pouwer Fonds	42.936	190	-2.099		41.027
De Zes Bannen van Waterland Fonds	56.679				56.679
Dick Meys Fonds	276.492			1.714	278.206
Dijkstra-van Doorn Fonds	261.012			1.618	262.630
Dijkstra-Visser Fonds	107.657			334	107.990
Dominique en Maria Meens Janssen Fonds	37.014		-5.158		31.857
Drs. Henri Roovers Fonds	89.664	30.000	-14.100		105.564
Egbert Kunst Fonds	189.779				189.779
Eggink-den Daas Fonds	259.117			5.960	265.077
Eigenheimer Fonds	44.749		-613		44.136
Elco Brinkman Fonds	106.038				106.038
Elisabeth Kinder Fonds	30.861	1.405	-4.043		28.222
Elise van Weede Fonds	122.900		-26.913		95.988
Engbertha Loman Fonds	351.982			1.091	353.073
Engelbert van Bevervoorde-Van Heyst Fonds	246.983				246.983
Erica Fonds	150.035		-53.144		96.891
Erik Beelaerts van Blokland Fonds	67.360	17.000			84.360
Erik en Hans de Vries-Snoek Fonds	11.389		-4.647		6.742

Cultuurfondsen op Naam	Vermogen 1 januari 2011	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 december 2011
Familie Wessel Jansen Fonds	54.561		-4.912	1.691	51.341
Feteris-Oosterbaan Fonds	247.776			768	248.544
Flora Fonds	374.042			2.319	376.361
Fonds De Stam	90.000		-9.690		80.310
Fonds Jong Talent	60.000	100.000	-40.000		120.000
Fonds Kleinschalige Projecten Natuureducatie	49.374	626			50.000
Fonds Kruitlaan	100.154		-8.450		91.704
Fonds Nationaal Viooltalent	104.556			324	104.880
Fonds Perzik van Onsterfelijkheid	113.001		-18.206		94.795
Fonds Vijfhonderdtien	373.248		-138.429		234.819
Fonds voor Numismatiek	54.487		-3.696		50.791
Fonds Wim Choufour	167.317	2.123			169.440
Fontein Tuynhout Fonds	41.180				41.180
Fundatie Stroekxs van den Broek Schless	50.767			489	51.256
GF Fonds	100.000		-15.403		84.597
G. H. Bomen Fonds	17.373		-11.961		5.412
Ger Jansen Fonds	420.466				420.466
Gerard Hordijk Fonds	87.090				87.090
Goessche Diep Fonds		78.750	-13.125		65.625
Grace van Heerewaarden Fonds	75.313		-8.874		66.439
Grachtentuinen Fonds		15.000	-10.000		5.000
Gulberg Fonds	18.467		-9.428		9.039
Gusta Bruijn-Koch Fonds	124.803			387	125.190
Haagse Bluf Fonds		75.000	-15.000		60.000
Hagana Juventus Musica Fonds	106.196		-10.050		96.146
Han en Rosa Dunk Samehtini Fonds	37.787				37.787
Hausta Donans Fonds	286.935		-11.685		275.250
Helena Vrucht Fonds	1.802.345				1.802.345
Hendrika Mourik Fonds	44.510		-1.120		43.389
Henk Jan van den Berg Fonds	54.254				54.254
Henny de Vries Fonds	60.709		-7.833		52.875
Henri Fock Fonds	525.650		-61.937		463.713
Henry F. Benkemper Fonds	51.473	1.000			52.473
Henssen-Smitshuijsen Fonds	33.718			983	34.701
Het Anker Fonds	41.608		-3.710		37.898
Het Mijndershuis Fonds		148.483	-10.073		138.410

Cultuurfondsen op Naam	Vermogen 1 januari 2011	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 december 2011
Honselersdijk Fonds	282.478				282.478
Hugo van Win Glasfonds	1.313.119			8.141	1.321.260
Ina van Doormaal Fonds	41.059		-3.727		37.332
Ingwersen Bax Fonds	320.469			7.026	327.495
Ivo Opstelten Rotterdam Fonds	66.457	766	-20.305		46.918
J. en A. Fonds	68.588				68.588
J.H.O. Montauban-Ballintijn Fonds	118.474		-19.088		99.386
J.W. Strengers Frankfort Fonds	115.361		-9.733		105.627
Jaap en Eleonora de Kort Fonds	130.299		-24.133		106.166
Jacob Claij Fonds	452.526				452.526
Jacob van Zijverden Fonds	47.645				47.645
Jacoba Fonds	55.930	1.500			57.430
Jan de Ruijscher/Pia Huisman		700.000		10.618	710.618
Jan en Tina Huizinga Fonds	1.513.374				1.513.374
Jan Meester Fonds	266.672				266.672
Jan van Heel Fonds		100.000	-11.783		88.217
Jan van Zeijst Muziekstudiefonds voor Drenthe en Overijssel	64.074			397	64.471
Jan Vogel Fonds	154.001		-15.564		138.437
Jan Wolters Fonds	206.414	2.000	-29.815		178.599
Jawino Fonds	515.439				515.439
Jeanne Kruijver Fonds	19.530		-4.395		15.135
Jeltje Uilenberg-Bokma Fonds	600.098			5.581	605.678
Jenny Vrieling Fonds	1.445.720			8.963	1.454.684
Jo Bergacker Fonds	836.598				836.598
Jo de Groot Fonds	285.519				285.519
Johan J. Smit's Fonds	198.732		-36.807		161.925
Jonge Musici Fonds	1.867.565				1.867.565
Jongsma Restauratie Fonds	42.392		-1.686		40.706
Josine de Bruyn Kops Fonds	63.537	4.976	-7.487		61.027
Juncus Porzana Delichon Fonds	48.218		-4.068		44.150
K.N. Fonds	59.618		-5.030		54.588
Kannegieter Fonds		50.000	-10.949		39.051
Keg-Thate Fonds	47.038		-3.542		43.496
Kirchheiner-Galatius Fonds	71.465				71.465
Klok Korsmit Tacke Fonds	42.392		-1.686		40.706
Knecht-Drenth Fonds	1.055.227			20.492	1.075.718

Cultuurfondsen op Naam	Vermogen 1 januari 2011	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 december 2011
Kolnaar Mulier Fonds	51.216	40.000			91.216
Kracht Fonds	69.456	338	-7.847		61.947
Kuitse Fonds	505.925				505.925
Laurent en Carla Van Vugt Bennebroek Fonds	49.880			155	50.035
Lindenweij Fonds	3.384.065				3.384.065
Lotharius Fonds	103.334		-4.259		99.076
Ludo Pieters Gaststrijver Fonds	382.824			1.187	384.011
Lydia Vroegindewey Fonds	42.999		-5.804		37.195
Maaik Helena de Gaaij Reisfonds	662.815			385	663.199
Madelief Fonds	48.218				48.218
Mady Saks Fonds	670.926		-45.515		625.411
Magnus-Menko Fonds	50.311		-4.245		46.066
Margarethe Petronella Fonds	304.291			2.358	306.649
Margit Widlund Fonds	75.398	500	-1.897		74.001
Maria Antonia van der Elburg-Schuddebeurs Fonds	77.832	75.000		432	153.264
Maria de Leijer Fonds	110.121			341	110.462
Marijke van Oordt Fonds	150.000				150.000
Marke van Streukel/Marke van Berkum Fonds	92.974			288	93.263
Marmara Fonds	153.838		-41.486		112.352
Marta Gnyp Fonds	22.549		-9.611		12.938
Marten Orges Fonds	50.869		-4.292		46.577
Meens Luijten Janssen Block Fonds	1.027.651	10.623			1.038.274
Meester Prikkebeen Fonds	186.342		-20.773		165.569
Mehler Fonds	189.031			1.172	190.203
Middelbeek Stortenbeker Fonds	238.981			679	239.659
Mikosara Fonds		100.000	-1.161		98.839
Molen Restauratie Fonds	75.226		-26.646		48.580
Mozart Wagner Fonds	552.274			1.712	553.986
Mr C.R.C. Wijckerheld Bisdom Fonds	52.096			323	52.419
Mr. J.G. Hoogland Fonds	51.146			317	51.464
Mr. Jan Willem Baerveldt Fonds	56.995			442	57.436
Mr. Laurens Takken Natuurfonds	322.091				322.091
Mr. W.F. Sikman Fonds	47.645				47.645
Netty van Doorn Fonds	345.898			545	346.444
Nico Richter en Hetta Rester Fonds	40.773		-6.569		34.204
Niemans-Schootemeijer Fonds	505.686			3.135	508.821

Cultuurfondsen op Naam	Vermogen 1 januari 2011	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 december 2011
Nieske Fonds	97.546		-18.067		79.480
Nijman Biermasz 17 dorpen Fonds	91.859		-5.000		86.859
Nomes-Pauli Fonds	308.845	39.256		8.006	356.108
Nora Baart Fonds	514.683			9.972	524.655
Norg Fonds	127.002				127.002
Oscar en Ale Fonds	78.720			213	78.933
Osieck-Winkelman Fonds	33.680		-3.956		29.724
PK Fonds		90.000	-9.000		81.000
Pacific Fonds	454.400			1.409	455.809
Palet Fonds	97.105		-5.662		91.444
Par Terra Fonds	453.734			10.436	464.170
Patijn-Stroink Fonds	586.400			3.636	590.036
Paul Christiaan van Westering Fonds	45.617				45.617
Paul en Dienne Wittebol Fonds	43.514			729	44.243
Paul Hermann Fonds	189.047			1.419	190.465
Paul van Hoorn Fonds	235.192				235.192
Petronella Andriessen Fonds	762.426			4.727	767.153
Pfältzer-Birnie Fonds	1.061.020			6.578	1.067.598
Pibor Fonds	52.430		-3.045		49.385
Piet Boxem Fonds	60.339		-5.091		55.248
Pieter Beijer Fonds	106.360		-8.974		97.386
Piso-Kuperus Waterwerken Fonds	511.457	4.044		1.598	517.099
Popp-Snijders Bomenfonds	77.811		-8.704		69.107
Pos Karemaker Fonds	46.090	5.000	-416		50.674
Prinsenhaven Fonds	255.510		-30.107		225.403
Prof. dr. F.E.J. Kruseman Aretz Fonds	56.459				56.459
Pronk Visser Fonds	180.413			1.119	181.532
R.O. van Gennep Fonds	463.638				463.638
Regulus Fonds	219.774		-25.896		193.878
Reiman-de Bas Fonds	961.647				961.647
René H. van Bokkum Fonds	476.439			2.954	479.393
Robert Persman Fonds	653.147			4.050	657.196
Romke Kalma Fonds	396.106				396.106
Röpcke-Wynia Fonds	1.230.422			7.629	1.238.051
Ruarus Bloemkolk Fonds	189.725	23.511		661	213.897
Rudolf Escher Componisten Fonds	13.050				13.050

Cultuurfondsen op Naam	Vermogen 1 januari 2011	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 december 2011
Rudolph en Barbara Hoppenbrouwers Fonds	255.510			1.584	257.094
Sayers Fonds	2.607.961				2.607.961
Scato Gockinga Fonds	992.113				992.113
Scheltema-Breet Natuurfonds	128.596	873.073		23.038	1.024.708
Schwebsange Fonds	18.054		-6.395		11.659
Silvia Brinkman Fonds		50.000	-4.219		45.781
Slingsby van Hoven Fonds	282.158			2.624	284.782
Smid-Bijl Fonds	173.876		-20.488		153.388
Sofa Fonds	135.173		-20.810		114.363
Sonate Fonds	373.528			1.158	374.686
Steunfonds Stavoren	93.948		-8.374		85.574
Straver Fonds	1.176.196	1.013	-90.134		1.087.075
Ted Schutten Fonds	306.797	175.000	-39.404		442.393
Theo Quené Fonds	271.927			1.686	273.612
Theo Schoemaker Fonds		50.000	-2.190		47.810
Threes Orri Fonds	73.948			229	74.177
Tienkamp Kuyten Fonds	37.268		-4.155		33.114
Tiger Film Mecenaat		35.750			35.750
Tijl Fonds	767.193				767.193
Tjerk Jan Buchter Fonds	83.943			1.701	85.644
Vader Bos Fonds	40.000		-10.000		30.000
Van Berkel Fonds	39.831		-3.050		36.781
Van Cuijck Fonds	59.413			368	59.782
Van der Jagt Zwolsman Fonds		1.250.000			1.250.000
Van der Vossen-Delbrück Fonds	52.344		-4.416		47.928
Van Eck-Vollgraff Fonds	306.177		-509		305.668
Van Enter-Westerman Holstijn Fonds	1.310.730			8.127	1.318.857
Van Heek Boekelo Fonds	50.000				50.000
Van Hoorn-Koster Fonds	307.229	104.799			412.028
Van Lange Fonds	1.247.611	200.000	-106.146		1.341.465
Van Maarseveen Fonds	51.975		-2.686		49.289
Van Meeuwen Kan Fonds	226.550		-22.627		203.923
Van Nieuwpoort van Wolferen Fonds	38.752		-2.799		35.953
Van Raalten van Klaveren Fonds	45.066		-2.769		42.297
Van Weemen Schoppen Fonds	38.054		-2.320		35.734
Veerkamp-van Beek Fonds	43.533		-1.150		42.383

CultuurFondsen op Naam	Vermogen 1 januari 2011	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 december 2011
Wanda van de Riet Fonds	68.582		-1.009		67.572
Wassink-Hesp Fonds	105.304				105.304
Welcker Fonds	1.062.277				1.062.277
Wertheimer Fonds	9.857.782		-150.000		9.707.782
Westenberg-Sorgdrager Fonds		75.000	-3.000		72.000
Wijnand Goppel Fonds	919		-919		0
Willem Fontein Fonds	53.628			333	53.961
Willem Strietman Fonds	47.438		-6.837		40.601
Willem van Wolmerum Fonds	44.570	75.000	-653		118.916
Wim Bary Fonds	116.098			3.599	119.697
Wim en Nini H. Fonds	97.676	45.000	-12.570		130.107
Wim Huijskens en Johanna Boon Fonds	41.841		-1.978		39.863
Wim van Kooten Fonds	46.550		-3.557		42.993
Wimmen Fonds	90.000		-10.000		80.000
Zanen-Bakker Fonds	271.471		-40.000		231.471
Zijfers-de Jong Fonds	1.190.834	38.943			1.229.777
Zwerver Broersma Fonds	76.506			474	76.980
Totaal CultuurFondsen op Naam	82.597.238	6.914.077	-2.011.369	229.407	87.729.353
CULTUURFONDSEN VOOR MONUMENTEN					
Cultuurfonds Monumenten Fryslân	486.317	134.832		4.976	626.125
Cultuurfonds Monumenten Gelderland	4.153.571			32.926	4.186.497
Cultuurfonds Monumenten Groningen	506.681	122.820		5.467	634.968
Cultuurfonds Monumenten Noord Brabant	3.255.841			22.256	3.278.097
Cultuurfonds Monumenten Noord Holland	2.789.775			23.728	2.813.503
Cultuurfonds Monumenten Overijssel	3.615.277			16.909	3.632.186
Cultuurfonds Monumenten Utrecht	5.547.618			35.252	5.582.870
Cultuurfonds Monumenten Zeeland	489.712	150.000		4.521	644.233
Cultuurfonds Monumenten Zuid Holland	4.063.352			30.689	4.094.041
MonumentenFonds1818		500.000			500.000
Total Cultuurfondsen voor Monumenten	24.908.144	907.652		176.724	25.992.520
Totaal Bestemmingsfondsen	107.505.382	7.821.729	-2.011.369	406.131	113.721.873

CULTUURFONDSEN OP NAAM ZONDER VERMOGEN

Een aantal CultuurFondsen op Naam bouwt geen vermogen op en in enig jaar ontvangen schenkingen komen direct ten gunste van het activiteitenbudget in het opvolgende jaar:

Atelierpraktijken Fonds	20.000
Buurtcultuurfonds 2018Brabant	250.000
Buurtcultuurfonds Woonbedrijf	472.800
CultuurAmateur Fonds Brabant	20.000
Fonds Gaudgift	150.000
Korinthiërs Fonds	20.000
Peter Paul Peterich Fonds	75.000
Publicatiefonds Zeeland	21.888
Van der Kruijs Fonds	25.000

	1.054.688

7. Voorzieningen

Het betreft een voorziening voor de verplichting tot jaarlijkse uitkering voortvloeiend uit een nalatenschap. De hoogte van de voorziening is bepaald overeenkomstig actuariële grondslagen. In verband met overlijden is de voorziening voor pensioenuitkeringen aan weduwen van oud-personeelsleden vrijgevallen.

De mutaties gedurende het boekjaar waren als volgt:

	2011	2010
Stand begin boekjaar	484.202	655.811
Betaalde pensioenuitkeringen	-78.042	-149.799
	-----	-----
	406.160	506.012
Dotatie aan de voorziening	56.371	52.809
Vrijval	-46.062	-74.619
	-----	-----
Stand ultimo boekjaar	416.469	484.202

8. Langlopende schulden

In 2011 heeft het Cultuurfonds aan Vereniging Rembrandt voor de jaren 2011 tot en met 2015 jaarlijks een bedrag van € 725.000 toegezegd. Aan het Fotomuseum Rotterdam is voor de jaren 2011 tot en met 2014 jaarlijks een bedrag van € 150.000 toegezegd dat zal worden onttrokken uit het vermogen van het Wertheimer Fonds.

	2011
Stand begin boekjaar	0
Meerjarige toezeggingen	4.225.000
Betaald gedurende boekjaar	-875.000

	3.350.000
Kortlopend deel	-875.000

Stand ultimo boekjaar	2.475.000

9. Kortlopende schulden

	2011	2010
Crediteuren uit hoofde van toegezegde subsidies	24.290.985	22.977.309
European Cultural Foundation	2.640.044	2.160.994
Onkostencrediteuren	1.653.516	1.380.098
Overige te betalen posten	1.571.020	563.561
	-----	-----
	30.155.565	27.081.962

Geen van deze schulden heeft een looptijd langer dan één jaar.

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Ingevolge de herziene overeenkomst van 9 juni 1993 heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds de verplichting om jaarlijks 25% van de ontvangen bijdragen van de BankGiro Loterij en de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland af te dragen aan de European Cultural Foundation.

Op 18 december 2011 liep de overeenkomst van vruchtgebruik voor het kantoorpand Herengracht 476 af, afgesloten in 1981 tussen het Prins Bernhard Cultuurfonds en Vereniging Hendrick de Keyser. Per die datum heeft het Cultuurfonds een huurovereenkomst voor de duur van 5 jaar afgesloten. De huur bedraagt € 200.000 voor 2012 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Ingevolge de verplichting tot jaarlijkse uitkering voortvloeiend uit een nalatenschap is een garantie ten bedrage van € 68.067 afgegeven.

Toelichting op de staat van baten en lasten

11. Baten uit fondsenwerving

De baten uit fondsenwerving zijn als volgt samengesteld:

	2011	Begroting 2011	2010
Collecten	1.074.831	1.000.000	1.071.710
Schenken CultuurFondsen op Naam	8.874.478	6.000.000	8.553.320
Donaties en giften	771.438	800.000	1.069.087
Legaten en nalatenschappen	121.317	200.000	244.989
	-----	-----	-----
	10.842.064	8.000.000	10.939.106

Collecten

Jaarlijks houdt het Prins Bernhard Cultuurfonds een landelijke collecte, genaamd de Anjeractie. De gecollecteerde bedragen worden besteed in de provincie waar de betreffende gelden zijn opgehaald.

De specificatie van de opbrengsten uit Anjeracties is als volgt:

	2011	Begroting 2011	2010
Prins Bernhard Cultuurfonds Drenthe	35.412		31.581
Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland	29.712		26.982
Prins Bernhard Cultuurfonds Fryslân	77.149		78.072
Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland	171.854		170.128
Prins Bernhard Cultuurfonds Groningen	55.894		50.279
Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg	50.652		45.261
Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant	108.256		108.172
Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland	144.389		133.269
Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel	116.795		132.117
Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht	77.437		89.089
Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland	31.801		36.806
Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland	175.480		169.954
	-----	-----	-----
	1.074.831	1.000.000	1.071.710

Schenken CultuurFondsen op Naam

Betreft de in 2011 toegezegde en gelegateerde bedragen ten gunste van een CultuurFonds op Naam, als ook die nalatenschappen ten gunste van een CultuurFonds op Naam waarvan de omvang betrouwbaar is vast te stellen.

Donaties en giften

Betreft van donateurs en andere schenkers ontvangen bijdragen. De bijdragen van donateurs in 2011 daalden van € 784.062 naar € 710.313 en de overige giften daalden van € 285.025 naar € 61.125.

Legaten en nalatenschappen

Betreft de ongeoormerkte legaten en nalatenschappen waarvan in 2011 de omvang betrouwbaar was vast te stellen.

Inkomsten uit legaten en nalatenschappen zijn gezien hun aard moeilijk te begroten en kunnen jaarlijks sterk fluctueren.

12. Baten uit acties van derden

	2011	Begroting 2011	2010
BANKGIRO LOTERIJ			
reguliere bijdrage	14.724.602		13.872.736
BankGiro Loterij Restauratiefonds	0		1.000.000
Museumprijs	100.000		100.000
13e trekking	500.000		0
	-----		-----
	15.324.602		14.972.736
Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland			
inzake de Lotto	6.447.229		6.246.517
inzake de Krasloterij	300.002		688.196
Sportech Racing bv			
inzake Runnerz	18.386		18.154
	-----		-----
	22.090.219	18.000.000	21.925.603

Ingevolge de herziene overeenkomst van 9 juni 1993 wordt 25% van de reguliere bijdrage van de BankGiro Loterij en de bijdragen van de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland afgedragen aan de European Cultural Foundation. In 2011 bedroeg deze afdracht in totaal € 5.367.958 (2010: € 5.201.862) en deze is opgenomen onder de bestedingen. De bijdrage van Sportech Racing bv betreft het jaarlijks aandeel van het Prins Bernhard Cultuurfonds uit het voor de zogenaamde 'Koninklijke Fondsen' afgezonderde bedrag.

13. Baten uit beleggingen

	2011	Begroting 2011	2010
Couponrente	111.635		122.016
Dividenden	90.674		77.295
Interest	552.449		512.183
Gerealiseerde koersverschillen beleggingen	-5.570.336		1.145.134
Ongerealiseerde waardeverschillen beleggingen	3.410.863		10.575.974
Pand Herengracht 474:			
herwaardering	-		-
ontvangen huur	164.262		161.835
	-----		-----
Baten uit beleggingen	-1.240.453	5.750.000	12.594.437
Kosten van beleggingen	683.723	690.000	601.369
	-----	-----	-----
Netto beleggingsresultaat	-1.924.176	5.060.000	11.993.068

Stichting Erfgoed Nederland heeft per 1 augustus 2012 de huurovereenkomst van het pand Herengracht 474, dat als beleggingspand wordt aangehouden, opgezegd.

14. Besteed aan doelstellingen

Deze post is als volgt samengesteld:

	2011	Begroting 2011	2010
Toegezegde financiële bijdragen	30.726.422	27.000.000	24.793.860
Vrijgevallen financiële bijdragen	-1.405.716	-1.476.255	-1.807.084
Toerekening uitvoeringskosten eigen organisatie	1.759.415	2.326.255	1.725.269
	-----	-----	-----
	31.080.121	27.850.000	24.712.045

TOEGEZEGDE FINANCIËLE BIJDRAGEN

Betreft de in het boekjaar toegewezen financiële bijdragen en prijsuitreikingen. De toegezegde financiële bijdragen zijn als volgt te specificeren:

Landelijk bureau	12.061.172		7.576.378
Provinciale Afdelingen	8.353.834		8.165.543
Cultuurfondsen op Naam	4.394.718		3.370.346
Bijdrage aan European Cultural Foundation	5.367.958		5.201.862
Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied	548.740		479.731
	-----	-----	-----
	30.726.422	27.000.000	24.793.860

VRIJGEVALLEN FINANCIËLE BIJDRAGEN

Betreft vrijval van de niet door de aanvrager opgevraagde financiële bijdrage. De vrijgevalen bijdragen zijn als volgt te specificeren:

	2011	Begroting 2011	2010
Provinciale afdelingen	951.073		1.129.348
Landelijk bureau	309.474		424.436
Cultuurfondsen op Naam	145.169		253.300
	-----	-----	-----
	1.405.717	1.476.255	1.807.084

De bestedingen kunnen worden uitgedrukt als percentage van de som der lasten en als percentage van de som der baten:

	2011	2010	2009
bestedingen ten opzichte van som der lasten	89,8%	87,7%	89,5%
bestedingen ten opzichte van totale baten	100,9%	57,7%	66,7%

Toerekening kosten eigen organisatie

	Cluster I	Cluster II	Cluster III	Beurzen-cluster	Kunst- en cultuureducatie	Europa/ Caribisch gebied
Financiële bijdragen	8.830.475	7.120.945	4.820.788	1.098.216	1.533.584	5.916.698
UITVOERINGSKOSTEN EIGEN ORGANISATIE						
Publiciteit en communicatie	3.133	3.560	1.604	315	658	-
Personeelskosten	356.015	404.466	182.221	35.812	74.784	-
Huisvestingskosten	16.257	18.470	8.321	1.635	3.415	-
Kantoor- en algemene kosten	204.406	232.225	104.622	20.562	42.937	-
Afschrijving en rente	14.871	16.895	7.611	1.496	3.124	-
Kosten beleggingen	-	-	-	-	-	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	594.682	675.616	304.379	59.820	124.918	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal	9.425.157	7.796.561	5.125.167	1.158.036	1.658.502	5.916.698

In het percentage bestedingen ten opzichte van de totale baten zijn de in het kader van Cultuurfondsen voor Monumenten de uit de baten 2011 nieuw verstrekte geldleningen aan het Nationaal Restauratiefonds als besteding meegenomen. Het betreft een bedrag van € 907.652.

De stijging is enerzijds het gevolg van 2 meerjarige toezeggingen voor een totaalbedrag van € 4.225.000 waarvan de termijnen die betrekking hebben op 2013 tot en met 2015 verantwoord zijn onder langlopende schulden.

Daarnaast wordt het percentage in hoge mate beïnvloed door de opbrengsten uit beleggingen. Ter voorkoming van grote fluctuaties in het voor bestedingen beschikbare budget, wordt voor de bepaling van het activiteitenbudget van de Cultuurfondsen op Naam uitgegaan van een rekenrente gebaseerd op het 10-jaars rendement op de effectenportefeuille.

15. Toerekening kosten eigen organisatie

De kosten eigen organisatie kunnen worden toegerekend aan de verschillende activiteiten van het Cultuurfonds. De toerekening geschiedt op basis van de daarvoor geldende handreiking van het vrf. Het onderstaande overzicht geeft de uitkomst van deze toerekening. Het overzicht op pagina 94 laat zien welke kostensoorten voor welk percentage aan de verschillende activiteiten zijn toegerekend.

Totaal Doelstelling	Werving baten fondsenwerving	Werving baten acties derden	Werving baten beleggingen	Beheer en administratie	Totaal 2011	Totaal 2010
29.320.706					29.320.706	22.986.776
9.270	958.958	31.237	-	207.048	1.206.513	1.200.784
1.053.298	595.342	137.387	45.796	457.956	2.289.779	2.200.342
48.098	24.049	2.775	925	16.649	92.496	84.314
604.752	128.198	5.915	4.188	239.477	982.530	1.051.298
43.997	21.998	2.538	846	15.230	84.609	68.101
			631.968		631.968	601.369
1.759.415	1.728.545	179.852	683.723	936.360	5.287.895	5.206.208
31.080.121	1.728.545	179.852	683.723	936.360	34.608.601	28.192.984
Kengetallen						
Kosten fondsenwerving ten opzichte van baten fondsenwerving					15,9%	15,5%
Kosten beheer en administratie ten opzichte van totaal lasten					2,7%	3,8%
Totaal kosten eigen organisatie ten opzichte van activiteitenbudget					17,5%	19,4%

Toerekening kosten eigen organisatie

	Totaal 2011	Toerekening aan:		Werving baten						BEHEER EN ADMINISTRATIE	
		DOELSTELLING		FONDSENWERVING		ACTIES DERDEN		BELEGGINGEN			
Publiciteit en communicatie											
Communicatie algemeen	414.097			50%	207.049					50%	207.048
Communicatie afdelingen	10.300	90%	9.270	10%	1.030						
Publiciteit BankGiro Loterij	31.237					100%	31.237				
Fondsenwerving	750.879			100%	750.879						
	1.206.513		9.270		958.958		31.237				207.048
Personeelskosten	2.289.779	46%	1.053.298	26%	595.342	6%	137.387	2%	45.796	20%	457.956
Huisvestingskosten	92.496	52%	48.098	26%	24.049	3%	2.775	1%	925	18%	16.649
Kantoor- en algemene kosten											
Bureau en bestuurskosten	107.753									100%	107.753
Externe adviseurs	67.251			20%	13.450					80%	53.801
Kantoorbehoeften	86.343	52%	44.899	26%	22.449	3%	2.590	1%	863	18%	15.542
Automatisering	332.522	63%	209.488	17%	56.530	1%	3.325	1%	3.325	18%	59.854
Secretariaten afdelingen	357.693	90%	321.924	10%	35.769						
Bestuurskosten afdelingen	25.273	90%	22.746							10%	2.527
Commissies landelijk	5.695	100%	5.695								
	982.530		604.752		128.198		5.915		4.188		239.477
Afschrijvingen	84.609	52%	43.997	26%	21.998	3%	2.538	1%	846	18%	15.230
Kosten beleggingen	631.968							100%	631.968		
Totaal kosten	5.287.895		1.759.415		1.728.545		179.852		683.723		936.360

Personeelskosten

	2011	Begroting 2011	2010
Lonen en salarissen	1.710.720	1.865.000	1.627.716
Sociale lasten	224.576	210.000	215.454
Pensioenlasten	156.458	160.000	163.588
Werknemersverzekeringen	23.150	25.000	22.821
Opleidingen en deskundigheidsbevordering	49.199	64.500	31.158
Overige personeelskosten	125.676	134.500	139.605
	2.289.779	2.459.000	2.200.342

Afgezien van de jaarlijkse indexatie (1,1% in 2011) en de periodieke loonsverhogingen, zijn de lonen en salarissen niet gestegen.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2011 was het gemiddeld aantal werknemers 28 FTE (2010: 28 FTE).

Bezoldiging directeur

Het Prins Bernhard Cultuurfonds wordt geleid door een statutair bestuurder/directeur. Deze is eindverantwoordelijk voor het beleid en de realisatie van de doelstellingen op zowel provinciaal als landelijk niveau en in Europees verband. De directeur ontving in 2011 hiervoor een marktconforme beloning van € 155.870.

Naam	A. Esmeijer		
Functie	Statutair bestuurder /directeur		
Dienstverband	onbepaalde looptijd, 40 uur, fulltime periode: 1/1 – 31/12		
Bezoldiging	Jaarinkomen	2011	2010
	bruto loon/salaris	144.401	142.807
	vakantiegeld	11.469	11.342
		155.870	154.149
totaal	sv lasten (wg deel)	7.162	7.133
	Belastbare vergoedingen	796	775
	Pensioenlasten (wg deel)	17.154	16.855
	Overige beloningen op termijn	9.348	9.253
		190.330	188.165

De directeur ontvangt geen dertiende maand, eindejaarsuitkeringen of andersoortige bonussen. Belastbare vergoedingen betreft een bijdrage in de ziektekostenverzekering, overeenkomstig het Arbeidsvoorwaarden Reglement dat van toepassing is voor alle werknemers van het Cultuurfonds. De Overige beloningen op termijn betreft een bijdrage in de levensloopregeling, welke is gekoppeld aan pensionering.

Het Cultuurfonds is aangesloten bij de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (vfi). Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 158.000 volgens de vfi Beloningsregeling.

Het Cultuurfonds is een vermogensfonds. De bezoldiging van de directeur wordt betaald uit het rendement op eigen vermogen. Deze kosten komen dus niet ten laste van de inkomsten uit eigen fondsenwerving. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar Hoofdstuk 11 Financieel Beleid van het jaarverslag.

Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bezoldiging Raad van Toezicht

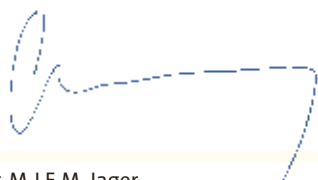
De leden van de Raad van Toezicht, College van Adviseurs en de leden van de vaste adviescommissies ontvangen voor hun werkzaamheden geen beloning. Ook zijn aan hen geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Amsterdam, 16 april 2012

Raad van Toezicht

Statutair bestuurder / directeur

Dr. A.H.G. Rinnooy Kan, voorzitter

Mr. I.H.J.M. van Waesberghe, vice-voorzitter

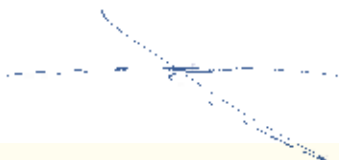
Mw. prof. dr. S.J.C. Hemels

Mw. dr. A. Esmeijer

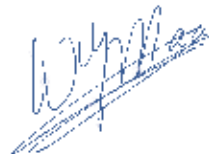
Mr. M.J.E.M. Jager

Mr. J.Ch.L. Kuiper

Mw. W.J. Maas

Mw. S.J.F.M. Swinkels-van Thiel

Mw. mr. H. Troostwijk

Overige gegevens

Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant
Aan: De Directie en de Raad van
Toezicht van Stichting Prins Bernhard
Cultuurfonds

Wij hebben de in dit verslag op pagina 68 tot en met pagina 96 opgenomen jaarrekening 2011 van Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de staat van baten en lasten over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ650). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat

wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een

evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met de Richtlijn voor jaarverslaggeving Fondsenwervende instellingen (RJ650).

Verklaring betreffende het jaarverslag

Wij vermelden dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Richtlijn voor de jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ650) is opgesteld. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amstelveen, 16 april 2012
KPMG ACCOUNTANTS N.V.

S. Haringa RA

Bijlage

Leden van onze raden, commissies, besturen en afdelingen

Overzichtelijk op een rij: de leden van de Stichtingsraad (Raad van Toezicht, College van Adviseurs en Bestuur), adviescommissies en afdelingsbesturen. Plus het bestuur van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied in 2011.

Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht hebben zitting tot 1 januari van de tussen haakjes vermelde jaartallen.

College van Gedelegeerden

Dr. A.H.G. RINNOOY KAN (2013, voorzitter), voorzitter Sociaal-Economische Raad

Relevante nevenfuncties:

Voorzitter Raad van Commissarissen
Het Concertgebouw N.V.

Lid Raad van Toezicht Stichting
Kröller-Müller Museum

Lid Raad van Advies Stichting World
Press Photo

Voorzitter Goede Doelen Platform

Voorzitter Koninklijke Hollandsche
Maatschappij der Wetenschappen

Mr. I.H.J.M. VAN WAESBERGHE (2014, vice-voorzitter), oud-lid Management Council ING Groep N.V.

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Advies Nederland Cares
Amsterdam

Lid Raad van Advies Sieboldhuis
Voorzitter Stichting Het Paleisje

Mr. J.Ch.L. Kuiper (2014), oud-lid Raad van Bestuur ABN AMRO Bank N.V.

Relevante nevenfuncties:

Penningmeester Mondriaan
Stichting (tot en met 31 december
2011)

Lid Raad van Toezicht Nexus
Voorzitter Stichting voor Ooglijders
Penningmeester Stichting
Democratie en Media (tot en met
31 december 2011)

Leden

Mw. prof.dr. S.J.C. HEMELS (2014),
hoogleraar belastingrecht aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam,
senior professional support lawyer
Allen & Overy LLP

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Amsterdam
Museum

Bestuurslid Nederlandse Orde van
Belastingadviseurs

Lid wetenschappelijke begeleidings-
commissie Geven in Nederland

Bestuurslid Vereniging Kunst
Cultuur Recht

Mw. W.J. MAAS (2014), algemeen
directeur AVRO

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht UNICEF
Nederland

Vice-voorzitter bestuur Co-
productiefonds Binnenlandse

Omroep (COBO)

Lid Raad van Advies NINTES

Mw. mr. H. TROOSTWIJK (2014), Staatsraad
Raad van State

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid Stichting Afwikkeling
Maror-gelden Overheid (SAMO)

Plv. lid College van Beroep voor het
hoger onderwijs

Vice-voorzitter Raad voor de
Journalistiek

Voorzitter klachtencommissie
Centrum voor Hyperthermie

Leden vanuit de provinciale afdelingen

Mr. M.J.E.M. JAGER (2014), oud-
commissaris van de Koningin
provincie Flevoland

Relevante nevenfuncties:

Voorzitter Stichting Vluchteling

Voorzitter Stichting Nationaal

Erfgoed Hotel de Wereld

Lid bestuur Stichting Shahrzad News

Lid Raad van Toezicht MARIN

Stakeholders Association

Lid bestuur Stichting Fondsenbeheer
Nederland (per 15 november 2011
voorzitter)

Lid bestuurlijke adviescommissie
Natuuractiviteitencentrum

Oostvaardersplassen,

Staatsbosbeheer

Lid Comité van Aanbeveling Apollo
Ensemble

Voorzitter Stichting Cultuurspoor NL

- ◀ Het Prins Bernhard Cultuurfonds droeg € 75.000 bij aan de tentoonstelling *XXSmall. Poppenhuizen en meer in miniatuur* die tot en met eind maart 2012 te zien was in het Gemeentemuseum Den Haag. De tentoonstelling bevatte twintig compleet ingerichte poppenhuizen, waaronder twee uit het Rijksmuseum.

Mw. drs. J.A.J. STAM (2012), oud-burgemeester gemeente De Marne

Relevante nevenfuncties:

Voorzitter KunstStation C
Voorzitter Groninger Archieven (Regionaal Historisch Centrum Groningen)
Voorzitter Capella Frisiae
Voorzitter Regiekamer Naar een Rijke Waddenzee
Voorzitter Raad van Commissarissen Lefier

Mw. S.J.F.M. SWINKELS-VAN THIEL (2015)
Voorzitter Stichting Gemerts Atelier
Penningmeester Stichting Monera

Adviseur

Drs. A.A. FOCK, adviseur namens de European Cultural Foundation, managing director Foreman Capital

Relevante nevenfuncties:

Penningmeester European Cultural Foundation
Penningmeester Vereniging Rembrandt
Penningmeester Stichting Nationaal Fonds Kunstbezit

Vergaderdata: 20 februari, 16 april, 18 juni, 22 oktober, 17 december

Financiële Audit- en Beleggingscommissie

Mr. J.Ch.L. KUIPER, voorzitter

Mr. I.H.J.M. VAN WAESBERGHE, vice-voorzitter

Dr. A.H.G. RINNOOY KAN

Mr. J.E. BAUER

Mw. dr. A. ESMEIJER, adviseur

Drs. J.H. VAN BEEM, ambtelijke ondersteuning

Mw. drs. P.J. STROOPER RA, ambtelijk secretaris

Vergaderdata: 20 februari, 16 april, 22 oktober, 17 december

Bestuur

Mw. dr. A. ESMEIJER, statutair bestuurder/directeur

College van Adviseurs

Mr. J.E. BAUER (2013), voorzitter Raad van Bestuur De Hartekamp Groep

Relevante nevenfuncties:

Voorzitter Stichting Bijzondere Leerstoelen Natuurbeheer
Voorzitter Vereniging Bedrijfstad Zorg
Lid Raad van Commissarissen Woningstichting Haag Wonen
Bestuurslid Stichting RegioPlus

Mw. drs. J.W.M. Buys (2012), directeur Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Cito
Voorzitter Raad van Toezicht Cultuurnetwerk Nederland

Voorzitter Stichting de Uitlok
Bestuurslid Festival Boulevard
Bestuurslid November Music
Vice-voorzitter Erasmus Festival

Prof. dr. R.H. DIJKGRAAF (2014), president Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), hoogleraar Mathematische Fysica aan de Universiteit van Amsterdam

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Teylers Museum
Lid Raad van Toezicht Gerrit Rietveld Academie
Lid Raad van Toezicht Van Gogh Museum

Prof.dr. J.M. KOPPENOL (2014), hoogleraar Oudere Nederlandse Letterkunde aan de Vrije Universiteit Amsterdam

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid Digitale Bibliotheek Nederlandse Letteren
Bestuurslid Jan Wagenaar Stichting Redactielid Neerlandistiek.nl

Prof.dr. V. MANUTH (2014), hoogleraar Kunstgeschiedenis aan de Radboud Universiteit Nijmegen

Relevante nevenfuncties:

Honoraire conservator Nederlandse Schilderkunst Zeventiende Eeuw, Rijksmuseum Amsterdam
Voorzitter opleidingscommissie Landelijke Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis
Lid Raad van Toezicht Rijksbureau

voor Kunsthistorische Documentatie
Lid Raad van Toezicht Stichting Museum het Valkhof
Lid Raad van Adviseurs Vereniging Rembrandt
Lid Bestuur Golestan Stichting, NIAS (KNAW)
Bestuurslid Stichting Paul Guyot
Redactielid Oud Holland
Bestuurslid Stichting Nijmeegse Kunsthistorische Studies
Bestuurslid jaarlijkse Horst Gerson-lezing Rijksuniversiteit Groningen
Lid wetenschappelijk adviescommissie Bestandcatalogus Nederlandse schilderkunst zeventiende eeuw, Rijksmuseum Amsterdam

H. VAN DER MEULEN (2013), directeur Koninklijk Conservatorium Den Haag

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid Nederlandse Dansdagen
Bestuurslid Johan Wagenaar Stichting
Voorzitter Iordans Violdagen/
Davina van Wely Concours
Bestuurslid Stichting Praemium Erasmianum
Bestuurslid Holland Symfonica
Bestuurslid Roots & Routes

J.W.A. VAN VEEN (2013), directeur
Amsterdams Uitburo (a.i.), zakelijk
directeur Ro Theater Rotterdam (a.i.)

Relevante nevenfuncties:

Bestuurslid ACT (belangenvereniging
voor professionele acteurs)
Voorzitter Raad van Toezicht
Theaterfestival
Voorzitter Springdance Festival
Voorzitter overlegstructuur
Amsterdams Culturele Instellingen
Partner Amsterdamse Alliantie
Voorzitter Raad van Toezicht
Stichting Circolo

Mw. drs. M.J.H. WILLINGE (2014), adviseur
Nederlands Architectuurinstituut

Relevante nevenfuncties:

Secretary General International
Confederation of Architectural
Museums
Lid Raad van Toezicht Stichting Glas
Lid bestuur Stichting Mart van
Schijndel
Adviseur Stichting bonas
Adviseur Stichting Dom van der Laan

Adviescommissies

**Adviescommissie Geschiedenis
& letteren**

Prof. dr. J.M. KOPPENOL, voorzitter,
hoogleraar Oudere Nederlandse
Letterkunde en Historische
Nederlandse Letterkunde aan de
Vrije Universiteit Amsterdam
Prof. dr. A.M. BEVERS, hoogleraar
Cultuurwetenschappen aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam
Prof. dr. B.J.F. COLENBRANDER, hoogleraar
Architectuurgeschiedenis en -theorie
aan de Technische Universiteit
Eindhoven
Mw. dr. E.M. KLOEK, universitair
hoofddocent Geschiedenis aan de
Universiteit Utrecht
Mw. prof. dr. G.M.M. KUIPERS,
universitair docent Sociologie en
Antropologie aan de Universiteit van
Amsterdam en bijzonder hoogleraar
Studie van langetermijnprocessen
aan de Erasmus Universiteit
Rotterdam
Drs. M.P. VAN MAARSEVEEN, directeur
Drents Museum
Dr. M.P.J. SANDERS, universitair docent
Algemene Cultuurwetenschappen
en Literatuurwetenschappen aan de
Radboud Universiteit Nijmegen
Mw. prof. dr. C.G. SANTING, universitair
hoofddocent Cultuur- en
Wetenschapsgeschiedenis aan de
Rijksuniversiteit Groningen

Prof. dr. H. TE VELDE, hoogleraar
Vaderlandse Geschiedenis aan de
Universiteit Leiden

Secretariaat: mw. drs. H.A.M. DEJKERS
Vergaderdata: 15 februari, 10 mei,
13 september, 6 december

Adviescommissie Beeldende kunst

Prof. dr. V. MANUTH, voorzitter,
hoogleraar Kunstgeschiedenis aan
de Radboud Universiteit Nijmegen
Lic. P.G.A. VAN DEN BOSSCHE, directeur-
conservator Kunstmuseum aan Zee
Prof. dr. T.M. ELIËNS, hoofd Collecties
Gemeentemuseum Den Haag,
bijzonder hoogleraar Industriële
Vormgeving aan de Universiteit
Leiden
Mw. drs. N.F.M. GAST, freelance
kunsthistoricus en adviseur kunst in
de openbare ruimte
Drs. F.P.J. GIERSTBERG, hoofd
tentoonstellingen Nederlands
Fotomuseum en bijzonder
hoogleraar Fotografie aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam
Mw. drs. J. KIERS, directeur Museum
Amstelkring Ons' Lieve Heer op
Solder
Mw. dr. M.K. VAN MECHELEN, universitair
docent Kunstgeschiedenis aan de
Universiteit van Amsterdam
Mw. dr. J.A.H. REYNAERTS, conservator
Schilderijen negentiende en
twintigste eeuw, Rijksmuseum
Amsterdam

Mw. drs. W.M. SÜTÖ, conservator
Moderne en actuele kunst Stedelijk
Museum Schiedam

Secretariaat: drs. H. VAN STRATEN
Vergaderdata: 24 februari, 26 mei,
1 september, 24 november

LEDEN SUBCOMMISSIE BEELDDE KUNST
Mw. I. HANS, vormgever
Mw. dr. M. UNGER, kunsthistoricus

Vergaderdata: 24 februari, 1 september

Adviescommissie Muziek

H. VAN DER MEULEN, voorzitter, directeur
Koninklijk Conservatorium
Mw. C. DULFER, saxofonist
A.E.L. HEIDWEILLER, artistiek leider
vo! opera
S.A.M.M. RIJVEN, muziekjournalist,
programmamaker, dj
Mw. dr. C.A. SMILDE, lector kennisdomein
Lifelong Learning in Music & the Arts
Prins Claus Conservatorium
Dr. E. VETTER, wetenschappelijk
medewerker Muziekwetenschap
aan de Universiteit van Amsterdam,
journalist
Drs. L.C. VLAARDINGERBROEK, artistiek
leider ZaterdagMatinee/klassieke
concerten van de publieke omroep
Secretariaat: mw. drs. E. OVERWEEL
Vergaderdata: 3 maart, 16 juni,
6 oktober, 8 december

Adviescommissie Theater

J.W.A. VAN VEEN, voorzitter, directeur
Amsterdams Uitburo (a.i.)
Drs. S.M. AVEZAAT, directeur Schouwburg
De Lawei
Mw. drs. D.G.P. CREMERS, artistiek
directeur Theaterwerkplaats
Generale Oost
Mw. H.K.G. DRAAIJER, artistiek leider
Theatergroep DOX
Mw. S. DEN HAMER, directeur eye Film
Instituut Nederland
L.W.M.G. VAESSEN, directeur De
Lindenberg

Secretariaat: mw. drs. M. GROENINK
Vergaderdata: 10 maart, 16 juni, 29
september, 1 december

LEDEN MUZIEKBEURZENCOMMISSIE

P. KOMEN, pianist, docent
Drs. H. MANTEL, bassist, musicoloog
B. SCHNEEMANN, artistiek leider van
het Nederlandse Blazers Ensemble,
docent
Mw. C. THOMPSON, artistiek directeur
Amsterdam Sinfonietta
Mw. J.E. VINK-DIJK, sopraan, docent

Secretariaat: mw. drs. E. OVERWEEL
Vergaderdatum: 23 mei

Adviescommissie Beurzen

Prof. dr. R.H. DIJKGRAAF, voorzitter,
president van de Koninklijke
Nederlandse Akademie van
Wetenschappen (KNAW), hoogleraar
Mathematische Fysica aan de
Universiteit van Amsterdam
Mw. prof. dr. P.A. DYKSTRA, hoogleraar
Empirische Sociologie aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam
Mw. prof. dr. M.E. HALBERTSMA,
hoogleraar Kunst- en
Cultuurwetenschappen aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam
Mw. prof. dr. O.M. HEYNDERS, hoogleraar
Vergelijkende Literatuurwetenschap
aan de Universiteit van Tilburg
Mw. drs. M. HOOGENBOOM, lector
Kunstpraktijk en Artistieke
Ontwikkeling aan de Amsterdamse
Hogeschool voor de Kunsten
Prof. dr. F.J. VAN SLUIJS, hoogleraar
Chirurgie van gezelschapsdieren,
vice-decaan voor Onderwijs van de
faculteit Diergeneeskunde aan de
Universiteit Utrecht

Secretariaat: mw. H.E.G. VLUGGEN-
HAMAEKERS

Vergaderdata: 8 juni, 1 november

Adviescommissie Monumentenzorg

Mw. drs. M.J.H. WILLINGE,
voorzitter, adviseur Nederlands
Architectuurinstituut
Prof. dr. J.C. BIERENS DE HAAN,
adjunct-directeur en hoofd
wetenschappelijke collectie Paleis
Het Loo Nationaal Museum,
bijzonder hoogleraar Erfgoed van
monument, tuin en landschap aan
de Vrije Universiteit Amsterdam
Ir. M.A. DE BOER, bouwkundig adviseur
Bureau Weesperzijde
Drs. P.G.J. BREUKINK, directeur Stichting
Oude Groninger Kerken
Mw. ir. H.C. BROUWER, senior architect
Rijksgebouwendienst, docent aan de
Technische Universiteit Delft
Mw. A.M.E.M. VAN HEUVEN, directeur
Landschapsbeheer Nederland
Dr. ir. C.S.T.J. HUIJTS, directeur Vereniging
Hendrick de Keyser
Drs. G.P. KARSTKAREL,
architectuurhistoricus, publicist
Mw. drs. H. LAND, adviseur
erfgoededucatie en publieksbereik
J. NIEWEG, directeur Museumstoomtram
Hoorn-Medemblik
Ir. E.J. NUSSELDER, restauratiearchitect,
bouwhistoricus, adviseur
Monumentenzorg

Secretariaat: drs. H.A. DIJKSTRA
Vergaderdata: 3 maart, 9 juni,
15 september, 24 november

Adviescommissie Natuurbehoud

Mr. J.E. BAUER, voorzitter, voorzitter Raad
van Bestuur De Hartekamp Groep
Drs. W.H. FERWERDA, algemeen
directeur International Union for
the Conservation of Nature (IUCN)
Nederland
Drs. D.Th. DE GRAAF, directeur Regionaal
Historisch Centrum Limburg
Ir. D.G. HOUTGRAAF, hoofd sector
kennissuitwisseling bij de Rijksdienst
voor het Cultureel Erfgoed
Prof. dr. J. VAN DER MEER, marien ecooloog
aan het Nederlands Instituut
voor Onderzoek der Zee, bijzonder
hoogleraar Populatie-ecologie van
het mariene milieu aan de Vrije
Universiteit Amsterdam
Mw. drs. A.L.L.M. VERBERS, projectleider
cultuurhistorie en aardkundig
erfgoed Landschapsbeheer
Groningen
Mw. prof. dr. L.E.M. VET, directeur
Nederlands Instituut voor Ecologie
Drs. T.J. WAMS, directeur Natuurbeheer
Vereniging Natuurmonumenten

Secretariaat: drs. M. KAHLMAN
Vergaderdata: 1 maart, 27 september,
29 november

Commissie Fondsenwerving & Communicatie

Mw. prof. dr. S.J.C. HEMELS, voorzitter,
hoogleraar Belastingrecht aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam,
senior professional support lawyer
Allen & Overy LLP

Drs. J.C. VAN DETH, oud-directeur
Nederlandse Hartstichting

Mw. mr. E.I. KORTLANG, notaris de Clercq
Notarissen en voormalig voorzitter
KNB

Mw. A. LANSBERG, directeur Holland
Financial Centre

mr. A.J.H. G. LOOMANS, charity manager
Rabobank

Mw. drs. C.M.L. HIJMANS VAN DEN BERGH,
bestuursvoorzitter Boer & Croon

F. VAN STEENIS, algemeen directeur
Nederlandse Staatsloterij

Mw. S. STOLTE, voorzitter van Nederlands
Centrum voor Directeuren en
Commissarissen

Secretariaat: drs. M. TUMMERS
Vergaderdata: 13 april 2011 en
26 september 2011

Wertheimer-Stichting

Het bestuur van de Wertheimer-
Stichting is ingesteld volgens de
bepalingen in het testament van de
schenker van het Wertheimer Fonds. De
stichting adviseert het bestuur van het
Prins Bernhard Cultuurfonds over de
bestedingen uit het Wertheimer Fonds.

S. OPHOF, voormalig rector Koninklijke
Scholengemeenschap Apeldoorn

Mw. drs. M.J. SANDERS-TEN HOLTE,
voorzitter, honorair consul van de
republiek Botswana in Nederland

Mw. M. STIG, fotograaf

Drs. T.L. TROMP, secretaris/
penningmeester, hoofd bestedingen
en directiesecretaris Prins Bernhard
Cultuurfonds

Dr. J.B.J. TEEUWISSE, directeur Museum
Beelden aan Zee

Mw. prof. dr. C.J.M. ZIJLMANS, hoogleraar
in de Geschiedenis en theorie van
de beeldende kunst van de nieuwste
tijd aan de Universiteit Leiden

Secretariaat: drs. H. VAN STRATEN
Vergaderdata: 25 januari, 30 augustus,
11 oktober, 28 november

Afdelingsbesturen

Afdelingsbestuur Drenthe

J. TICHELAAR, voorzitter, commissaris van
de Koningin in de provincie Drenthe

Mw. drs. J.A. TIMMER, vice-voorzitter,
programmamaker RTV Drenthe

S.B. DEKKER, penningmeester, oud-hoofd
Centrum Beeldende Kunst Drenthe

J.G. DE BOER, directeur Vastgoed De Boer

Mw. F.B.M. KILIAN, beeldend kunstenaar,
adviseur beeldende kunst

Mr. J.H. VAN DER LAAN, burgemeester
gemeente Noordenveld

Mw. drs. L. LANJOUW, cultureel
ondernemer

Mw. A.H. NYSINGH, hoofd
culturele zaken/kunsteducatie
Noordoostpolder

P.H. SNIJDERS, burgemeester gemeente
De Wolden / Hardenberg

Ir. H. ZWAVING, oud-accountmanager
Dienst Landelijk Gebied (DLG)
Drenthe, Ministerie Landbouw,
Natuur en Voedselbeleid (LNV)

Ambtelijk secretaris:
mw. drs. J.Y.M. HABETS
Administratieve ondersteuning:
mw. R. DIJKSTRA-POPMA

Afdelingsbestuur Flevoland

L. VERBEEK, voorzitter, commissaris
van de Koningin in de provincie
Flevoland

Drs. J.W. DE VLETTER, vice-voorzitter,
voorheen directeur woning-
corporatie

Mw. G.N. SWERINGA, penningmeester,
directeur bestuurder
woningcorporatie (tot 1.12.11)

Mw. S. KRAMER-BROUWER, secretaris,
oud-wethouder

Mw. A. MEUN-KOFFEMAN, administratief
medewerker MKB (tot 17.6.11)

Mw. A. VOOGD-DE BOER, docent, coach
(tot 17.6.11)

Mw. A. ROOSENDAAL, PR en
kwaliteitsmanagement

V.J.M. SPRENKELS, zelfstandig consultant

Mw. drs. J.M.C. VAN BERKUM,
projectadviseur beeldende kunst en
architectuur

C.H.A. DE KRUIJK, docent kunstvakken/
CKV

Mw. H. BINKSMA-MARTENS, ondernemer/
galeriehouder, docent Textiel

H. KAPITEIN (vanaf 1.7.11), zelfstandig
ondernemer

R.A. RAUWS (vanaf 1.7.11), docent ROC
Flevoland

B.J. HULTINK (vanaf 1.4.11),
IT projectmanager

B. BRUG, penningmeester (vanaf 1.7.11),
galeriehouder

Ambtelijk secretaris: mw. H.M. SWEERTS

Afdelingsbestuur Fryslân

J.A. JORRITSMA, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Fryslân
Drs. H. WONDAAL, penningmeester, directeur Eurorouting Nederland B.V.
Mw. drs. G.M.J. VAN HEERBEEK, directeur Kunstuitleen Friesland
Mw. T.A. HUISMAN, managementconsultant
G.J.H. HEMMES, mediator
J.W. BOEKHOVEN, oud-burgemeester gemeente Nijefurd

Bestuursadviseur: mw. mr. drs. J.A. DE VRIES, gedeputeerde provincie Fryslân
Ambtelijk secretaris: mw. M.H.L. GANZINGA-SUTMAN MEIJER
Administratieve ondersteuning: mw. C. NIEUWHOF-KUIKEN

Afdelingsbestuur Gelderland

C.G.A. CORNIELJE, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Gelderland
Drs. A.T.H. VAN DEN HOUT, penningmeester*, adviseur (tot 9.12.11)
Drs. J.C.G.M. BERENDS, burgemeester gemeente Harderwijk
D.G.J. FABIUS, raadsadviseur van de minister van Buitenlandse Zaken
Mw. drs. A.M. GERHARTL-WITTEVEEN**, oud-directeur Museum Het Valkhof (tot 11.3.11)
Mw. M.A.P. VAN DER HAM**, regisseur amateurtheater (tot 9.12.11)
Drs. M. NIBBERING**, adviseur
Drs. J.A. DE RUITER, burgemeester Zevenaar
Drs. P.M. CUYPERS, historicus
P.R.J. DE BRUIJN, wethouder gemeente Wijchen
D.J. BOLT, musicus bij Het Gelders Orkest**
Mw. M. SCHRIKS, uitgever
Drs. J.C.T.M. VAN LAARHOVEN (vanaf 11.3.11), directeur Van Laarhoven musea en erfgoed

Ambtelijk secretaris: mw. W.J. KUIT
Administratieve ondersteuning: mw. H.J.T. DEN BESTEN
* voorzitter Voorbereidingscommissie
** lid Voorbereidingscommissie

Afdelingsbestuur Groningen

Drs. M.J. VAN DEN BERG, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Groningen
Mw. H.K. POT, vice-voorzitter, burgemeester gemeente Appingedam
Mw. B. BEUGELS, hoofd Muziek-, Dans- en Theaterschool Veendam
Drs. P. SIJERSMA, hoofdredacteur Dagblad van het Noorden
Mw. C.A.M. VAN TRIGHT-STEURES, oud-directeur van IVAK Delfzijl
Mw. M.G. SCHREUR, penningmeester, voorzitter college van bestuur Openbaar Onderwijsgroep Groningen
Mw. drs. M.F. VAN KLINKEN, oud-directeur Vesting Bourtange
Prof. mr. dr. J.G. BROUWER, hoogleraar Rechtsgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen
Mw. A.M.G. KRIJGSHELD-SCHOLTENS, bestuursassistent Raad van Bestuur Lentis, redacteur Krödde
Dr. J.P. REHWINKEL, burgemeester gemeente Groningen

Ambtelijk secretaris: mw. M. HARMSSEN
Administratieve ondersteuning: mw. L. LOUIS (tot 1.5.11), K. BRUINING (vanaf 1.3.11)

Afdelingsbestuur Limburg

drs. Th.J.F.M. BOVENS (vanaf 1.10.11), voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Limburg
L.J.P.M. FRISSEN, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Limburg (tot 01.10.11)
Mr. dr. A.H.A. LUTTERS, vice-voorzitter, adviseur
Mr. J.B.J.M. STIJNEN, secretaris, chef Kabinet van de commissaris van de Koningin (tot 1.6.11)
P.L.M. GERAETS RA, penningmeester/secretaris (vanaf 1.6.11), strategisch financieel adviseur Provincie Limburg
J.W.G. DERKX, stafmedewerker communicatie Limburgs Museum, publicist
Mw. M.E.J. HUIJBREGTS, directeur Centrum voor de Kunsten Roermond
Mr. A.M.G. GRESSEL, voorzitter Waterschap Peel en Maasvallei
Mw. M.G.H.C. OOMEN-RUIJTEN, lid Europese Parlement
Mw. drs. C.A.M. HANSELAAR VAN LOEVEZIJN, burgemeester gemeente Roerdalen
Drs. W.E.E.M. VAN DAMME, directeur private banking ABN AMRO
L.M.J. REIJNDERS, musicus, componist

Ambtelijk secretaris: mw. M.H.F.L. VAN EIJS
Administratieve ondersteuning: mw. S.S.F. HOUBEN-ESSERS

Afdelingsbestuur Noord-Brabant

Prof. dr. W.B.H.J. VAN DE DONK, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Noord-Brabant
P. NEEB, vice-voorzitter, oud-burgemeester gemeente Halderberghe
Mw. drs. R.W. VERHOEF–BOUWKNEGT, penningmeester, biochemicus
Mw. drs. M.L.J. VAN SCHIJNDEL, directeur CBKV De Krabbedans
Mw. A.J. SWINNEN, dansconsulent, trainer/coach
Drs. A. CLEMENT, musicus
O.B.W. DOUWES DEKKER, redactielid Brabant Cultureel
Ir. A. WIJNEN, architect
Prof. mr. P.C.E. VAN WIJMEN, hoogleraar natuurbeschermingsrecht
Mw. drs. T. SAS, docent

Ambtelijk secretaris: P.H.J.C. RUTGERS
Administratieve ondersteuning: mw. D. VAN DER SANDEN-VAN OS
Ambtelijke ondersteuning/fondsenwerving: J.M.C.M. DECKERS
Projectadviseur: mw. J. RUTTEN-NASS

Afdelingsbestuur Noord-Holland

J.W. REMKES, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Noord-Holland
Drs. R.A.P. WORTELBOER, penningmeester, chef Kabinet van de commissaris van de Koningin
Mr. S.J.P. VAN GELDORP LL.M., oud-wethouder gemeente Waterland (tot 1.4.11)
Mw. E.M. LUDENHOFF-VAN NIMWEGEN, theaterproducent/coördinator Zina-platform
Mr. J.T.J. SCHAPER, oud-wethouder gemeente Hoorn
Mw. E. ALVARES, medewerker programma's en projecten Theater Instituut Nederland
Drs. E.J. ROEST, burgemeester gemeente Laren
Mw. ir. M.A. VERHOEF, lid Raad van Bestuur Spirit
Mw. mr. G.J.A. VALKERING, director International Affairs Tata Steel Nederland
Mw. P.R. MIRRAHIMY, (vanaf 1.6.11), directeur Filmtheater De Fabriek

Ambtelijk secretaris:
Mw. P. VAN DEN BOOREN
Administratieve ondersteuning:
Mw. M. MEEUSEN

COMMISSIE MUZIEK

H.L. HABETS
W. HAKHOFF
Mw. drs. G.J.D. SMIT-PASVEER
R.E. VOOGD
Mw. M.A. DE VRIES
E. VAN ANDEL (vanaf 1.7.11)

COMMISSIE OPDRACHTEN

Drs. H. WILMINK

Afdelingsbestuur Overijssel

Mw. drs. A.Th.B. BIJLEVELD-SCHOUTEN, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Overijssel
P.E.J. DEN OUDSTEN, vice-voorzitter, burgemeester gemeente Enschede
Mr. J. MULDER, penningmeester, chef Kabinet commissaris van de Koningin
Mw. I.E.C. BLANS, communicatiedeskundige
Mw. drs. H.J.W. BROKMEIER, oud-docent Klassieke talen
Mw. J.M. VAN DAVENHORST-VAN DER HOORT, PR-medewerker
J.G. KRISTEN, oud-gedeputeerde
J. KROESSEN, directeur theater De Voorveghter
Mr. drs. R.G. WELTEN, burgemeester gemeente Borne
Mr. Th. BAKHUIZEN, oud-gemeente-secretaris
Mr. J.R. VAN DIJK, zelfstandig organisatieadviseur

Ambtelijk secretaris:
Mw. G.T.M. BRUGGEMAN
Administratieve ondersteuning:
Mw. H. ALBERS

Afdelingsbestuur Utrecht

R.C. ROBBERTSEN, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Utrecht

Dr. J. STRENG, vice-voorzitter, oud-burgemeester gemeente Abcoude

Mw. mr. R.G. WESTERLAKEN-LOOS, penningmeester, burgemeester gemeente Lopik

Mr. B. THOMAS, chef Kabinet van de commissaris van de Koningin

Ambtelijk secretaris:

Mw. drs. E.H.A.M. VLEMMINGS

Adviseur: Mw. M.C.T. STOLKER MA

ADVIESCOMMISSIE

Dr. J. STRENG, voorzitter, oud-burgemeester gemeente Abcoude

Mw. mr. E.S.C. ERKELENS-BUTTINGER, oud-archiefinspecteur (tot 31.3.11)

Mw. drs. E. HANSELAAR, programma-directeur Theater Aan de Slinger

Mw. dr. A.M.E.L. HOOGENBOOM, universitair hoofddocent Kunst en Cultuurwetenschap aan de Universiteit Utrecht

Dr. F.W.J. VAN KAN, algemeen directeur Gelders Archief (tot 31.3.11)

Mw. drs. K.D.N. KUYPERS, muziekconsulent ZIMHC

Dr. K. VAN VLIET (vanaf 1.3.11), rijksarchivaris in de provincie Utrecht

M.W. KENTGENS (vanaf 1.6.11), directeur Museum De Ronde Venen

Afdelingsbestuur Zeeland

Mw. drs. K.M.H. PEIJS, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Zeeland

Dr. A.P. DE KLERK, vice-voorzitter, adviseur landschap en historie Stichting Cultureel Erfgoed

E.J.M. WIJFFELS, penningmeester

Mw. mr. M.J.P. HEUVELMANS, notaris

C.R.M.M. LINSSEN, oud-wethouder gemeente Goes

J. Hut, DIRECTEUR Zeeuwse Muziekschool, regio Oosterschelde

Mw. L.W.D. GELUK-POORTVLIET

Ambtelijk secretaris:

mw. drs. A.H.C. KEIJZER

Adjunct-secretaris: mw. K. LOUWERSE

Administratieve ondersteuning:

mw. C. GIDEONSE en mw S. REMIJN

Financieel adviseur: D. JANSE

Afdelingsbestuur Zuid-Holland

J. FRANSSEN, voorzitter, commissaris van de Koningin in de provincie Zuid-Holland

Mr. K.E. VAN GINKEL, vice-voorzitter, zakelijk directeur Rijksmuseum

Mw. drs. L.E.J. ENGERING AARTS, penningmeester, zelfstandig adviseur

Mw. drs. H.J. VAN HEEMST, zelfstandig interim manager, Facet Groep Interim Management

Mw. drs. G.W. BOUMA, beleidsadviseur Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur

W.H. de GELDER, openbaar bestuurder

P. van der Klooster, directeur

/ programmaleider

Architectuurinstituut Rotterdam

Ambtelijk secretaris: mw. drs.

M.E. STRUVING

Adj. Secretaris: M.H. BONEMEIJER

Administratieve ondersteuning:

mw. A.L. LUBBERS

COMMISSIE NOORD

W.H. DE GELDER, voorzitter

P. CORNELISSEN

Mw. M.S. VAN DIJK

J.G. DE HAIR

Mw. drs. J.M. MESTERS

P. VAN DER KLOOSTER

Mw. M. VAN KLAVEREN

COMMISSIE ZUID

Mw. drs. H.J. VAN HEEMST, voorzitter

Mw. drs. S.A.M. AMMERLAAN

Mw. N. BETTONVIEL

Mw. drs. G.W. BOUMA

Drs. H.M. VAN DEN HOEK OSTENDE

Drs. O. VAN DER PLUIJM

Contactpersonen bij de provincies

Drenthe: drs. B.F. POTJER, hoofd stafgroep
Kabinet

Flevoland: J.C. HELDER, hoofd stafgroep
Kabinet

Fryslân: mw. drs. G.E. KRAAK, hoofd
afdeling Sociaal Culturele Identiteit

Gelderland: drs. H. STEENBERGEN, hoofd
afdeling Subsidieverlening

Groningen: mw. mr. G.E. BOERMA, hoofd
Communicatie en Kabinet

Limburg: mr. A.C.J.M. DE KROON,
algemeen directeur provincie
Limburg

Noord-Brabant: ir. F.J.L. VAN
DOOREMALEN, directeur sco

Noord-Holland: drs. R.A.P. WORTELBOER,
sectormanager Kabinet

Overijssel: mr. J. MULDER, chef Kabinet en
mw. dr. ing. G.J.M. Vos, hoofd Eenheid
Bestuurlijke Aangelegenheden

Utrecht: mr. B. THOMAS, hoofd
Kabinetszaken

Zeeland: R.R. WESTERHOUT,
clustercoördinator Cultuur en Jeugd

Zuid-Holland: mw. drs. I.W.M. WOONING,
hoofd bureau Cultuur

Bestuur Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied

Curaçao

W.R.F. CURIEL, voorzitter

Drs. S.F. JONIS, secretaris

Mw. E.J. PAGE-ARRINDELL, wnd. secretaris

G.F.M.A. SCHOB AA, penningmeester

Drs. S.M. DE SOLA, wnd. penningmeester

Mw. A.J. BROERTJES

Mw. M. SMEETS-MUSKUS

Mw. M. RUSSEL-CAPRILES

Mr. W. VAN BOKHORST

Aruba

Mw. A.C. VAN ROMONDT, wnd. voorzitter

Drs. ing. E.N. LOPEZ RA

Mw. L.B. CROES

Drs. F.R. SINT JAGO

J.U. MADURO

Mw. M.E. HAGE-BARBOUR

F.W. GIEL

Bonaire

Mr. dr. G.A.E. THODÉ, gezaghebber van
het eilandgebied Bonaire

L.D. NICOLAAS, vertegenwoordiger

St. Maarten

Mw. drs. J. WUITE, vertegenwoordiger

St. Eustatius

G. BERKEL, BSC, gezaghebber van het
eilandgebied St. Eustatius

Mw. C.D.H. DUINKERK,
vertegenwoordiger

Saba

J.G.A. JOHNSON, M. ED., gezaghebber van
het Eilandgebied Saba

Mw. O.M. SIMMONS, vertegenwoordiger

Administratieve ondersteuning:

Mw. I. ALEXANDER en mw. E. FONTILUS

Het Prins Bernhard Cultuurfonds is
beneficiant van de BankGiro Loterij
en De Lotto.

Ons jaarverslag is ook
online te raadplegen via
[www.cultuurfonds.nl/
jaarverslag](http://www.cultuurfonds.nl/jaarverslag)

Prins Bernhard Cultuurfonds
Postbus 19750
1000 GT Amsterdam
telefoon (020) 520 6130
www.cultuurfonds.nl
info@cultuurfonds.nl

COÖRDINATIE Afdeling Communicatie,
Prins Bernhard Cultuurfonds
EINDREDACTIE Anneke van Huisseling
VORMGEVING Marcel Bakker,
De Ontwerperij
DRUK Calff & Meischke,
Amsterdam

